Kaikkien maiden proletaarit, liittykää yhteen

KOMMUNISTI

№ 7 (19) HEINÄKUU 1926

TOIMITUS:

Lauri Letonmäki
Yrjö Sirola K. M. Evä
V. Ojanen J. A. Komu

SISÄLTÖ:

Ilmestyy joka kuukauden puolivälissä

PETROSKOISSA
1926

SUOMENKIELISTÄ KIRJALLISUUTTA

Suomal. Kustannusosuuskunta **«KIRJA»** (os. Ленинград, Набережная Жореса д. № 4) on saatavana m.m. seuravia julkaisuja:

Lenin:	Naisen vapauttamisesta	—:25
»	Uskonnosta	—:35
»	Luontaisverosta	—:30
»	Nuorisosta	—:45
V. Ojanen:	Leninin muisto	—:55
J. Stalin:	Lenin ja leninismi	—:75
J. Latukka:	Lenin suomalaisten muistelmissa	—:35
Sinovjev:	V.K.P:n historia	1:45
S. Kanatshikov:	Työväenpuolue ja talonpoikaisto	—:35
S. Lilina:	Neuvostovalta ja työtätekevä nainen	—:35
J. A. Komu:	Kumousvuosi 1905	—:30
K. Marx:	Kansalaissota ranskassa	—:30
Santeri Mäkelä:	Jumalat ja jumalain palvelus	—:45
Prof. Flerv:	Oliko Aatamia	—:15
S. Pellinen:	Neuvoja lypsykarjan ruokinnassa	—:25
	Maatalousluotto-osuuskuntain säännöt	—:20
G. Smitt:	Mitä talonpojan tulee tietää luotto-osuuskunnista	—:20
Popov ja Jakovlev:	Leninin elämä ja leninismi	—:70
I. V. Stalin:	Leninismin kysymyksiin	—:45
A. Solenik:	Neuvostorakenne	—:80
	Lääkeneuvoja taudintapauksissa	—:05
A. Toivola:	Taisteluun sukupuolitauteja vastaan	—:15
J. Libedinskij:	Viikko	—:60
	Elämäntaistelua	—:20
P. Lopatin:	Mantereitten valtaaminen	—:30
Jaroslavskij:	Poliittisen tiedon kirja maaseutua varten I:n osa	1:55

Suuri valikoima aikaisemmin ilmestyneitä sarjajulkaisuja

UUSIA KIRJOJA TYÖN ALLA

Suomal. Kustannusosuuskunta „Kirja“

KOMMUNISTI

v. 1926 15 p. Heinäkuuta № 7 (19)

Englannin toukokuun opetukset ja „opetukset“

Tavattoman, mittaamattoman suuri merkitys on Englannin yleislakolla ja yhä vielä jatkuvalla hiilityöläisten lakolla. Englannin kokemuksella tulee olemaan huomattava arvo kansainvälisen luokkataistelun koko tulevalle kehitykselle. Tämä kokemus täytyy syövyttää ei vain Englannin työläisjoukkojen, vaan myös koko kansainvälisen proletariaatin tietoisuuteen. Kaikkien maiden bolshevikkien täytyy nopeasti ja viivyttelemättä ryhtyä Englannin taistelun huolelliseen tutkimiseen. Kaikkien maiden bolshevikkien täytyy pikaisesti omaksua perinpohjainen analyysi ja se leninismin kannalta parhain yleistäminen Englannin kokemuksista, jotka on annettu Kommunistisen Internatsionalen Toimeenpanevan Komitean teeseissä Englannin lakon opetuksista.

Englannin tapahtumat ovat pitkän aikaa sysänneet etualalle l e n i n i s m i n t a i s t e l u k y s y m y k s i ä kansainvälisessä mitassa. Sellaiset mitä tärkeimmät probleemit, kuin kysymykset stabilisatsionista, ”politiikan” ja ”ekonomiikan” välisistä suhteista, kysymykset luokkataistelun muodoista, proletariaatin menettelytavoista vallan valtaamiseksi, kysymykset ”johtajain” merkityksestä, nykyisen opportunismin strategiasta, kommunistisen etujoukon merkityksestä, — tulevat jälleen Englannin lakon mahtavien iskujen vaikutuksesta kansainvälisen proletariaatin eteen mitä polttavimpina. Kaikkiin näihin kysymyksiin antavat Englannin tapahtumat häikäisevän kirkkaan ja u u d e n valon. Englannin tapahtumia ei saa katsoa yksinkertaisesti ”entisten toistumisena”. On otettava perinpohjainen selvyys siitä, m i l l ä toukokuun taistelu konkreettisesti on rikastuttanut työväenluokan kokemusta, mitä u u t t a Englannin taistelu on antanut, mitkä ovat yleislakon e r i k o i s e t opetukset vallankumoukselliselle luokkataistelulle.

Luokkien taistelun kehityksen jättiläismäinen vauhti nykyisessä Englannissa osoittaa silminnähtävän selvästi, miten oikea on kansainvälisen bolshevismin antama p e r u s k a r a k t e r i s t i k a kuluvasta kaudesta. Kominternin tekemän stabilisatsioni-arvion ovat Englannin tapahtumat asettaneet loistavan tarkistuksen alaiseksi. Tapahtumat Englannissa ovat sangen selvästi, harvinaisen havainnollisesti todistaneet kapitalismin stabilisatsionin ”ehdollisuuden”, ”suhteellisuuden” ja ”horjuvaisuuden”. Englannin tapahtumat ovat uusi, peloittava, historiallinen tienviitta stabilisoituneelle kapitalismille, varoitus uhkaavasta kuolemanvaarasta, kehoitussignaali uusiin luokkaotteluihin, ne ovat — todellinen ”kansainvälisen sosialistisen vallankumouksen myrskylintu”. Vain porvarillisten ideologien itsepetos, vain heille omninainen henkinen lyhytnäköisyys eivät anna heidän ymmärtää, miten toivoton, miten ”pulmallinen” on stabilisatsionin jatkuva kulku, kun jo jonkin kolmen vuoden kuluessa kansainvälinen kapitalismi on kallossaan tuntenut sellaisia ”kohtalokkaita esteitä” kuin Saksan Lokakuu v. 1923, kuin Syyria—Marokko, kuin Shanghai ja Kanton, kuin tuhoisa hiilikriisi Eng-

lannissa, kuin suurlakko Europan voimakkaimmassa kapitalistisessa valtiossa. Ja vain kapitalismin mammonalle lopullisesti sielunsa myyneet kansainvälisen opportunismin profeetat voivat nyt mistään välittämättä, huolimatta niin tiheään toistuvista yleismaailmallis-historiallisista yhteiskunnallisista järistyksistä, veisata "demokraattisen pasifismin" kaudesta, hautoa päässään kapitalismin surkeasta pitkäikäisyydestä, kapitalismin, joka nyt vaivoin raahaa rattaitaan.

Tietyisti olisi anteeksi antamatonta kevytmielisyyttä julistaa, että Englannin tapahtumat ovat tehneet stabilisatsionista l o p u n. Liian yksinkertainen on se väite, että Englannin yleislakko merkitsee stabilisatsionin v a r a r i k k o a. Ei saa jokaista yhteiskunnallista järistystä, jokaista joukkoliikkeen virtausta, vaikka sillä olisi jopa "yleismaailmallis-historiallinen merkitys", vaikkakin nämä vallankumoukselliset järistykset sangen suuresti huojuttaisivat kapitalistista järjestystä, — julistaa stabilisatsionin vararikoksi, ei saa joka vuosi toistaa "vararikosta", jotta sitten joka kerta "tunnustaa", että stabilisatsioni "kuitenkin" on olemassa. Stabilisatsionin nopea "peruuttaminen" yhdellä kynän pyöräyksellä vain nukuttaa vallankumouksellisen etujoukon tietoisuutta ja valppautta, vain saattaa sen hämille, vain vieroittaa sen j o u k k o t y ö n v a i k e a s t a j a r a s k a a s t a v a s t u u n a l a i s u u d e s t a. taistelusta joukkojen jokapäiväisten vaatimusten puolesta. Puheet stabilisatsionin vararikosta Englannin yleislakon sattuessa voivat tuottaa vain v a h i n k o a ja elättää ultravasemmistolaisen "aatteen" kärkästä lahkolaisuutta.

Tietenkään ei Englannin tapahtumien tuloksena ole stabilisatsionin v a r a r i k k o. Mutta sangen varmaa on se, että Englannin suurlakko ja kaivostyöläisten lakko luovat kirkkaan valon nykyisen stabilisatsionin konkreettisille kasvoille, että Englannin tapahtumat selvittävät huomattavasti nykyisten kaptalististen suhteiden ja ristiriitojen reaalista tilaa ja samalla tuovat uusia, erikoisia piirteitä stabilisatsionin karakteristikaan sen tässä vaiheessa. Nämä konkreettiset piirteet ovat tärkeät, ne on ehdottomasti selvitettävä.

Tapahtumat Englannissa merkitsevät vakavaa r e p e ä m ä ä stabilisatsionin kansainvälisen kapitalistisen rintaman yhdessä ratkaisevassa osassa. Toukokuun tapahtumat paljastivat draamallisen räikeästi koko maailmalle sen yhteiskunnallis-taloudellisen r a p p i o t i l a n koko syvyyden, johon sodanjälkeinen Englanti j o o n v a i p u n u t. Englannin nykyisen ekonomiikan ja sen tulevien kehitysteiden huolellinen tutkiminen osoittaa, että Engannin taloudellinen rappiotila ei suinkaan ole mennyt siihen rajaan asti, josta terveellisen käänteen täytyy alkaa, vaan päinvastoin kaikki merkit viittaavat siihen, että Englannin kapitalismin mätäneminen ja rappeutuminen tulee e d e l l e e n kärjistymään. Britannian imperialismi mätänee kahdelta taholta. Se mätänee sisältäpäin, ise emämaan taholta, oman ränsistyvän teollisuuden taholta. Samalla huojuu Isobritannian "herruuden" mahti dominioneissa (jotka yhä enemmän taloudellisesti e r i s t ä y t y v ä t emämaasta), siirtomaissa, puolisiirtomaissa, riippuvissa maissa (vallankumouksellistuva Kiina jne.). Molemmat prosessit ovat irroittamattomasti toisiinsa kytketyt, keskinäisessä riippuvaisuudessa. Niiden tuloksena on Englannin imperialismin n o p e a r a p e u t u m i n e n.

Ehkä Englannin rappiotilaa, joka merkitsee rintaman murtumista stabilisatsionin yhdessä osassa, korvaakin stabilisatsionin lujittuminen toisissa osissa, voimain karttuminen toisissa maissa, esim. P.-A. Yhdysvalloissa,

niin että loppujen lopuksi ehkä onkin stabilisatsionilla jälleen entinen "lujuus", horjumaton "vankkuus"? Näin ei asia todellisuudessa ole. Juuri se tosiasia, että Englannin talouden ollessa rappiotilassa muut porvarilliset maat voivat pöyhkeillä jonkinlaisilla eteenpäinmenomahdollisuuksillaan, että Amerikan kapitalismi elää vielä kehityksensä nousevassa käyrässä, ei vain ole lieventämättä, vaan jopa syventääkin, kärjistää stabilisatsionin ristriitoja. Kansainvälinen kapitalismi kärsii ei vain kehityksen vaikeuksista, se kärsii myös eri maiden kehityksen epätasaisuudesta, siitä, että "tervehtyminen" ei tapahdu samanlaisella vauhdilla, samanlaisilla metoodeilla, siitä, että toisten edistymistä vastaa toisten rappeutuminen, siitä että ei voida järjestää normaalista kapitalistista vaihtoa maailman mitassa, siitä että epäsuhtaisuus tuotantovoimissa kansainvälisessä sijoituksessa suurenee, siitä että kaiken tämän johdosta kasvavat ja eivät voi olla kasvamatta valtioiden väliset vihamielisyydet kapitalismin leirissä. Jos tähän lisätään, että Neuvostoliitto samanaikaisesti yleisesti lujittuu, niin huomaamme, miten epäsuotuisasti eikä suinkaan "lohduttavasti" täytyy Englannin tapahtumien ja Englannin rappiotilan heijastua stabilisoituvan kapitalismin koko kansainväliseen järjestelmään.

Englannin tapahtumat ovat särkeneet stabilisatsionin suojelusverhot. Ne ovat paljastaneet näiden verhojen alla piileskelevät kärjistyneet luokkakonfliktit. Luokkavastakohtien räikeä paljastuminen on luonteenomaisinta nykykauden stabilisatsionille. Luokkavastakohtien maksimaalinen paljastuminen on tapahtunut Englannissa. Tämä ei ole satunnaista, se on tapahtunut siksi, että Englannissa nyt kaikkein huomattavimmin ratkeilevat stabilisatsionin saumat. Englannin tapahtumien erikoinen merkitys on siinä, että ne paljastivat särkyneimmän renkaan kansainvälisen kapitalismin ketjussa. Ne paljastivat stabilisatsionin heikoimman kohdan; ne osoittivat samalla Kominternille sen renkaan, johon sen on erikoisen voimakkaasti käytävä käsiksi, ne ovat täydellä syyllä asettaneet Englannin kaikkien maiden vallankumouksellisen proletariaatin huomion keskukseksi.

I. Britannian Lokakuun erikoistiet

Se seikka, että Enlannin talous on joutunut pitkällisen rappeutumisen vaiheeseen, se seikka että kapitalismin mätänemisprosessit ovat viime aikoina erikoisesti kärjistyneet juuri Englannin ekonomiikassa, se seikka että Englannista on tullut maa, jossa stabilisatsionimahdollisuudet ovat pienimmät, maa joka on muuttunut luokkayhteentörmäysten valtavaksi areenaksi, — kaikki tämä tekee kysymyksen Englannin vallankumouksen perspektiiveistä ja teistä erikoisen tärkeäksi ja poliittisesti polttavaksi edessäolevana historian kautena.

Tämän kysymyksen leniniläisen analyysin täytyy olla sellainen analyysi, joka selvittää Englannin työväenliikkeen erikoiset tiet, joka antaa erikoisia opetuksia toukokuun taistelusta ja yhä vielä jatkuvasta kaivostyöläisten taistelusta, joka osoittaa mikä tulevassa vallankumousprosessissa on konkreettista ja erikoista, joka paljastaa todennäköisimmät ylimenokohdat, "ylimenorenkaat" luokkataistelun tulevassa kehityksessä.

Englannin työväenliikkeen tilan tutkiminen ja yleislakon kokemukset paljastavat riittävän tarkasti tuon erikoisen ja luonteenomaisen proletaarisen taistelun menettelytavoissa ja teissä. Tänä erikoisuutena ja luonteenomaisena on ammattiliittojen huomattava merkitys. Missään maas-

sa ei ammatillisilla järjestöillä ole sellainen johtava osuus työväenliikkeessä kuin Englannissa. Ammattiliittojen ja ammatillisen taistelun erikoinen merkitys, mikä on tehnyt Englannin työväenliikkeen *erikoistyyppiseksi*, on ilmennyt Englannin historiallisessa menneisyydessä ja ilmenee vielä nytkin sekä — voi täydellä syyllä olettaa — *tulee ilmenemään* vielä tulevaisuudessakin, Britannian Lokakuun ylimenoharjanteilla.

Mitkä ovat olleet Englannin vanhan, "klassillisen" tradeunionismin aatteelliset peruspiirteet, jotka ovat tuudittaneet Englannin proletariaatin aineellisesti erikoisen etuoikeutettuun asemaan ja jotka ovat aiheuttaneet ankaran kriitillisen pommituksen vallankumouksellisen marxilaisuuden edustajien taholta?

Vanha tradeunionismi on mainiosti mukaantunut kapitalistisen herruuden olosuhteisiin, ja päinvastoin kapitalistiset riistosuhteet ovat oivallisesti mukautuneet vanhan tradeunionismin metoodeihin. Englannin entinen kapitalismi ja Englannin entinen tradeunionismi elelivät täydessä keskinäisessä sovussa. Englannin pääoma ei tietenkään nähnyt tradeunioneissa leppymätöntä vihollistaan. Tradeunionismin suuntanahan on ollut vain "hiljainen", evolutsioninen, asteettainen kehitys, sensijaan että olisi tähdännyt kapitalistisen järjestelmän vallankumoukselliseen räjäyttämiseen. Sensijaan että se olisi päästänyt luokkataistelun vapaasti riehumaan, on se pitänyt parempana "asiallista" sovittelevaisuutta porvariston kanssa. Proletaarisen kansainvälisyyden sijalle on se asettanut kansallisen sulkeutuneisuuden. Se on epäluuloisesti hyljännyt kaiken polittisen taistelun, ylpeillyt politiikattomuudellaan, vajoten samalla korviaan myöten hyveellisen "perustuslaillisuuden" kuolettavaan liejuun.

Maailmansodan loppusoitto oli alkusoittoa koko Britannian ekonomiikan rappeutumiselle. Maailmansodan loppusoitto oli samalla alkusoittoa vanhan tradeunionismin kuolemalle, sen palautumattomalle *mätänemiselle*. Tosin vanha tradeunionismi peräätyy taistellen, tosin sen ylläpitäjät, reformistiset johtajat, kaikin voimin jarruttavat mätänemisprosesseja, tosin opportunistiset "ideologit" pyrkivät sementtöimään vanhan tradeunionismin hajoavia ryppyjä "konstruktiivisen" tai "gildiläisen" sosialismin mädillä aaterievuilla. Tosin vanha tradeunionismi kykeni vielä huutamaan itsestään koko maailmalle silloin kun Pääneuvosto antautui häpeällisesti. Mutta kuitenkin vain sokea voi "olla näkemättä" vanhan tradeunionismin mätänemisprosseja. Vain sokea voi kieltää sen, että tradeunionismi menettää askel askeleelta joukkojen entisen huomaantumisen.

Mätäneminen käy yhä kasvavalla vauhdilla. Yleislakko, joka jopa iski miekan sitä "johtaneen" pääneuvoston selkään, vaikuttaa loppujen lopuksi *vanhan* "ammattiyhdistysideologian" häviämiseen. Mutta olisi mitä vahingollisinta mielikuvitusta luulla, että entisen tradeunionismin häviäminen ja yleislakon kokemus *poistavat* tai edes *vähentävät* ammattiliikkeen merkitystä nykyisessä ja tulevassa Englannissa. Päinvastoin ne uudet prosessit, jotka ovat alkaneet kehittyä Englannin *proletaarijoukkojen* tietoisuudessa, ja suurlakon kokemus vain ovat alleviivanneet ammattiliikkeen erityistä merkitystä Englannissa. Mitkään saivartelut eivät voi tehdä tyhjäksi sitä tosiasiaa, että Englannin *työläisjoukkojen vasemmistolaistuminen* on tapahtunut ennenkaikkea ja eniten juuri *ammattiliittojen kautta*. Ja eikä ole mitään päteviä perusteita olettaa, että ammattiliittojen vasem-

mistolaistumisprosessi tulee yleislakon jälkeen joko lakkaamaan tai hidastumaan. Päinvastoin kaikki puhuu siitä, että ammattiliittojen vasemmistolaistuminen tulee tapahtumaan nopeammin, että yleislakon tuloksena ammattiliitossa voimistuu sisäinen puhdistustaistelu, taistelu ammattiliittojen uuden johdon puolesta.

Ei saa unohtaa sitä, että kommunistisen puolueen joukkovaikutus on juuri ammattiliitoissa. Niin kutsuttu "ammattiliittojen vähemmistöliike", joka on Englannin kommunistien vaikutuksen alainen, on viime vuosina kasvanut keskeytymättä kooten lakkoon mennessä riveihinsä yli miljoonaisen armeijan Englannin työläisiä. Nyt yleislakon jälkeen, Pääneuvoston petoksen jälkeen, vasemmisto-keskustajohtajien vararikon jälkeen, senjälkeen kun tulevien suurten taistelujen perspektiivet ovat selvinä kuvastuneet, tämän jälkeen avautuvat vielä laajemmat perspektiivit "vähemmistöliikkeelle". Vähemmistöliikkeen joukkojen värväämisvoimilla on kaikki mahdollisuudet suurentumiseen.

Ammattiyhdistystyön merkitys Englannin vallankumouksellisille joukkojen vallankumouksellistuttamisen ensiluokkaisena vipusimena ei ole vain siinä, että Englannin ammattiliitot ovat "vasemmstolaistumisen" levein kanava, eikä vain siinä, että Englannin kommunismi on työntänyt syvät juuret n.k. "vähemmistöliikkeeseen". Yleislakon kokemus on paljastanut enemmän. Yleislakon kokemus on paljastanut, että Englannin työläiset alkavat juuri ammattiliittojen taholta lähestyä valtaprobleemia. "Ammatillisessa" taistelussa ovat Englannin työläiset saaneet selvän opetuksen "politiikan" ja "ekonomiikan" yhteydestä. Tosin todiste tästä yhteydestä oli omituisena "todistuksena vastakkaisesta": Englannin työväenluokka on saanut maksaa häviönsä sillä, että "ammatillinen", "taloudellinen" taistelu ei ole ollut poliittista. "Politiikka luonnonvoimaisesti tunkeutui koko taistelun ajan ammattiliittojen ovista sisään. Ja elleivät Pääneuvoston jäsenet olisi paiskanneet näitä ovia kiinni, niin tradeunionien yliherruus olisi voinut muuttua työväenluokan poliittiseksi herruudeksi maassa. "Ammatillisen" taistelun johtaminen Pääneuvoston taholta olisi tässä tapauksessa merkinnyt sen faktillista valtaa, määräysvaltaa maan koko yhteiskunnallis-taloudellisessa elämässä, välttämättömyyttä murskata vanha kapitalistinen valtiokoneisto ja siis olisi ollut ratkaisevana etappina Englannin proletariaatin diktatuuriin. Eikä suotta muutamat paikalliset järjestöt ryhtyneet taistelun aikana muutamissa piireissä ottamaan itselleen vallanpitotehtäviä, alkaen muuttua meidän neuvostojemme kaltaisiksi järjestöiksi, toimintaneuvostoksi, kehittyä paikallisiksi valtaelimiksi.

Tämä historiallinen tosiasia, se että Englannin työläiset juuri ammatillisen taistelun kautta ovat lähestyneet vallanvaltaamiskysymystä, saattaa Englannin kommunistisen keskimmäisen huomion kiintymään ammattiliittojen työhön. Ammattiliittojen kommunistinen muokkaaminen kymmenkertaisella tarmolla — siinä on kaikkein tärkein työ englantilaisille tovereille edessäolevana historiallisena kautena. Pääneuvoston petos ja lakon romahtaminen tosin voivat synnyttää ja todella synnyttävätkin Englannin vallankumouksellisten työläisten keskuudessa sellaisia mielipiteitä, jotka johtavat "syrjäytymiseen" ammattiliiton työstä poistumiseen ammattiliitoista, englantilaisten toverien täytyy päättävästi halvauttaa nämä virtaukset. Jos Pää-

neuvosto "hukkuu", niin se ei suinkaan merkitse sitä, että koko Englannin ammattiliike "hukkuu". Se merkitsee vain sitä, että kelvoton pää on poikkihakattava, ja asetettava uusi, vedettävä ammattiliittoihin uudet johtajat, siis vallattava ammattiliitot.

Mielialaa, joka tähtää ammattiliitoista eroamiseen, ylläpitävät nykyään sangen laajalle levinneet puheet proletaaristen luokkajärjestöjen "uusista muodoista". Ammattiliittojen johtajain antautumisesta vedetään se johtopäätös, että on luotava toisia, uusia järjestöjä ammattiliittojen sijaan ja niihin suunnattava nyt päähuomio. Tämä johtopäätös näyttää sangen "vallankumoukselliselta". Mutta tällaisessa tilanteessa on se ehdottomasti väärä. Kenties on mahdollista, että ilmaantuu uusia työväen joukkojärjestöjen muotoja. Tämä on erittäin mahdollista siinä tapauksessa, jos vallankumoustapahtumien kehittyminen hidastuu ja pitkistyy. 'Uusien muotojen" ituja näimme jo lakon aikana (toimintaneuvostot). Mutta luonteenomaista on se, että nämä uudet muodot olivat kytketyt ammattijärjestöihin. Ei mikään ole vahingollisempaa, kuin heittää tunnuslause uusista muodoista ammattiliittojen sijaan. Tällaisen tunnuslauseen heittäminen merkitsee Englannin kommunistien vetämistä pois joukoista, syrjäyttää heidät Englannin vallankumouksellisen joukkoliikkeen perustiestä, sulkea heidät kastiksi. Englannin kommunistien tehtävänä ei suinkaan ole koota joukkoja sieltä missä niitä ei ole, vielä olemattomissa järjestöissä, ja tätä varten alkaa synnyttää "uusia muotoja", vaan hakea joukkoja sieltä, mihin ne ovat jo kokoontuneet ja järjestyneet. Varsin luonteenomaista on se, että Englannin riippumattoman työväenpuolueen "vasemmisto"-edustajat erikoisella innolla haaveilevat "uusista muodoista". Näiden henkilöiden kilisevä liikaradikaalisuus on kuitenkin suoraan verrannollinen siihen hämilläänoloon ja tylsyyteen, niihin "moraalisiin tragedioihin", joita he yleislakon luhistumisen johdosta "kokevat".

On itsestään selvää, että on paljon helpompaa puhua "uusista muodoista", kuvailla niitä leimavin värein, kuin hyöriä jokapäiväisessä työssä ammattiliittojen "puhdistamiseksi". Käytännöllinen työ ammattiliitoissa on sangen vaikeata, huolimatta siitä että siihen on Englannissa mitä parhaimmat mahdollisuudet. Historiallisen nopeuden kannalta katsottuna kypsyy Englannin proletariaatti sangen nopeasti. Mutta katseltuna kuluvan päivän olosuhteissa tulee tradeunionien vallankumouksellistumisprosessi kiertämättä olemaan hidas. Sillä verrattain voimakas on vielä vanhan tradeunionismin jatkuvaisuus, sillä mutkalliset ovat sen häviämistiet, sillä organisatooriset "valtakukkulat" ovat vielä vanhojen johtajien käsissä, sillä uusia auktoriteettisia johtajia ei vielä ole j.n.e. Mutta esteet työssä eivät koskaan bolshevikkien silmissä ole olleet todisteina sen kiireisyyttä vastaan.

Ammattiliittojen ja ammattiliiton työn erikoista merkitystä Englannissa vastaa yleislakon erikoinen merkitys luokkataistelun muotona. Yleislakko on proletariaatilla ensiluokkainen taisteluase kaikissa niissä maissa, joissa teollisuus on tarpeeksi kehittynyt. Mutta Englannissa on yleislakolla lisäksi vielä erikoisia yhteiskunnallisia, aineellisia ja teknillisiä toteuttamismahdollisuuksia. Toukokuun lakon häviö ei edes pienimmässäkään määrin pilaa yleislakon metoodeja. Se on saattanut huonoon huutoon vain sen johtamismetoodit. Senvuoksi ei yleislakko voi Englannissa enää "toistua" toukokuun malliin. Parhaillaan on sekä Englannin työväestössä että johtajien keskuudessa

käynnissä voimakas prosessi yleislakon yliarviointiin taistelumetoodina. Ja parhaillaan on siellä faktillisesti vastakkain vain kaksi katsantokantaa: joko luopua yleislakosta taisteluaseena tai "hyväksyä" se "oikaisemalla" "politiikkaan" päin. Ja olisi historiallinen ihme, jos Englanti vielä kerran näkisi politiikattoman "puhtaasti ammatillisen" yleislakon. Tuleva yleislakko on tapahtuva täysin uudella pohjalla. Se on kuoleman kouristus Englannin kapitalismille ja prologi Englannin Lokakuulle.

II. Kaksi petosta: 4 p. elokuuta v. 1914 ja 12 p. toukokuuta v. 1926

Kuka on suurin syyllinen luokkien suurtaistelun häpeälliseen päättymiseen? Kuka on syyllinen siihen, että vuori synnytti hiiren, että liike, joka järisytti ja vapisutti koko kapitalistista maailmaa, kiinntti koko kansainvälisen proletariaatin huomion, sytytti kiihkeän toivon palamaan kaikkien maiden työläisten sydämissä, päättyi Samuelsin hoilottavaan memorandumiin, Thomasin ja Bawinin inhoittavaan ruikutukseen polvilla Baldwinin porstuassa, vertaistaan löytämättömään Pääneuvoston antautumiseen, kaivostyöläisten taistelun eristämiseen, ammattiliittojen sopimusten kataliin "tarkistuksiin", prostitutkalehden "Daily Mail" ilonulvontaan? Kuka on suurimmassa vastuussa tämän valtavan lakon tukahuttamisesta?

Pääneuvostossa oli oikeistolaisia ja "vasemmistolaisia", Thomaseja ja Purcelleja. Thomasit olivat vähemmistönä, mutta he osoittautuivatkin olevan pääneuvoston isäntiä. He taluttivat Purcellit suopunki kaulassa katuvaisina Baldwinin luo. Kummat ovat enemmän syyllisiä: Thomasit vai Purcillit? Kenen "syntiinlankeemus" tapahtui 12 p. toukokuuta?

Thomasien "syntiinlankeemus" tapahtui jo kauan ennen lakkoa. Purcellien "syntiinlankeemus" tapahtui lakon aikana. Thomasiin ei tradeunionien pääjoukko enää luottanut. Mutta Purcelleihin luotti. Thomasit eivät olisi voineet särkeä lakkoa vetämättä Purcelleja puolelleen. Purcellit olisivat voineet jatkaa taistelua, vaikka Thomasit olivat vastaan. Mutta Purcellit eivät halunneet sitä jatkaa. He pelästyivät, he rupesivat pelkäämään ei vain hallitusta ja kaivosherroja. He pelästyivät joukkoliikkeen kasvusta, he pelästyivät siitä, että liike alkoi saada poliittisen vivahduksen, he pelkäsivät työväenluokan voittavan. Senvuoksi he, nuo jotka työväenluokka oli nostanut ammattiliikken johtopaikoille taistellakseen porvaristoa vastaan, siirtyivät porvariston puolelle. Taistelun kaikkein kriitillisimpänä hetkenä he pakenivat vihollisluokan leiriin. Siksi ovat he toukokuun petoksen pääsyyllisiä. He tekivät petoksen. Ja siksi on Kommunistisen Internatsionaalen Toimeenpaneva Komitea päättänyt avata päätuen heitä vastaan, vasemmisto-keskustalaisia vastaan.

Tässä vastaus kysymykseen toukokuun 12 p:n antautumisen syyllisistä. Mutta kysymys voidaan asettaa myös tämän antautumisen luonteesta, historiallisesta merkityksestä.

Lehdistössämme on verrattu toisiinsa kahta historiallista petosta: Kansainvälisen sosialidemokratian petos 4 p. elokuuta v. 1914 ja Pääneuvoston antautuminen 12 p. toukokuuta v. 1926.

Missä mielessä ja missä määrin tämä historiallinen yhdenmukaisuus piti paikkansa ja on oikea? Se on oikea kun verrataan johtajain halpamaisuutta kummassakin tapauksessa. Kummassakin tapauksessa on tapahtunut avoin siirtyminen porvariston leiriin kaikkein vastuunalaisimpana ja kriitillisimpänä hetkenä. Tosin silloin petos tapahtui kansainvälisessä mitassa

(koko II Internatsionale petti), kun se nyt koskee yhtä maata (tässä ei kuitenkaan pidä unohtaa sitä, että II ja Amsterdamin Internatsionalet ovat lukemattomia kertoja pettäneet Englannin työväenluokan ja Englannin kaivostyöläiset: 12 p. toukokuuta oli symboolina Purcellin, Hodgesin, Oudequestin ja K:n "objektiivisesta" blokista). Sensijaan Pääneuvoston petoksella on, kansainvälisen sosialidemokratian petokseen verrattuna, sivumaku, niin sanoakseni — lisäinhoittavuus. Ei vain siksi, että petos tapahtui toisen kerran. Ei saa jättää huomiotta seuraavia seikkoja:

Sodan julistamisen hetkellä ei porvariston ja proletariaatin välillä ollut käynnissä välitön luokkataistelu. Silloin oli kysymys: alkaako vai ei tämä taistelu, julistaako sota imperialistiselle sodalle, vai ottaako nöyrästi ja aktiivisesti osaa imperialistisen "isänmaan" puolustamiseen? Sen sijaan 12 p. toukokuuta oli Englannissa luokkien avoimen yhteentörmäyksen tilanne, jonka ohessa proletariaatin voimat koko ajan kasvoivat ja proletariaatilla oli suuret menestysmahdollisuudet. Ja tällaisena hetkenä sille annettiin häpeällinen takaisku!

Myös molempien petosten "historiallisen luonteen" vertailu on välttämätön. Tärkeätä on verrata historiallista tilannetta kummassakin tapauksessa, tärkeätä oikein karakterisoida millaisia perspektiivejä oli silloin II internatsionalella ja millaisia nyt nykyisellä Pääneuvostolla, tärkeätä selvittää itselleen ja vertailla, mitkä ovat kummastakin tosiasiasta vedettävät johtopäätökset vallankumouksellisella etujoukolla. Silloin ymmärrämme ei vain sen, mikä oli yhteistä kummassakin antautumisessa, vaan myös sen, mikä oli erikoista, sellaista joka eroittaa ne toisistaan. Ja silloin käsitämme paremmin, selvemmin ytimen Pääneuvoston antautumisessa, kuin jos yksinkertaisesti rajoitumme määrittelemään, että Thomasin Juudas ei ole sen kummempi, vaan jopa huonompi kuin Scheidemannin Juudas.

Vuoden 1914 ja vuoden 1926 tilanteiden välillä on perinpohjainen ero.

Silloin imperialistinen kapitalismi oli kukoistuksensa kukkuloilla, silloin kapitalismi oli täysveristä kapitalismia, jonka kaikissa jäsenissä uhkui voima ja väkevyys. Nyt kapitalismi elää kituvan stabilisatsionin kautta, nyt mätäneminen ja rappeutuminen tapahtuu tavattomalla voimalla, jonka ohessa rappeutumisprosessi käy erikoisen voimakkaasti juuri Englannissa, toukokuun 12. p:n antautumisen maassa. Silloisen ja nykyisen tilanteen pääpiirteiden erilaisuudesta johtuu se, että kummankin petoksen jälkivaikutteet häviävät erilaisella nopeudella. Silloin elokuun 4 p:n jälkeen huolimatta petoksesta ja juuri petoksen vaikutuksesta saattoi kansainvälisestä sosialidemokratiasta tulla imperialismin tykinruuan hankkija, ei pelosta, vaan omastatunnosta. Elokuun 4 p:n jälkeen kykeni II Internatsionale, vaikkakin siitä tuli "haiseva raato", pitämään huomattavia voimia riveissään. Pala palalta, julmasti taistellen, kadottaa II Internatsionale entisen vaikutuksensa joukkojen keskuudessa.

Nyt toukokuun 12 p:n jälkeen tulee Englannin vanha tradeunionismi mätänemään paljon nopeammin kuin kansainvälinen sosialidemokratia v:n 1914 jälkeen. Sillä jo ennen Pääneuvoston antautumista oli vanha tradeunionismi perusteiltaan Englannin ekonomiikan mätänemisen ryvettämä, sillä jo ennen petosta oli "vähemmistöliikkeessä" kiteytynyt tiivis miljoonainen joukko. Ja ei ole vain mahdollista, vaan jopa us-

kottavaa, että ammattiliittojen vanhojen huippujen mätäneminen päättyy Englannissa aikaisemmin kuin "haisevan raadon" monissa mannermaan maissa. Britannian tradeunionit tulevat sangen todennäköisesti irtaantumaan Amsterdamin talutuksesta aikaisemmin kuin monien muiden maiden ammattiliitot. Tästä ei tietenkään huolehdi nykyinen Pääneuvosto, vaan tuleva.

Kaikkein merkittävintä on se, että elokuun 4 p:n ja toukokuun 12 p:n antautumisista on tehtävä täysin erilaiset, jopa suorastaan vastakkaiset johtopäätökset organisatooris-taktillisella alalla. Kummassakin historiallisessa tapauksessa on johtajain petos kirkas ja silmiinpistävä. Mutta petoksen subjektit olivat täysin erilaisia: silloin petoksen tekivät organisatoorisesti poliittiset puolueet. Nyt on petoksen "sankarina" ammattiliittojen johto.*)

Tästä ratkaisevasta erilaisuudesta johtuu vallankumouksellisten taktiikan erilaisuus kummassakin tapauksessa. V:n 1014 elokuun 4 p:n jälkeen, II Internatsionalen puolueiden vararikon jälkeen, senjälkeen kun kansainvälinen sosialidemokratia osoittautui "haisevaksi raadoksi", kaikki rehelliset vallankumoukselliset katkaisivat organisatoorisesti välinsä petturijärjestön kanssa. Silloin todella täytyi ottaa suunta: irti "haisevasta raadosta". Nyt v:n 1914 kaltainen menettely, suhteiden katkaiseminen "haiseviin" ammattiliittoihin olisi mitä anteeksiantamattomin virhe. Toukokuun 12 p:n petos ei tee välttämättömäksi ammattiliitosta eroamista, vaan päinvastoin: nopean tunkeutumisen ammattijärjestöihin, vaikutusvallan kaikenpuolisen lujittamisen ammattiliittojen joukkojen keskuudessa, tradeunionien vetämisen kommunismin ja vallankumouksen puolelle.*)

Elokuun 4 p:n jälkeen vallankumouksellisen proletariaatin tärkeimpänä, keskeisimpänä poliittisena tehtävänä oli "uusien muotojen" rakentaminen, erikoisen vallankumouksellisen puolueen perustaminen, uuden III Internatsionalen perustaminen. Toukok. 12 p:n jälkeen päinvastoin Englannin vallankumouksellisten päähuomion keskittäminen "uusiin muotoihin" olisi vaara Englannin työväenluokalle, veisi sen väärille jälille, vieroittaisi todella välttämättömistä tärkeimmistä tehtävistä. Uusien muotojen etsiminen hintaan mihin tahansa, uusien muotojen luominen ammattiliittojen tilalle ja poistuminen ammattiliitoista, ammattiliittojen joukkotyön monopoolin luo-

---

*) Ei ole sattuma, että historiallinen antautuminen on juuri ammattiliiton huippujen työtä. Ammattiliitoillahan on suurin määräysvalta Englannin työväenliikkeessä. Ammattiliiton linjalla on joukkojen vasemmistolaistumisprosessi tapahtunut eniten. Tässä joukkovasemmistolaistumisessa esiintyi hämmästyttävä ristiriita ammattiliittojen johdon ja paikallisosastojen välillä. Työväen puolue harjoitti petosta koko ajan. Sen johtajat joko vapaaehtoisesti "syrjäytyivät" taistelusta tai häiritsivät sitä (MacDonald ja K:ni). Mutta petoksen "kunnia kuuluu juuri ammattiliittojen johtajille eikä puolueen johtajille. Puolueen ja ammattiliittojen erikoinen suhde ja viimeksimainittujen ratkaiseva merkitys Englannissa loogillisesti antoivat erikoisen ammattiliittomaisen piirteen Englannin "elokuun neljännelle".

*) Ei pidä unohtaa, että myös v. 1914 ammattiliittojen byrokratia teki petoksen. Luonteenomaista on se, että bolshevikit eivät silloinkaan heittäneet tunnuslausetta — irti ammattiliitoista: puolueen ja ammattiliittojen välistä eroa eivät bolshevikit ole koskaan unohtaneet.

vuttaminen reformistisille johtajille — olisi nyt mitä väärintä strategiaa Englannin kommunistisen puolueen taholta — poliittinen itsemurha. Se olisi Englannin kommunistiselle puolueelle suorin tie pikkuporvarilliseen näivettyneeseen lahkolaisuuteen.

Juuri siksi on kahta varovaisemmin suhtauduttava v:n 1914 elokuun 4 p:n ja v:n 1926 toukokuun 12 p:n yhdenkaltaisuuksiin. Ei riitä että sanotaan: silloin tehtiin ennenkuulumaton petos ja nyt on tehty ennenkuulumaton petos. silloin "haisi" sosialidemokratia ja nyt "haisee" pääneuvosto silloin riemuitsivat proletariaatin Juudakset ja Kainit ja nyt he taas riemuitsevat. Ei saa unohtaa silloisen ja nykyisen tilanteen suurta erilaisuutta, ei saa jättää huomiotta luokkataistelun johdonmukaisia perspektiivejä silloin ja nyt, ei saa unohtaa ammattiliittojen ja puolueen eroa, ei saa syrjäyttää pääasiaa. Silloin täytyi irrottautua "haisevasta raadosta", silloin täytyi erota sosialidemokraattisista järjestöistä ja perustaa uusia järjestöjä. Mutta nyt ovat vielä kauan aikaa ammattiliitot päätaisteluaseena.

Näinmuodoin perusteena, joka määrittelee Englannin vallankumouksellisen etujoukon taktiikan ja käytännöllisen toiminnan, ei suinkaan ole se, mikä kummassakin petoksessa on yhteistä, vaan päinvastoin se, mikä niissä on poikkeavaa, erilaista. Tässä ei ole mitään ihmeellistä. Toukokuun 12 p:n antautumisesta on ymmärrettävä sen konkreettinen erikoisluonne, sen historiallinen erikoisuus.

3. Onko Englannin kommunistinen puolue ollut oikeassa vai väärässä

Englannin nuori kommunistinen puolue on erikoisessa vastuussa koko kansainvälisen kommunismin edessä. Historiallinen kohtalo on asettanut englantilaiset kommunistit erikoisiin olosuhteisiin. Viisi tuhatta britannialaista bolshevikkia työskentelee "maailman imperiumissa", valtiossa, jonka imperialisisen orjuuden alla on 400 miljoonaa ihmistä, Europan kehittyneimmässä teollisuusmaassa. Viisituhantinen kourallinen englantilaisia kommunisteja on asettanut päämääräkseen sellaisten voimien mobilisoimisen, jotka kykenevät kukistamaan vanhimman, kokeneimman porvariston vallan, porvariston, joka aktiivipuolelleen voi laskea satavuotisen "maailman herruuden". Tämä päämäärä ei näytä tuulentuvalta, kun muistetaan, että juuri Englannissa on huonoimmat ehdot ja perspektiivit stabilisatsioniin, että Britannian kapitalismi mätänee, on viime akoina kulkenut perikatoaan kohti nopeammin ja huomattavammin kuin muissa maissa.

Toukokuun tapahtumat ovat sysänneet Englannin kommunistit etummaisille asemille kansainvälisessä luokkataistelussa. Englannin kommunistit ovat yhä edelleen taistelun etummaisilla asemilla. Onhan Englanti vielä nyt suurlakon päättymisen ja sen ennenkuulumattoman häviön jälkeen maailman merkityksen omaavien tapausten polttopisteenä, koska hiilityöläisten jättiläistaistelu jatkuu.

Juuri siksi on kysymys, läpäisikö vai ei Englannin kommunistinen puolue ensimäisen taistelukokeensa, oliko sen linja lakon aikana oikea vai väärä, — tärkeästä kansainvälisestä merkityksestä. Vastauksen täytyy olla selvä ja määrätty, sitäkin enemmän. koska Englannin kommunistien taktiikkaa vastaan on hyökätty ja hyökätään Kommunistisen Internatsionalen ultravasemmistolaisten ryhmittymäin taholta.

Saksan ultravasemmistolaiset ja sellaiset henkilöt kuin Korsch julistelevat Englannin kommunistisen puolueen poliittista rappiotilaa. He vakuuttelevat, että Englannin kommunistinen

puolue ei näyttäytynyt missään, että se oli Pääneuvoston johtajien vankina, että se jopa "petti" lakon. Vaikeata on päätellä, mihin pohjautuu "ultravasemmiston" tuollainen kritiikki. Englannin taistelun perustosiasiain hirvittävään tuntemattomuuteenko vai mitä matalamielisimpään, inhoittavaan parjaukseen Englannin vallankumouksellisia vastaan. Huudella esimerkiksi sellaisia juttuja, että Englannin kommunistinen puolue olisi kuninkaallisen hiilikomissian ohjelman kannalla, vaikka kommunistinen puolue on leimannut hiilikomissian selostuksen "sodanjulistukseksi koko Englannin työväenluokalle", on todella kaiken poliittisen huijauksen rajojen ylittämistä. Tällaisista edesottamisista voi helposti päätellä koko ultravasemmistolaisen kritiikin tason. Näin se sotkee tosiasiat, on täynnänsä pikkuporvarillista raivoa, siinä ei ole mitään muuta kuin rämisevää valevallankumouksellista hysteriaa.

Valitettavasti ultravasemmistolainen kritiikki on kajahtanut "lievänä" kaikuna NKP:n riveissä. Sillä ovathan saksalaisen "ultravasemmistolaisuuden" kanssa sopusoinnussa ne laajalti tunnetut väitteet, että se yhteinen päälliskoneisto, joka yhdistää poikkeuksetta kaikki ryhmittymät ja virtaukset Britannian työväen liikkeessä, on "vallankumouksen jar ruttajana". Siis Englannin kommunistinen puolue myös olisi "vallankumouksen jarruttaja".

Tämä selvä syytös Englannin kommunistien riittämättömästä vallankumouksellisuudesta jopa vallankumoustaistelun jarruttamisesta on joko vahvistettava tai otettava takaisin. Välihtoa ei tällaisessa kysymyksessä saa olla.

Heti alussa on sysättävä syrjään fantastisena käsitys jonkin "yhtenäisen päälliskoneiston" olemassaolosta Englannin työväenliikkeessä. Jos puhutaan koko Englannin työväenliikkeen päälliskoneistosta, niin edellyttää se määrättyä kokonaisuutta, tämän koneiston määrättyä organisatoorista yhtenäisyyttä. Kuitenkaan ei Britannian työväenliikkeessä itseasiassa ole mitään yhtenäistä rakennusta. Loogillisesti ja poliittisesti on väärin laskea Englannin kommunistinen puolue työväenliikkeen yhteiseen "kokonaiseen koneistoon", puhua koneistosta, johon kuuluvat "poikkeuksetta kaikki työväenluokan ryhmittymät" — asettaa Englannin kommunistit, riippumattoman työväenpuolueen, vähemmistöliikkeen, tradeunioinien Pääneuvoston y.m. samaan "aparaattiin".

Mutta "jarruttaako" vai ei Englannin kommunistinen puolue luokkataistelun kulkua? Heittikö se vai ei työväenluokalle "jarruttavia" tunnuslauseita? Ja yleensä missä Englannin kommunistinen puolue on esiintynyt tapahtumain jarruna?

Kahdessa tapauksessa voitaisiin Englannin kommunistinen puolue laskea vallankumouksen "jarrujen" joukkoon. Joko — jos kommunistinen puolue todella on kadottanut vallankumoukselliset kasvonsa, vaipunut opportunismin suohon, tai jos se on uponnut ultravasemmistolaiseen tunnuslauseiden luomiseen, heittänyt esim. tunnuslauseen "omasta" lakon johtamisesta eikä pääneuvoston, heittänyt tunnuslauseen uusien muotojen luomisesta ammattiliittojen siijaan, poistumisesta ammattiliitoista jne.

Lenin varoitti aina kommunisteja siitä mielipiteestä, että bolshevistinen linja olisi siinä, että aina ja joka paikassa huutaa ehdottomasti "vasemmistolaisemmin" kuin muut, että kaikissa tapauksissa ja taistelun joka vaiheessa heittää ehdottomasti äärimmäisen vasemmistolaisia tunnuslauseita. Lenin opetti kommunisteille taistelun korkeinta matematiikkaa. Lenin ei sallinut sitä, että

"ketjun välirenkaita" ei tunneta, hän vaati niiden ehdotonta selvittämistä, hän piti suurimpana vallankumoustaitona sitä, että osataan ajoissa heittää väli-tunnuslauseet, tunnuslauseet, joista sitten voidaan siirtyä liikkeen seuraaviin, korkempiin tunnuslauseisiin.

Englannin kommunistien linja on ollut yleensä ja kauttaaltaan oikea. Englannin kommunistit ovat heittäneet sellaisia tunnuslauseita, jotka ovat menneet joukkoihin, joita on voitu ymmärtää ja jotka ovat voineet lujittaa työläisjoukkojen tietoisuutta. Kommunistien tunnuslauseet sysäsivät joukkoja taistelun korkeimmille asteille, siirtymään puolustuksesta hyökkäykseen, siirtymään "ekonomiikasta" "politiikkaan". Juuri tämän vuoksi Englannin kommunistinen puolue ei ollut "jarruttajana", vaan päinvastoin ainoa tietoinen tekijä Englannin työläisjoukkojen vallankumouksellistuttamisessa. Ja juuri tämän vuoksi se vähälukuisuudestaan huolimatta olisi saattanut, jos vallankumoustapahtumat olisivat kehittyneet suotuisasti (joka ei tietenkään riippunut eikä tule riippumaan yksin kommunisteista!), muuttua kukistumattomaksi "aineelliseksi joukkovoimaksi" ja siepata liikkeen johto käsiinsä.

Englannin kommunistinen puolue olisi voinut esiintyä todellisena jarruttajana, jos se olisi luisunut "ultravasemmistolaisia" miellyttävälle tielle, jos se, tehden väkivaltaa konkreettiselle tilanteelle, ei olisi taktiikassaan ottanut huomioon liikkeen välivaiheiden erikoisuuksia, jos se koko ajan olisi ylevästi pysynyt samaisena, muuttumattomana, "äärimmäisenä vasemmistona". Irtaantuminen taistelun välivaiheista merkitsee irtaantumista realisuudesta, siis irtantumista Englannin realisuudesta, siis joukkotyön erikoisista ehdoista Englannin tilanteessa. Ultravasemmistolainen linja johtaisi — vieläpä vaikka tapthumat ovat nousutilassa — kommunistien irtaantumiseen joukoista, sulkeutumista lahkoksi ja hajoittaisi sekä siis jarruttaisi vallankumoustaistelua.

Ei muun muassa ole sattuma, että "jarrutus-filosofia" on läheisessä yhteydessä fantastisten "uusien muotojen" kanssa. Jos kerran työväenliikkeen yhteinen koneisto jää laukeamatta, jos sekä kommunistisen puolueen, että "vähemmistöliikkeen" "aparaatit" ovat "jarrutusaparaatteja", jos vielä voimakkain ammattiliittojen joukkoaparaatti on osoittautunut hirveän petoksen ahjoksi, niin on täysin käsitettävissä se hellittämätön "uusien muotojen" merkityksen korostaminen. Mutta me jo tiedämme, mihin johtaa tämä uusi suunta, jos se otetaan Englannin vallankumouksellisten perussuunnaksi. Se johtaa Englannin erikoisten pääkehitysteiden unohtamiseen, tärkeimmän työn, ammattiliittojen työn, heikontumiseen, eroon ammattiliitoista, yhteisrintamataktiikan särkymiseen, siihen että Britannian vallankumouksellinen proletariaatti joutuu suurimpaan vaaraan.

4. Englantilais-Venäläinen Komitea ja "sadanprosentin" boikoteeraajat

Toukokuun 12 p:n antautuminen sysäsi esiin kysymyksen ammattiliittojen Englantilais-Venäläisen Komitean olemassaolosta.

Sen jälkeen kun tradeunionien Pääneuvostosta tuli Englannin porvariston apuri lakkoilevien työläisten nujertamisessa, kun se osoittautui Amsterdamin "ansiokkaaksi sektsiaksi", tämän jälkeen on kaikkien vallankumouksellisten suorana velvollisuutena Pääneuvoston jäsenten julkinen, säälimätön arvosteleminen, sen petturiroolin paljastaminen ja ensi sijassa — sen vasemmisto-keskustalaisjohtajain paljastaminen. Tämä

katsantokanta on Neuvostoliiton vallankumouksellisilla ammattiliitoilla kuten tunnetaan SSSR:n Ammattiliittojen Keskusneuvoston julistuksesta kaikkien maiden työläisille, ja muuta katsantokantaa ei niillä voikaan olla.

Mutta voiko SSSR:n Ammattiliittojen Keskusneuvosto tämän toukokuun 12 päivää koskevan arvostelun johdosta olla edustettuna järjestössä, jossa petoksen tehnyt Pääneuvosto on edustettuna samoilla oikeuksilla? Eikö meidän KK:n pitäisi tehdä organisatoorisia johtopäätöksiä katsantokannastaan? Eikö KN:n pitäisi suoraan ilmoittaa eroavansa Englantilais-Venäläisestä Komiteasta? Joistakin voi todella näyttää siltä, että "terve" poliittinen logiikka sanelee että välit on katkaistava Englannin tradeunionien kanssa. Joistakin saattaa näyttää kummalliselta ja "käsittämättömältä" meidän jatkuva oleminen Englantilais-Venäläisessä Komiteassa, pidättyminen suorasta välien katkaisemisesta. Päätellään esimerkiksi näin: kukaan ei ymmärrä politiikkaamme, kukaan ei ymmärrä, kuinka voidaan olla yhteisessä kamppailussa. Eihän vararikon tekijäin kanssa neuvotella. Onhan taas elokuun 4 päivän tapaus! Ja uuden elokuun 4 päivän pettureihin on suhtauduttava samoin kuin bolshevikit suhtautuivat v:n 1914 pettureihin. Pettureista on irtaannuttava. Niille ei saa antaa sormeakaan. Neuvosto-ammattiliittojemme täytyy kansainvälisen, vallankumouksellisen auktoriteettinsa koko voimalla luhistaa Pääneuvosto moraalisesti ja poliittisesti, saattaa se vielä huonompaan huutoon kaikkien rehellisten proletaarien silmissä, ja siksi julistettava Pääneuvosto boikottiin ja heti erottava Englantilais-Venäläisestä Komiteasta.

Mutta vain ensimäisellä pintapuolisella silmäyksellä tällainen päätteleminen voi näyttää "vallankumoukselliselta" loogillisuudelta. Tosiasiassa tällainen poliittinen suunta olisi väärä, vähimmän vastuksen suunta, joka perustuu alkeelliseen, formaaliseen taistelulogiikkaan. Kuitenkin leniniläisen taistelu-strategian täytyy pysyä sinä, mitä se aina on ollut, s.o. läpeensä dialektisena.

Väärä eikä mitään yhteistä bolshevismin kanssa ole sillä "siveällä" katsantokannalla, että poliittisen vararikon tekijäin ja petturien kanssa ei saa neuvotella, ei saa istua "samassa pöydässä,", samassa järjestössä. Jokainen, joka ei vielä kokonaan ole unohtanut Venäjän bolshevikkien taistelua kesällä v. 1917 muistaa, että silloiset menshevistis-eserräläiset neuvostot olivat vallankumouksen kannalta vararikon tekijöitä, ne olivat vastavallankumouksellisia neuvostoja, kadettien ja porvariston apureita. Mutta huolimatta tästä, huolimatta asioita, että silloisista neuvostoista "löyhkäsi" menshevistis-eserräläinen saasta, bolshevikit eivät vain olleet boikoteeraamatta neuvostoja, vaan päinvastoin alkoivat mitä ankarimman taistelun neuvostoista, alkoivat valloittaa neuvostoja. Bolshevikit eivät silloin antautuneet paniikkiin petturineuvostojen vuoksi, eivät "syrjäityneet" neuvostoista ja olivat täysin oikeassa. Silloin saattoi ja täytyi istua menshevikkien kanssa "samassa pöydässä", taistellen leppymättömästi niitä vastaan. Miksi neuvostoammattiliitot sitten nyt eivät saisi jäädä Englantilais-Venäläiseen Komiteaan, käydä siinä ankaraa taistelua tradeunionien johtajia vastaan, auttaen siten "kansainväliseltä" taholta vallankumouksellisia aineksia Englannin työväenliikkeessä?

Ei todella ole mikään välttämättömyys eikä meille mitään poliittista hyötyä "vapaaehtoisesti" purkaa viralliset siteet, jotka yhdistävät Neuvostoliiton ja Englannin ammatillisen liikkeen. Poliittista hyötyä tästä meidän ylevästä ja mahtavasta kädenhei-

lauksesta ei suinkaan sieppaisi Englannin työväenluokka, vaan sen sieppaisivat kansainvälinen porvaristo ja amsterdamilaiset, joita yötä päivää vaivaa ajatus, miten tehdä loppu tuosta "epämiellyttävästä" Englantilais-Venäläisestä Komiteasta. Ja meidän taholtamme olisi anteeksi antamatonta harkitsemattomuutta kiiruhtaa tätä palvelusta amsterdamilaisille vain sillä perusteella, että nykyisessä Pääneuvostossa vilisemällä vilisee Englannin proltariaatin Juudaksia ja pettureita. Ei pidä hermostua siitä ajatuksesta, että mahdollisesti tulee kohtaamisia Juudaksien kanssa, vaan Juudaksia vastaan on käytävä ankaraa paljastustaistelua, ja tätä varten on käytettävä jokaista organisatoorista mahdollisuutta, auttaakseen Englannin työläisiä tekemään muutoksia Pääneuvoston nykyiseen kokoonpanoon, heittämään ulos "haisevat" johtajat.

Meidän "vapaaehtoinen" luopuminen yhteydestä Pääneuvoston kanssa Englantilais-Venäläisen Komitean kautta tuottaisi suurta vahinkoa Englannin työväenliikkeelle sillä, että jouduttaisiin epäterveellistä ja nykyään mitä vaarallisinta virtausta, virtausta ammattiliitoista eroamiseen. Meidän alote eroamiseen ammattiliiton komiteasta olisi singnaalina Englannin vallankumouksellisten työläisten joukkoeroamiseen ammattiliitoista. Miksikään muuksi ei englantilainen työläinen käsittäisi meidän askeltamme kuin yllytykseksi pakenemaan ammattiliitosta. Ei käsittäisi, sillä jos vallankumoukselliset neuvosto-ammattiliitot kieltäytyvät kaikesta organisatoorisesta yhteydestä Englannin tradeunionien kanssa, niin englantilainen vallankumouksellinen työläinen tietysti katkaisee välinsä mädänneisiin ammattiliittoihin, eroo ammattiliitoista, perustaa toisia, uusia joukkojärjestöjä. Kuinka voisi vallankumouksellinen englantilainen työläinen jäädä ammattiliittoihin, tehden samalla määrättyjä sitoumuksia (ammattiliiton kuri y.m.), jos tradeunionit ovat "alkaneet haista" siinä määrin, että neuvostoammattiliitot tekemättä mitään sitoumuksia, kieltäytyvät jopa "keskustelemasta" tradeunionien korkeimman elimen kanssa?

Mutta eikö olisi pahempi, jos englantilaisten taholta tehtäisiin alote välien katkaisemiseen Englantilais-Venäläisen Komitean kanssa? Se että Pääneuvosto katkaisee välinsä meidän ammattiliittoihin on ei vain mahdollista, vaan jopa sangen todennäköistä. Sillä Pääneuvoston johtajat, tietäen meidän arvostelumme toukokuun 12 päivästä, käsittävät oivallisesti, että kohtaukset Englantilais-Venäläisessä Komiteassa eivät nyt voi olla "ystävällisiä", että englantilais-Venäläinen Komitea on ankaran sisäisen taistelun areena, että me emme aio "antaa anteeksi" heille, että me emme vähimmässäkään määrin aio lieventää ankaraa kamppailuamme Pääneuvostoa vastaan.

Pääneuvoston johtajat saattavat tehdä alotteen yhtenäisyyskomitean hajoittamiseen, mutta se on loppujen lopuksi pahempi heille. Tilanteessa, jolloin teollisuus lakkaamatta rappeutuu ja joukot yhä vasemmistolaistuvat, välien katkaiseminen meidän kanssamme vain syventää joukkojen pettymystä Englannin ammattiliittojen johtoon. Välien katkaiseminen meidän kanssamme on joukkojen silmissä uusi petos, avoin, kyynillinen suudelma Amsterdamille, huutava petos ammattiliikkeen kansainväliselle yhtenäisyydelle. Heidän hajoittava askeleensa merkitsee heidän poliittista esiintymistä neuvostoammattiliittoja ja koko neuvostomaata vastaan, heidän blokkiaan niiden kanssa, jotka nyt käyvät ajojahtia SSSR:ää vastaan. Birkenhea-

dien ja Churchillien kanssa, niiden kanssa, jotka yleislakon aikana kävivät meille curzonilaisen ulttimatumin kielellä. Välien katkaiseminen meidän kanssamme on solidarisuutta niiden kanssa, jotka yleislakon aikana kävivät hillitöntä ajojahtia lakkolaisia vastaan. Mitkään reformistiset johtajat eivät onnistu syöttämään joukoille, että neuvostoammattiliitot olisivat jollakin "loukanneet" Englannin työläisiä ja että Pääneuvosto tämän vuoksi "on pakoitettu" katkaisemaan välinsä neuvostoammattiliittohin. Ei voida kätkeä joukoilta sitä tosiasiaa, että Pääneuvoston johtajat särkivät suhteensa SSSR:n ammattiliittoihin juuri sentähden, että me olemme auttaneet ja tahdomme auttaa Englannin työläisiä. Näin muodoin jos Pääneuvosto esiintyy alotteentekijänä, niin on tulos siitä päinvastainen kuin reformistijohtajat laskevat: välien katkaiseminen vaikuttaa myötätunnon kasvamiseen Neuvostoliittoa kohtaan, syventää "johtajain" ja joukkojen välistä kuilua, jouduttaa suuresti Englannin proletariaatin vallankumouksellistumisprosessia.

Yllämainitusta jo selviää, miten "perusteltu" on ultravasemmistolaisten pyrkimys rakentaa Englantilais-Venäläisen Komitean kysymyksen pohjalle kokonainen ohjelma, joka on tähdätty Kominternin johtoa ja erikoisesti NKP:a vastaan. Ultravasemmistolaiset ovat nyt valmiit huutamaan täyttä kurkkua siitä, kuinka Venäjän ammatliitot "tarrautuessaan" kiinni Englantilais-Venäläiseen Komiteaan "nöyristävät niskansa" Amsterdamin edessä, kuinka NKP:n sisäinen "nyrkkipainostus" ryömii yli SSSR:n valtiorajojen ja siirtyy kansainväliselle areenalle, kuinka NKP:n "pikkuporvarillinen uudestisyntyminen" on luonnollisena "täytteenä" Kominternin "opportunistiseen uudestisynytmiseen".

Ei mikään ole vahingollisempaa ja tyhmempää Englannin ja koko kansainvälisen proletariaatin etujen kannalta kuin tällaisten kummallisten ohjelmien leipominen. Täytyy ymmärtää se, että kaikki muu politiikka Englantilais-Venäläisen Komitean kysymyksessä voi olla tietoista tai epätietoista Amsterdamin auttamista, mutta ei se jota NKP ja neuvostoammattiliitot ajavat. "Venäläisen linjan" Englannin tapahtumissa voivat vain tietoiset parjaajat ja poliittiset mielipuolet kuvitella "NKP:n nyrkkivallaksi". Huvittavaa todella on jutella "NKP:n (b) nyrkkivallasta" silloin kun neuvostoammattiliitot auttavat Englannin lakkolaisia tavalla, jolaista historia ei tunne! Todella voimakas on "nyrkkipainostus" proletariaatin diktatuurin maassa, kun Englannin taistelijain voiton puolesta pannaan yhden kortin varaan englntilais-neuvostolaiset suhteet! Eikö neuvostoapu Englannin työläisille ole ilmaisu neuvostonyrkin "yhteiskunnallisesta blokista" — Baldwinia ja kaivosherroja vastaan? Eikö Chamberlainit ja Churchillit pyri nykyään vaimentamaan NKP:n "nyrkiniskuja"? Tämän käsittämiseen ei riitä ultravasemmistolaisten narrien järki!

Mutta Englannin proletariaatin avustamisella on valtava historiallinen merkitys ei vain aineelliselta, vaan myös aatteelliselta kannalta. Se katkaisee monelta rivon kielen. Meidän apumme on ällistyttävä korvapuusti niille Neuvostoliiton syöjille, jotka ovat julistaneet ulkopolitiikkamme "tsarismin ulkopolitiikan historialliseksi jatkoksi". Meidän apumme englantialsille tovereille on tuhoisa isku herroille Kautsky ja K:ni, joilla on julkeutta verrata neuvostojärjestelmää "Horthyn ja Mussolinin järjestelmään". Ja juuri tämä Britannian hiilityöläisten taistelun aineellinen tukeminen on murhaavaa pilkkanaurua niille medän ri-

veissämme, joita miellyttää naurettavat jutut "nyrkkivallan termidorista".

SSSR lujittuu vuosi vuodelta. Taloudellisen nousun taustalla kasvavat mahdollisuudet todelliseen avunantoon ulkomaiselle proletariaatille (apumme Britannian kaivostyöläisille oli ensimäinen suuri todistus näistä mahdollisuuksista) osoittavat, että SSSR tulee yhä enemmän kansainvälisen sosialismin tukilinnoitukseksi. Ja maassamme sosialismin rakentamista johtava lenin läinen puolue on astunut, astuu ja tulee astumaan Kommunistisen Internatsionalen etummaisissa riveissä. — Aikakauslehti Bolshevik.

Työväenluokka ja talonpoikaisto

(Buharinin kirjasen "Tie sosialismiin" mukaan)

Työväenluokan ja talonpoikain liitossa, jonka kautta kestimme taistelussa vihollisia vastaan ja aloimme kohottaa uudelleen maamme taloutta, kuului johtava osa työväenluokalle. Tähän luokkaan sellaisenaan ei kuulu enemmistöä maamme työtätekevästä väestöstä. Työtätekevän väestön suuren suurena enemmistönä on talonpoikaisto. Siitä huolimatta työväenluokka oli ja jää ohjaavaksi voimaksi. Ymmärtääkseen miksi niin on käynyt ja miksi tilanomistajain ja kapitalistien voittamiseksi niin vaaditaan, on välttämätöntä seikkaperäisesti tarkastaa näiden luokkain asema kapitalistisessa yhteiskunnassa.

Kapitalismin ja porvariston vallassa ollessa on kaikissa maissa, ja niin meilläkin, kaupunki aina ollut maaseudun verenimijänä. Kaikki tekniikan ja tieteen saavutukset, kaikki kulttuurin saavutukset ovat pääasiallisesti ja ennen kaikkea keskittyneet kaupunkiin. Maaseutu, maatalous oli ja on toisella tilalla. Ne välttämättä jäivät kehityksessään jälkeen kaupungista. Kaupunki veti puoleensa kaikki parhaat voimat, energisimmät, toimekkaimmat ja kyvykkäimmät ihmiset. Kaupungille mehunsa antava maaseutu tyhjeni yhtenään. Kaupungissa kehittyi kaikki taito ja ajan yhteiskunnan kaikki valistus. Kaupunkiin saatiin kaikki tiedot mitä maapallon eri seuduilla tapahtui. Kaupungissa sijaitsivat ja sijaitsevat valtiokoneiston pääohjat, valtiolaitokset, kaikki voimakkaiden ja mahtavain porvarillisten valtojen välineet. Maaseutu joutui välttämättä suljettuun olotilaan ja jäi tiedoissaan ja taidoissaan vuosisatoja kaupungista jälkeen.

Tämä pohjimmainen eroavaisuus painoi leimansa sekä työväestöön että toiselta puolelta talonpoikaistoon. Mutta asia ei tietenkään rajoitu tähän. Tehdastyöväestö ei ole sidottu minkään yksityisomaisuuden kautta. Se myö kapitalistisessa yhteiskunnassa työvoimansa työnantajalle. Joka päivä ja joka hetki huomaa työväestö työskentelevänsä työnantajan hyväksi. Se menettää luottamuksensa porvaristoon ja alkaa vihata sitä. Toiseksi tottuu jokainen työläinen työskentelemään rinnakkain toisten samallaisten työläisten kanssa. Työläiset elävät ja työskentelevät koottuina suuriin joukkoihin jättiläismäisiin tehtaisiin. He eivät opi vain menettämään uskonsa porvaristoon, paljastamaan sen kaiken petollisuuden ja vihaamaan sitä, mutta oppivat sitä myös yhteisesti vastustamaan. Aina tottuvat he ajatukseen että vain yhteisillä voimilla voi voittaa vihollisen ja että, vihollisen kukistut-

tua, vain yhteisesti voi viedä uuden suuntaisesti koko taloutta ja uuden suuntaisesti hallita porvaristolta valloitettua maata. Kaupunkilaisina työväestö kuitenkin saa käytettäväkseen joitakin varoja, joiden avulla se voi muodostaa voimansa järjestetyksi tilanomistajia ja kapitalisteja vastaan taistelua käyväksi ja vihollisen koko viekkauden tietäväksi armeijaksi. Siten ei ole talonpoikaiston kanssa. Talonpoika toimii perheinensä o m a s s a taloudessaan ja talossaan. Harvoja poikkeuksia, kuten heinänteossa y.m., lukuunottamatta hän ei ole tottunut työskentelemään yhdessä ja yhteisesti kyläläistensä kanssa. Hänellä on erikoinen y k s i t y i s-talonsa, Hänen mieltään kiinnittää ennen kaikkea tämän o m a n pikkutaloutensa edut. Maaseutelämän ehdot harvoin johtavat häntä sen ulkopuolelle. Vielä näihin saakka on talonpoikia, jotka eivät koskaan ole käyneet edes kihlakuntakaupungissaan, on sellaisia, jotka eivät koskaan ole matkustaneet rautateillä.

Tietenkään tämä jälkeen jääneisyys ei ole talonpojan syy vaan se on hänen onnettomuutensa. Mutta siitä huolimatta se on tosiasia ja tätä tosiasiaa ei saa jättää huomioonottamatta.

Lisäksi talonpoikaisto e i l ä h e s k ä ä n o l e s a m a n k a l t a i s t a. Talonpojaksi nimitetään varakasta anniskelunomistajaa, kylän koronkiskojaa, varakasta talonpoikaa, joka käyttää muutamia päivätyöläisiä, hyötyy niiden työstä ja pitää niitä ohjissaan; talonpojaksi nimitetään myös sellaista, joka ei elä vierasten työstä vaan tekee työtä perheinensä itseänsä varten; talonpojaksi nimitetään köyhää, jolla ei ole hevosta ja joka töintuskin pääsee eteenpäin ansaiten usein jostakin syrjästä; ja talonpojaksi kutsutaan työntekijää, joka on puolittain päivätyöläinen ja jolle talonpoikaistalous antaa vain olemassaolon avustusta.

Kapitalistisessa yhdyskunnassa tosiasiallisesti talonpoikain suuri enemmistö on asemassa jossa ei ole helppoa pitää taloutta tasapainossa. Jokainen y k s i t y i s t ä taloutta omaava talonpoika kuitenkin pääasiallisesti etsii taloutensa ja yksityisomaisuutensa lisäämisen kautta pääsyä talonpoikaiston ylemmälle asteelle ja siten pyrkii kohoamaan aste asteelta. Omaten omaisuutta ja toivoen (vaikka kaikkein useimmissa tapauksissa turhaan) omaisuutensa lisääntyvän, hänellä sentakia on m ä ä r ä t t y a r v o n a n t o j a l u o t t a m u s s u u r e m p i a y k s i t y i s o m i s t a j i a ja siten porvaristoa k o h t a a n. Hän sen takia ei ole totu vihaamaan rikasten luokkaa kuten tottuu kapitaalin edessään näkevä työväenluokka. Osa talonpoikaistoa tuntee myös määrättyä alistuvaisuutta suuromistajia kohtaan. Tarvitaan luokkataistelun sekä suorain yhteentörmäysten kokemusta paljastaakseen talonpoikaistolle sen luokkaviholliset. T ä m ä n t a k i a k a p i t a l i s t i t ja t i l a n o m i s t a j a t v o i v a t p a l j o a h e l p o m m i n p e t t ä ä t a l o n p o i k a a k u i n t y ö l ä i s t ä.

Toiselta puolen ei keskeymättömään, yhteiseen työhön ja taisteluun tottumaton talonpoika voi osoittaa säännöllistä ja keskeymätöntä vastustusta vihollisilleen. Hajoitettuna kuten joen hiekka, hajallaan suuremmissa ja pienemmissä kylissä ja kyläpahasissa ei talonpoikaisto ole muodostunut eikä voinut muodostua sellaiseksi järjestyneeksi armeijaksi, jonka on onnistunut muodostamaan kaupungin työläinen.

Jos tämän yhteydessä muistaa kaupungin antaneen ja antavan asukkailleen p a l j o a e n e m m ä n k a i k k e a t i e t o a ja t a i t o a, ymmärtämystä käsittämään vihollisten viekkauden jne, niin ei ole vaikea käsittää, e t t ä j o h t o t y ö v ä e n j a t a l o n p o i k a i n y h t y m ä s s ä o l i v ä l t t ä m ä t t ä k u u l u v a t y ö v ä e n l u o-

kalle. Kaikesta edellä tarkastamastammehan johtuu että työväenluokka on paljoa tietoisempi, paljoa järjestyneempi ja soveltuvampi kuljettamaan työtätekevän väestön laveita kerroksia. Täytyy vielä kerran alleviivata ettei ole talonpoikaiston syy vaan onnettomuus sen vähempi tietoisuus. Mutta yhtä selvää on myös ettei proletariaatin johto tule ainoastan sen itsensä vaan tulee myös talonpoikaiston hyväksi. Tämän johdon puutteessa häviäsivät ei ainoastaan työläiset mutta myöskin talonpoikaiston laveat kerrokset.

Siten on asia katsoessa sellaista aikaa, jolloin työväen luokka ja talonpoikaisto ryntäävät tilanomistajain ja kapitalistien liittoa vastaan. Mutta mitenkä on silloin kun tilanomistajain ja kapitalistien vallan kukistumisen jälkeen on johdettava valtakuntaa ja ohjattava porvaristolta ja tilanomistajilta valloitettua maan koko taloutta?

Tämä kysymys myös on mitä huolellisimmin tarkistettava. Työväki ja taonpoikaisto eivät taivaasta ilmesty vallatessaan vallan itselleen. He esiintyvät kapitalistisen yhteiskunnan sisältä, jossa ovat olleet sorrettuina luokkina. Ei työväen luokkakaan ole kapitalistisen järjestelmän aikana ollut tilaisuudessa kohoamaan niin paljoa että olisi oppinut hallitsemiseen. Olihan Korkein koululaitos porvariston käsissä, kaikki määräävät asemat hallituksessa, armeijassa, taloudessa, tieteessä j.n.e. hallitsevien luokkien käsissä. Työväenluokka ei sen tähden voi kapitalistisen yhteiskunnan puitteissa mitenkään valmistaa keskuudestaan kaikkia niitä voimia, joita tarvitaan suuren ja mutkikkaan valtio- ja maan talouskoneiston käyttämisessä. Kun työtätekevät joukot kukistavat tilanomistajain ja kapitalistien herruuden, ilmaantuu niille heti sellaisia vaikeuksia, joiden kanssa ennen ei oltu tekemisissä. Työväenluokan ja työtätekevien kerrosten yleensä täytyy silloin jo ehdottomasti harkita sekä talous- että hallitusasioita. He tarvitsevat teknikkoja sekä insinöörejä, kemistejä ja agronoomeja, tuomareita ja hallitusmiehiä, tiedemiehiä sekä opettajia, sanalla sanoen kaikkia voimia, joita tarvitaan maan talouden ja kaikkien muiden alojen oikeaan kuntoon saattamisessa. Kun työväenluokka ei omannut eikä voi omata tuollaisia omia voimia, niin luonnollisesti herää heti vallan vallattua kysymys monien sellaisten voimain *hyväkseen käyttämisestä*, jotka aikaisemmin ovat pitäneet oikeana palvella kukistunutta porvarillista järjestelmää. Työtätekevien joukkojen eteen siten nousee tehtävä *alistaa tarkoituksiinsa ja valmistaa* kaikkia edellä mainittuja voimia uuden rakennustyön lujittamisen hengessä.

Jos työväenluokalla ei osottaudu olevan heti riittäviä voimia ja jos se on taistelussa vihollisia vastaan sekä keskeytymättömässä niiden avonaisen ja peitetyn vastustuksen poisjuurruttamisessa pakotettu hyväkseen käyttämään alussa itselleen vihamielisiä tai puolittain vihamielisiä voimia, jotka vasta myöhemmin muuttuvat työväen poulelle, niin vielä vähemmän on voimia talonpoikaistolla, joka kuten olemme nähneet, kapitalistisen järjestelmän ollessa on *paljoa jälempänä* ja paljoa vähemmin kykenee tietämään vihollisten suunnitelmat ja noudattamaan oikeata politiikkaa.

Huolimatta polkeenalaisuudestaan kapitalistisessa yhteiskunnassa työväenluokka kuitenkin *osottautuu kykeneväksi johtamaan yhteistä politiikkaa*, tämän politiikan yhteistä suuntaa ja, välttämättä tehtyään joukon virheitä, oppii kuitenkin voittamaan uudella tiellään kohtaamansa vaikeudet.

On itsestään ymmärrettävää että ennemmin tai myöhemmin talonpoikaisto kokemuksesta tulee enemmän ja enemmän oppimaan taloudellista

ynnä poliittista rakennustyötä. Mutta jos johto jo silloin, jolloin työtätekevien luokkien tehtävänä oli vain tilanomistajain ja kapitalistien liiton kukistaminen, oli välttämätön työväen ja talonpoikain liitossa proletariaatilla, niin vallan valtaamisen jälkeen tämä johto ei ollenkaan käy tarpeettomaksi tai vähemmän välttämättömäksi. Päinvastoin voi sanoa että erittäinkin ensimäisenä kautena, uuden järjestelmän ensimäisenä lujittamis- ja kehittämiskautena, jolloin esiintyy suunnattomat määrät uusia ja erittäin vaikeita tehtäviä, tämä johto on joka tapauksessa säilytettävä. Kysymys ei ei ole ollenkaan siitä että työväenluokan välttämättä „haluttaa" olla ensi tilalla. Kysymys on siitä että tämä johto on välttämätön myös itse talonpoikaiston suurten joukkojen etujen takia. Jos työväenluokka jostakin syystä menettäisi talonpoikaistoa ohjaavan asemansa niin silloin aivan välttämättä voittaisi povaristo.

Johto proletariaatin taholta on siten välttämättömin työväen ja talonpoikain voiton ehto. Mutta asia on mutkallisenpi kuin näyttää ensi silmäyksellä.- Itse työväenluokankaan kokoonpano ei ole samanlainen. Siinä on aineksia,, jotka- joskaan eivät niin räikeästi eroa toisistaan kuin kerrokset, ryhmät, ja luokat talonpoikaiston keskuudessa, kuitenkin täytyy- ottaa huomioon. Katsokaamme esimerkiksi sellaista työväenluokan kerrosta kuin maaseudun - palkkatyöläiset (batrakit). Ne ovat palkkatyöläisiä, jotka suurimmalta osaltaan eivät ole sidottu mihinkään yksityisomaisuuteen mutta joiden tietoisuuden kohoamista, verraten maan kulttuurikeskuksessa koossa eläviin ja työskenteleviin kaupunkityöläisiin samaan aikaan erittäin suuresti vaikeuttavat niiden työn yleiset ehdot (maaseutu ja sen olot yleensä; siihen liittyvä kulttuurinen ja poliittinen jälkeenjääneisyys, työssä suuri irrallisuus toisistaan, suuri työehtojen yhtäläisyys talonpoikaistalouden kanssa j.n.e.) - Tarkastaessa työväenluokan kokoonpanoa kokonaisuudessaan, näemme siinä myös talonpokaistosta, käsityöiäsistä, pikkukauppiaista y.m. siirtyneitä. Toiselta puolen on myös ehkä jo toisessa tai kolmannessa polvessa työväen luokkaan kuuluvia työläisiä, jotka jo äidin maidossa ovat itseensä imeneet proletaarisen ajatustavan, proletaariset tavat ja katsantokannan. Joukko muita syitä vaikuttaa eri suuntiin työväenluokan eri kerrostumissa. Sen takia on käsitettävää ettei työväenluokka tietoisuudessaan ole tähän saakka koskaan ollut täysin yhtäläinen. Tietoisimmat työläiset, jotka muita paremmin ja selvemmin näkevät sekä käsittävät työtätekevien joukkojen tien ja pohjimmaiset etuudet yhtyvät työtätekeväin etumaisimmassa järjestössä — kommunistisessa puolueessa, joka kaikista johdonmukaisimmin ja järkevimmin käy taistelua kapitaalin vallan hävittämiseksi ja uuden yhteiskunnan rakentamiseksi. Jos puolue yhdistää proletariaatin kaikista tietoisimman osan, niin on täysin selvää että vuorostaan sille itse proletariaatin keskuudessa tulee kuulua johtavan osan. Tässä me myös voimme sanoa ettei tietenkään ole jälelle jääneimpäin työväen kerrosten "syy" siihen että he ovat jälempänä ja että he sen takia jättävät paikkansa muille työväenluokan kerroksille — tämä ei ole niiden syy vaan niiden "onnettomuus". Toiselta puolen on täysin ymmärrettävää ja silminnähtävää, että jos puolueen johto lakkaisi, jos se jollakin tavalla tulisi hävitetyksi, niin siitä kärsisi mitä suurimmassa määrässä työväenluokka kokonaisuudessaan, sillä se merkitseisi työväenluokan tietoisimman ja

järjestyneimmän osan taholta tulevan johdon hävittämistä.

Mihin olemme tarkastelussamme tulleet? Olemme tulleet siihen että työväen ja talonpoikain asian, työtätekevien joukkojen asian voittamiseksi ovat välttämättömiä seuraavat perusehdot: ensiksi, on välttämätön liitto työväen ja talonpoikain kesken, niiden yhtymä; toiseksi, johtava osa tässä liitossa täytyy kuulua työväenluokalle; kolmanneksi, itse työväenluokan keskuudessa tulee johtavan osan vuorostaan kuulua kommunistiselle puolueelle. Jos työväenluokan sisällä hävitetään kommunistisen puolueen johtava asema, eli jos hävitetään talonpoikaistoa johtava työväenluokan asema, silloin täysin välttämättömästi kukistuu koko työläis-talonpoikaiston asia, silloin ehdottomasti voittavat työväen ja talonpoikain veriviholliset.

Voipi kylläkin asettaa kysymykseen sellaisia seikkoja, joissa työväenluokan ja talonpoikaiston edut eivät käy yhteen vaan jopa joskus ovat vastakkaisiakin. Voipi esim. osoittaa että talonpoika myy viljaa mutta työläinen on saman viljan ostajana. Edellisen etujen mukaista siten on viljan korkea hinta jota vastaan jälkimäiselle, viljan ostajana, ovat eduksi alhaisemmat hinnat. Todellakin on tällainen vastakkaisuus olemassa. Mutta emmehän ole sanoneetkaan että työväestö ja talonpoikaisto on yksi ja sama luokka. Emme yleensäkään ole puhuneet ettei työväenluokan ja talonpoikain välillä ole mitään eroavaisuutta. Totuutta on katsottava suoraan silmiin eikä verhottava asiaa perusteettomalla jaarittelulla. Työväenluokan ja talonpoikaiston välillä on vastakkaisuuksia mutta ne siirtyvät takatilalle sellaisten etuuksien ja kysymysten tieltä, joilla on paljoa syvempi ja paljoa perusteellisempi merkitys kummallekin luokalle. Samaten eivät myös tilanomistajat ja kapitalistit ole koskaan olleet samaa luokkaa; niiden etujen välillä on ollut varsin jyrkkiä vastakkaisuuksia: kaupungin porvaristo myös osti viljaa ja raaka-aineita tilanomistajilta ja päinvastoin porvaristo myi teollisuusutotteita tilanomistajille, jotka siten vuorostaan olivat ostajina. Mutta huolimatta tästä oleellisesta vastakkaisuudesta, oli kapitalistien ja tilanomistajain liitto varsinkin viime aikoina yhteiskunnallisen elämän perusteena olevana tosiasiana, ja kaikkialla on niiden yhtymä porvariston eli itsensä kapitalistien johtama liitto esiintynyt vallassa olevana voimana, jota vastaan työväenluokan ja talonpoikain on täytynyt ja täytyy käydä taistelua. Samaten kuin eri luokkina olleet ja eroavaisuuksia omaavat tilanomistajat ja kapitalistit ovat olleet ja ovat yhtymänä, liitossa keskenänsä sekä yhä enemmän yhtyvät taloudellisessa elämässä ja luokkataistelussa työväenluokkaa sekä talonpoikaistoa vastaan, samaten on proletariaatin yhdyttävä lujaan liittoon talonpoikaiston kanssa vaikka ei olekaan sen kanssa samaa luokkaa. Talonpoikaiston puolestaan tulee omien pohjimmaisten etujensa takia tukea proletariaattia, olla sen kanssa liitossa ja vapaaehtosesti hyväksyä työväenluokan johtava asema sillä ainoastaan näillä ehdoilla on työväen ja talonpoikain asian voitto mahdollinen.

Viaporin kapina

Hajamuistelmia.

Kun v. 1905 suurten tapausten jälkeen Venäjän työtätekevän kansan puristuksesta tsaarihallituksen täytyi käydä myönnytyksiin, antaa kuuluisa lokakuun manifestinsa, jossa itsevaltias lupasi laajentaa duuman valitsemisoikeutta sekä antaa kansalle henkilöllisen koskemattomuuden, sana-, kokoontumis- ja yhdistymisvapauden, joista siihen saakka ei ollut saanut äänekkäästi puhuakaan, niin samalla kertaa antoi tsaari manifestinsa Suomenkin kansalle, luvaten sinnekin samanlaisia oikeuksia. Lupasipa antaa kokonaan uuden valtiopäiväjärjestyksenkin ja noudattaa Suomen perustuslakeja.

Nämä tsaarin lupaukset eivät tietenkään tyydyttäneet Suomen työväkeä, mutta silloin vallitsevan vallan ja tilanteen aikana ei enempää voinut odottaakaan. Sitäpaitsi työväestö oli tietoinen siitä, että porvaristo, sekin osa, joka kannatti useita työväen poliittisia vaatimuksia, päästäkseen työväen avulla vallan johtoon käsiksi, ei tule antamaan kannatustaan kuin määrätylle asteelle saakka, senjälkeen kääntyäkseen työväkeä vastaan. Luottamatta tsaarin lupauksiin sekä tuntien porvariston, että se ei ole taivutettavissa ja muserrettavissa muuten kuin pakkokeinoilla, päätti työväki v. 1905 suurlakon lopettaessaan järjestää rivinsä tiiviimmiksi, päätti jatkaa taistelua ja säilyttää kaiken varalta suurlakon aikana synnyttämänsä aseellisen taistelujärjestön — punakaartin.

Vallankumouksellinen Työväenneuvosto

Heti v. 1905 tapausten jälkeen perustettiin Helsingissä n.s. Suurlakkokomitea. Siihen kuului yli 40 jäsentä ja oli se kokoonpantu ammattiosastojen, nuoriso-, raittius- y.m. työväen seurojen valitsemista edustajista. Sitäpaitsi komiteassa oli edustettuna työväen aseellinen taistelujärjestö punakaarti ja sos.-dem. puolueen johto. Se oli vallankumouksellinen työväenneuvosto.

Neuvosto kokoontui talviaikana säännöllisesti, kerran viikossa, mutta hyvin usein jännittävimpinä hetkinä kaksikin kertaa viikossa.

Neuvoston kokoukset pidettiin Lastenkoti- ja Työmiehenkatujen kulmassa olevassa talossa nuorisoseura "Vasaman" huoneistossa. Kokoukset olivat puolilegaalisia. Kokouksissa tutustuttiin koti- ja ulkomaiseen tilanteeseen, mutta erittäinkin Venäjän tilanteeseen. Tilannehan oli hyvin jännittynyt ja muuttui alituiseen. Venäjän jat taas järjestöissään ja tovereilleen. taistelu tuntui herkästi Suomessakin. Tilanteen arvioinnit selostivat edustajat taas järjestöissään ja tovereilleen.

Alituisen harkinnan alaisina olivat Venäjän proletariaatin vallankumoustaisteluun noususta johtuvat kysymykset. V. 1905 tapaukset, jotka melkein yllättivät Suomen työväen, olivat antaneet sen opetuksen, että ajoissa on ryhdyttävä toimenpiteisiin yllätyksien varata. Niinpä luotiin suunnitelmia hallituskysymyksestä, suhtautumisesta silloiseen tsaarivallan edustajiin, kenraalikuvernööriin, santarmiin ja poliisilaitokseen. Edelleen harkittiin rautatie- ja lennätinlaitoksien valtaamista ja niissä toiminnan järjestämistä. Kunnallisia kysymyksiä, kuten sähkö-, kaasu-, vesijohto-, elintarvelaitoksien haltuunottamisia ja niiden y.m. kunnan hallinnon toiminnan järjestämisiä valmistelivat eri jaostot, samoinkuin vallankumouksen propa-

gandakysymyksiäkin. Tällaisia pienempiä jaostoja oli muistaakseni 8, jotka kokoontuivat salaisesti milloin missäkin Helsingin kahvilassa tai yksityisten toverien asunnoissa.

Maanalaista toimintaa

Maanalaista toimintaa tuntui kaikkialla. Suomen työväki oli suurlakon jälkeen voimakkaassa kehityksen tilassa. Ei ainoastaan kaupunkien ja teollisuusseutujen työväki, mutta myöskin maalaisköyhälistö oli liikkeellä. Lakkoja oli kaikkialla. Punakaartit harjoittelivat ahkerasti. Innostus vallankumoukseen oli suuri.

Maanalaisia ryhmiä työskenteli erilaisissa puuhissa ympäri maan. Maanalainen kirjapaino työskenteli myös Helsingissä, jossa valmistettiin pääasiassa lentolehtisiä, venäjän-, suomen- ja vironkielisiäkin, etupäässä jalkaväki- ja linnoitusjoukoille. Maanalainen kirjapaino sijaitsi Yrjönkatu 25:ssä, tov. Vilho Hjortin asunnossa. Sittemmin se muutettiin Tokankatu 1:een, josta sen asunnossa olevan palvelijattaren ilmiannon perusteella poliisit ja santarmit saivat haltuunsa, vangiten venäläisen ja virolaisen latojan, jotka sillä kertaa sattuivat olemaan työvuorolla. Allekirjoittanut ja kaksi muuta suomalaista latojaa välttivät vangitsemiset. Tämän tapauksen y.m. maanalaisten puuhailujensa johdosta vangittiin myös insinööri Severi Alanne, joka kuitenkin pääsi pakenemaan Amerikaan.

Sotilasagitatsioni

Sen lisäksi, mitä venäläisten toverien kautta sotilasagitatsionia harjoitettiin, olivat siinä toimessa monet suomalaiset toveritkin, kuten Severi Alanne, Sulo Vuolijoki, Eero Haapalainen, Väinö Toikka, Kaarlo Luoto, Juho Lumme y.m. Naiset suorititvat myös tässä työssä huomattavaa osaa, sillä heillä oli mahdollisuus päästä kasarmeilla pidettäviin tanssiaisiin, tehdä "tilauksia", kutsua heitä saapumaan punakaarti kahviloihin, joista toinen sijaitsi Länsi-Heikinkadulla ja toinen Yrjönkadulla. Sitäpaitsi Pohjois-Makasinin- ja Unioninkatujen kulmauksessa olevassa Sosialistien klubin kahvilassa oli tärkeä kokouspaikka. Näiden lisäksi oli venäläisillä tovereilla kahviloitaan, joissa saattoivat kokoontua. Yksityisten toverien asunnoissa kuitenkin pidettiin tärkeimmät kokoukset, joihin saapui venäläisiä tovereita asioista selostamaan.

Pakkoluovutuksiakin vallankumouksen hyväksi

Vallankumoukselliseen valmistelutyöhön liittyi osaksi sellaistakin toimintaa, joka synnytti ristiriitaisia arvosteluja työväen keskuudessa. Tapahtui suurkauppiaiden dynamiittikellarien puhdistuksia ja suurkapitalistien pankki- y.m. rahavarojen pakkoluovutuksia. Dynamiitti pääasiassa annettin Venäjän vallankumouksellisten käytettäväksi, mutta osa jätettiin myös omia tarpeitakin varten. Rahojen pakkoluovutuksissa saadut varat, mikäli niissä mukana oli suomalaisia työläisiä, luovutettiin suomalaista vallankumoustyötä avustavan elimen haltuun, elimen, joka johti tämänsuuntaista toimintaa ja järjesti kutakin tehtävää varten tavallisesti 10-miehiset joukkonsa. Rahoilla oli tarkoitus ostaa aseita ja muita tarpeellisia taisteluvälineitä, joista yleensä oli suuri puute. Aseita oli jossain määrin ympäri maan porvarien muodostamalla salaisella taistelujärjestöllä n.s. "Voimaliitolla", mutta ne eivät antaneet niitä työväestön käsiin. Usein pidettiin neuvottelujakin — vieläpä Viaporin kapinapäivänäkin — mutta turhaan. Aktivistiporvarit olisivat suostuneet antamaan 1 kiväärin aina 10 miestä kohden ehdolla, että sitten taistelun päätyttyä ja tsaarivallan kukistettua annetaan kiväärit heille takaisin. Maaseudulla, joillakin paikka-

kunnilla oli aktivistien kiväärejä saatavissa työväestönkin käsiin, mutta vain vähässä määrin.

Pommien valmisteluja harrastelivat myös muutamat ryhmät. Kokeiltiinkin ainakin yhdessä tapauksessa, kuten maanalaisessa kirjapainossa ja pommien valmistuksessa y.m. maanalaisessa tehtävässä mukana ollut Leningradissa asuva toveri Uuno Peltola kertoo. Peloteltiin vähän näet Kasarminkadun ja Punanotkonkadun kulmassa olevassa talossa asuvia suomalaisia lahtarikaartilaisia. Pommi teki vain sen tehtävän kuin oli tarkoitettukin sen tekevän.

Provokatsionia

Samaan aikaan kun asevilainen provokatsioni pelasi venäläisten vallankumouksellisten keskuudessa, samaan aikaan työntyi suomalaisiakin suomalaisten sekaan. Suomaalisista provokaattoreista näihin aikoihin olivat huomattavimmat Malinen, "Hanskin-Jukka" (Viherlaakso) ja Tuorila. Niiden toiminta havaittiin ajoissa ja heidän vaikutuksensa jäi verrattain vähäpätöiseksi, sillä vallankumoukselliset työläiset raivasivat ne säälimättä pois tieltään.

Kaikki nämä puuhat olivat hyödyllistä vallankumouksen oppia, kokemusperäistä. Kuitenkin puuttui meiltä vallankumouksen teoriaa.

Kapina puhkeaa

Heinäkuun 30 p:n iltana alkavat Viaporin tykit jyskimään. Tykkien jylinä hämmästytti Helsingin proletariaattia. Kapinan puhkeaminen tällä hetkellä oli yllätys. Vielä joku päivä aikaisemmin oli pieni vallankumouksellisten kokous Pursimiehenkadulla erään suomalaisen kirjailijattaren asunnossa, johon otti osaa m.m. venäläiset nuoret vallankumousupseerit Jemiljanov ja Kasanski sekä punakaartin päällikkö kapteeni Kock. Tässäkin tilaisuudessa puhuttiin kapinan myöhemmin alkamisesta ja samanaikaisesta kapinatoiminnasta Kronstadin ja Odessan linnoitusten kanssa. Viaporin kapinan näin alettua osittain sattumanvaraisesti ja ilman sos.-dem. puolueen puoluejohdon tietoa, pidettiin selvänä, että asevilainen provokatsioni oli suorittanut hyvin tehtävänsä.

Kun kapina yllätti puoluejohdonkin, ei puolue julistanut heti suurlakkoa edes Helsingissäkään. Punakaartin päällikkö Kock otti tehtävän vastuulleen. Kockin lyhytsanainen suurlakkojulistus ilmestyi Helsingin kaduille myöskin niin myöhään, että työläiset työhön mennessään eivät vielä sitä ehtineet nähdä. Tämäkin vaikutti heti alkupuuhia hajoittavasti.

Kun tykkien jyskettä ja kapinatoimintaa edelleen jatkui, niin puoluejohto julisti suurlakon Helsingissä, mutta ei laajentanut sitä maata käsittäväksi senvuoksi, että puoluejohto halusi nähdä tuleeko Pietarista ja Kronstadista mitään. Sen sijaan punakaartin edustajat jyrkästi vaativat maata käsittävän suurlakon julistamista. Tästä jatkui kiihkeää väittelyä puoluejohdon ja punakaartin johdon välillä, leviten väittely julkiseksi työväenkin keskuuteen. Taistelun hetkellä syntyi repivää ristiriitaaa, eikä voinut olla huonosti vaikuttamatta asiain kulkuun, mutta varsinkin suurlakon onnistumiseen. Työläiset jäivät tapahtumain alussa kahden vaiheille lähteäkö mukaan vai ei. Mutta kaikesta tästä sattumanvaraisesti alkaneesta kapinasta, epäselvyydestä ja hajanaisuudesta huolimatta oli selvä tuntu ei ainoastaan Helsingin työväestön, vaan koko maankin työväestön keskuudessa, että työväki kiihkeästi halusi selvittää välejään kapitalistien kanssa. Helsingissä oli noin 3,000 metallityöläistä sulussa, joka oli kestänyt pitemmän aikaa ja senvuoksi mieliala Helsingin työläisten keskuudessa oli hyvin kiihtynyt. Suurlakosta asti oli siellä täällä ympäri maan puhjennut

työriitaisuuksia, lakkoja ja sulkuja. Torpparien ja maatyöläisten keskuudessa vihamielisyys suurmaaomistajia vastaan kiehui ja oli valmis kohoamaan kuohumapisteeseen. Kaikki merkit viittasivat siihen, että luokkataistelu ympäri maan voi leimahtaa ilmiliekkiin millä hetkellä tahansa. Ja kun kapteeni Kock mobilisoi Helsingin punakaartin, oli se ensi käskystä paikoillaan, majoittuen esikuntineen Helsingin läheisyydessä olevan Eläintarhan puistoon, ns. vesitornin mäelle. Samoin olivat punakaartilaiset valmiit rientämään venäläisten taistelevien toverien avuksi, milloin heitä mihinkin vaadittiin. Taisteluinto oli kieltämättä suuri.

Työväenneuvosto asiain johdossa

Työväen vallankumouksellisen neuvoston valitsemalla 15-henkiselle toimeenpanevalle komitealle jäi kapina-ajan asiain hoito. Punakaartin esikunta hoiti taas puolestaan sotilaspuolelle kuuluvat asiat. Yhteys neuvoston toimeenpanevan komitean ja punakaartin esikunnan välillä oli tyydyttävä. Neuvosto sai tehtävänsä suorittaa mitä vaikeimmissa oloissa. Käytännöllisiin tehtäviin kuului hyvin monenlaiset asiat. Olihan suurlakko julistettu, mutta joka ei kuitenkaan ollut täydellinen. Neuvoston toimeenpaneva komitea sai huolehtia työpaikkain silmälläpitoa, järjestää elintarve y.m. kysymyksiä huolehtia propaganda- ja agitatsionityöstä, avustaa, vaatettaa ja majoittaa kapinallisia venäläisiä tovereita ine.

Järjestyksen pitoa ja raitiotieliikenteen lopettamista koettivat porvarien liikekannalle asettamat aseistetut lahtarikaartilaiset häiritä ja estää. Jopa menivät niinkin pitkälle, että tsaarin upseeri, ratsumestari Calamniuksen johdolla pyrkivät hyökkäämään punakaartinkin kimppuun. Mutta se oli lahtarikaartin toiminnan loppu sillä hetkellä. Noin 200 lahtarikaartilaista, jotka olivat asettuneet riveihin Hakasalmen torilla, työväen kaupunginosassa, lensi punakaartin majailupaikasta "Unkarin poika" (käytti useampia nimiä, milloin Feliks Kidler, Schwartz y.m.) 10-miehisen joukon kanssa, jotka pääasaiassa olivat merisotilaita, pari, kolme suomalaistakin, ja paukahuttivat kivääreistään laukaukset kohti lahtarikaartilaisia. Lahtarikaartilaiset pakenivat suuressa epäjärjestyksessä. Paikalle jäi kuolleita 7 punakaartilaista ja 2 lahtarikaartilaista, joiden mukana ratsumestari Calamniuskin, ja useita haavoittuneita.

Tämän tapauksen jälkeen riisuivat toimeenpanevan komitean edustajat silloisen poliisimestarin apulaisen, aktivisti Jalanderin (nykyinen Uudenmaan läänin maaherra) läsnäollessa lahtarikaartilaiset aseista. Lahtarikaartilaiset vietiin sitten poliisilaitokselle, josta ne lahtareille oli annettukin, ja pantiin — sinetin taakse. Tämäkin tuhma aseiden vapaaehtoinen anto poliisilaitokselle johtui tietysti kommunistisen tietoisuuden puutteesta, kuten moni muukin tärkeä teko.

Taistelu Viaporissa

jatkui. Kapinalliset ponnistelivat uhrautuvaisesti ja heidän rinnallaan punakaartilaiset. Taistelutoimintaa Viaporissa eikä asemaa kapinan alkaessa Katajanokalla meriväen kasarmissa allekirjoittaneen ole tarpeellista kuvata, sillä siitä kertovat parhaiten mukana olleet. Allekirjoittaneen toiminta kapinapäivinä tapahtui toimeenpanevassa komiteassa. Kapinan alkamista Kronstadin linnoituksessa odotettiin suurella jännityksellä samoinkuin apuakin kapinallisille Pietarista. Aseiden ja ampumatarpeiden puute vaivasi ankarasti. Kun sitten kapinan 6 päivänä leviää äkkiä tieto, että nyt tulee apua kapinallisille, näkyy jo kaksi sotalaivaa merellä, joiden mastossa liehuu punainen kapinalippu, oli iloinen in-

nostus ja jännitys jälleen suuri. Mutta pian ilmoitettiin toimeenpanevalle komitealle, että petos on tapahtunut. Punaliput mastoissa ovat laskeutuneet ja sijalle noussut joku taistelulippu. Laivat alkavat kaukaa mereltä, jonne ei linnoituksen tykit kanna, lähettää tuhoavia panoksiaan linnoitukseen. Ruutikellari räjähtää kauhealla ryskeellä, tärisyttää koko Helsingin kaupunkia, ilman paineesta putoilee asuntojen katoista rappaukset, ikkunat menevät sirpaleiksi, säikähdys valtaa asujamiston ja Kaivopuistossa vartiossa olevat tsaarille uskolliset kasakkalaumat lentävät sikin sokin pakokauhun vallassa. Kapina päättyy häviöön. Sankarillisesti taistelleet kapinalliset ovat voitetut. Suuri osa heistä on kaatunut, kuten suomalaisista punakaartilaisistakin, jotka taisteluun linnoituksessa ottivat osaa. Osa pääsee pakenemaan, osa joutuu vangiksi.

Ensi kerran oli vuotanut Suomen työläisten veri Venäjän vallankumouksen hyväksi ja Suomen vapauden puolesta.

Suomen porvaristo rankaisee ankarasti vallankumouksellisia

Pakenemaan päässeitä venäläisiä tovereita koetti toimeenpaneva komitea auttaa voimiensa mukaan. Juutalaisten vanhojen vaatteiden kaupat tyhjennettiin ja puettiin sotilaat siviilipukuihin, koettaen siten heitä suojella poliisin ja santarmien ahdistavilta silmiltä. Osa autettiin pakenemaan kotimaahansa, jokunen ulkomaillekin.

Kapinassa mukana olleita Suomen työläisiä rankaisi ankarasti Suomen porvarillinen oikeus, joka muka myöskin kerskui taistelevansa tsaarin vallasta vapautumisen puolesta. Noin 80 vallankumouksellista työläistä tuomittiin 3 ja 5 vuoden, jopa pitempiaikaisiinkin kuritushuonerangaistuksiin. Samaan aikaan Venäjän hallitus vaatii myös suomalaisetkin kapinalliset sotaoikeuksissaan tuomittaviksi. Jos näin olisi tapahtunut, olisi lähes kaikkia vangituita suomalaisiakin odottanut telotukset. Suomen porvaristo työväestön kostoa peläten ei kuitenkaan uskaltanut vallankumouksellisia tsaarivallan oikeudelle luovuttaa, vaikka perustuslaillisen puolueen (vastasi kadettipuoluetta) senaatti — Mechelinin senaatti — taipuikin jo yleensä noudattamaan kohoavan Venäjän taantumuksen kaikkia vaatimuksia. Mechelinin hallituksen toimesta hajotettiin punakaartikin. Sen päällikkö kapteeni Kock ja eräitä muitakin punakaartin johtomiehiä pääsi pakenemaan Amerikaan, mutta useat päällystöön kuuluvat joutuivat Mechelinin hallituksen kuritettaviksi.

Puolue suhtautui myös kylmästi punakaartiin Viaporin kapinan jälkeen. Oulun puoluekokouksessa samana vuonna oltiin yleensä kaartin hajoittamisen kannalla. Koetettiin kyllä selvittää punakaartikysymystä niin teoreettisesti kuin taktillisestikin, mutta teoreettinen selvittely jäi kuitenkin laihaksi ja taktillisen tarkoituksena oli säilyttää sos. dem. puolue yhä kärjistyvän taantumuksen aikana.

Viaporin kapinan jälkeen vallankumouksellinen toiminta laantui. Kumouksellinen tilannekin meni ohi. Suomen työväki rupesi valmistautumaan parlamenttivaaleihin ja -toimintaan. Ei lähdetty kumoustyötä ajamaan sellaisille raiteille kuin tekivät Venäjän bolshevikit taantumusvuosina. Suomen proletariaatti tarvitsi vielä vuoden 1918 vallankumouksen tappiot opikseen.

Otto Vilmi.

Suomen aseellisen luokkasodan tappion syistä

"Kommunistissa" n:ro 5 (17) julkaistussa kirjoituksessaan "Vielä v:n 1918 Suomen kansalaissodan tappion syistä" selittää tov. A. Taimi ensimäisessä lauseessaan, että tov. O. Kuusinen ja K. Manner ovat "riittävän selvästi ja melkoisen yksityiskohtaisesti ja laajasti selostaneet Suomen kansalaissodan häviötä. Vastoin tätä tov. Taimen esittämää käsitystä olen sitä mieltä, että Suomen luokkasodan edellisiä tapahtumia, itse luokkasotaa ja sen tappion syitä on päinvastoin perin vähän ja puutteellisesti selosteltu. Ja edellä mainittu tov. Taimen kirjoitus lienee paras todistus siitä, kuinka sekavia käsitteitä luokkasodan yhteydessä olevista tapahtumista todellakin on olemassa sielläkin, missä pitäisi jo vallita täysi selvyys noista asioista. Tämän vuoksi katson velvollisuudekseni kosketella eräisiin tov. Taimen kirjoituksessa esiintyneisiin mielipiteisiin, jotka perustuvat vääriin olettamuksiin ja sisältävät väärää opetusta luokkasodasta.

1. Luokkasota vaiko kansalaissota

Eräät toverit ovat nimittäneet Suomessa tammik. 27 p:nä alkanutta aseellista luokkasotaa kansalaissodaksi. Niin tekee myöskin tov. A. Taimi edellä mainitussa kirjoituksessaan.

Tiedämme että on ollut paljon kansalaissotia, joissa samaan valtioon, samaan kansaan kuuluvat porvariluokan eri ryhmät ovat keskenään taistelleet vallasta. Noissa porvariryhmien keskeisissä kansalaissodissa on — kuten kaikissa porvarien käymissä sodissa — käytetty työtätekeviä taistelijoina molemmilla taistelupuolilla. Mutta alote ja johto niissä on kummallakin taistelupuolella ollut porvarien käsissä, eikä niissä kumpikaan taistelupuoli ole taistellut työtätekeväin luokkaetujen puolesta, vaan porvariluokan eri ryhmien ryhmäetujen puolesta — vaikka työtätekeville on päinvastaista uskoteltu. Sellaisille sodille on kansalaissota oikea nimitys.

Mutta Suomessa 1918 käyty sota oli selvää l u o k k a s o t a a. Kaikilla taistelurintamilla Suomessa seisoi silloin vastakkain: toisaalla työtätekeväin luokka ja toisaalla työtä riistävän luokka. (Katkaistakseni jo ennakolta niskat viisastelulta, riennän heti selittämään, ettei sanaa luokka ole käsitettävä niin ehdottomana, että tahtoisin väittää työtätekeväin luokkaan kuuluneen ottaneen osaa taisteluun porvariluokkaa vastaan ja jokaisen porvariluokkaan kuuluneen seisoneen vastaisella taistelurintamalla. Jokainen järkevä ihminen tietää selittämättäkin, ettei luokka ole koskaan ollut eikä voi olla niin yhtenäinen ettei siitä yksilöitä, jopa ryhmiäkin pyri vetäytymään taistelusta syrjään ja osittain lähde taistelemaan vastakkaisen luokan puolelle omaa luokkaansa vastaan. Porvari sai Suomessakin pienemmän osan työtätekeviä houkutelluksi, petetyksi, ja koko huomattavan osan pakoitetuksi taistelemaan työtätekeväin luokkaa vastaan. Mutta tämä ei muuta sitä tosiasiaa, etä Suomessa v. 1918 käytiin luokkasotaa). Suomessa taisteltiin silloin luokkaeduista, siitä jääkö valta työtätekeväin luokalle vaiko porvaristolle, vaikka työväenluokan puolella taisteluun osaa ottaneidenkin joukossa oli sellaisiakin, jotka voittoisan luokkasodan lopputuloksena kuvittelivat vain vallan tasajakoa porvariston kanssa. Mutta musertava enemmistö työtätekevistä piti vallanottoa kokonaan työtätekeväin käsiin itsestään selvänä asiana. Ja sotaa, jossa taistellaan luokkaeduista, siitä jääkö valta työtätekevän vaiko työtä riistä-

vän luokan käsiin, on nimitettävä luokkasodaksi.

Suomen porvaristo on lehdissään usein katkerana väittänyt ettei Suomessa muka ole ollut eikä ole luokkataistelua eikä luokkasotaa, ja etteivät porvariston ja työtätekeväin edut ole sovittamattomassa ristiriidassa keskenään. Porvari väittää, että "työväen villitsijät" vain lietsovat luokkavihaa ja siksi puhuvat luokkataistelusta, luokkasodasta j.n.e. Tuollaisilla väitteillään pyrkii porvari sekoittamaan selviä luokkakäsitteitä siellä missä se on mahdollista. Vastapainoksi sille on meidän päinvastoin pidettävä käsitteet luokkasuhteista täysin selvinä. Ja siksi ei selvää luokkasotaa ole sekoitettava kaikenkarvaisiin kansalaissotiin. Toivon että me tässä suhteessa luovumme tekemistämme virheistä.

2. Väärää opetusta vastaan

Kertoessaan usein mainitussa kirjoituksessaan Suomen sos. dem. puolueen toiminnasta ennen luokkasotaa, tov. Taimi "antaa suppean yhteenvedon siitä" "missä merkeissä sen (sos. dem. puolueen) olisi pitänyt toimia, jos se olisi ollut vallankumouksellinen marxilainen puolue". Tov. Taimi sanoo, että puolueen toiminnan olisi pitänyt jakaantua kolmeen kauteen: ensimäinen imperialistisen sodan puhkeamiseen asti, toinen — syys-lokakuuhun v. 1917 ja kolmas siitä eteenpäin. Puhuessaan siitä mitä "marxilaisen vallankumouksellisen puolueen" olisi pitänyt tehdä toisella kaudella (siis imperialistisen sodan alkamisesta syys-lokakuuhun 1917), antaa tov. Taimi tietää ettei koko tuolla ajalla vielä ollut otollista antaa tunnuslausetta joukkojen aseistamisesta. Vasta puhuessaan kolmannen kauden (siis syys-lokakuun jälkeisen kauden v. 1917) tehtävistä, sanoo tov. Taimi: "Tällöin oli otollinen aika heittää tunnus aseelliseen kopinaan valmistumisesta, s.o. aseellisten joukkojen järjestäminen kapinan suoritusta varten, sillä vallankumouksellisen liikkeen nousu oli tämän tehtävän eteemme asettanut". (Alleviivaukset Taimen.)

Edellä mainittu tov. Taimen opetus siitä, milloin marxilaisella vallankumouksellisella puolueella olisi ollut otollinen aika heittää tunnus aseelliseen taisteluun valmistumisesta, on ehdottomasti väärä. Kuullessaan tuollaisen opetuksen ei Suomen silloista tilannetta vähänkään tuntenut henkilö voi olla tekemättä kysymystä: miksi otollisin aika aseistamistunnuksen heittämiseksi oli vasta syys-lokakuun jälkeen 1917?

Ollakseen kommunistin antama, on mainittu Taimen opetus niin oudostuttava että joutuu aprikoimaan eikö tuollaisen perusteettoman väitteen esittämisellä olekin ajettu takaa joitakin vieraita sivutarkoituksia, esim. tahdottu keinolla millä tahansa puolustaa silloisen sos. dem. puolueen johtoa. Mutta kun Taimi samassa kirjoituksessaan kahteen kertaan vakuuttaa ettei hänen tarkoituksensa ole "vähemmässäkään määrässä pyrkiä suojelemaan arvostelulta sen aikaista sos. dem. puolueen johtoa", niin nousee esille toinen kysymys: Tekikö tov. Taimi tuollaisen väärän väitteen vain saadakseen sen pohjalla tilaisuuden (kuten tov. Taimi tekee mainitussa kirjoituksessaan siv. 221) esittää voiton mahdollisuuksien vastapainoksi marraskuun suurlakon aikana 1917 sen väitteensä, että "1) ennen marraskuun suurlakkoa oli kautta maan punakaartin aseistus ja organisatsioni vallan heikko, eikä suurlakon aikana olisi ehditty riittävästi aseistaa" jne. Sillä noin perusteettomaan ja ehdottomasti väärään opetukseen on vaikea löytää muuta vaikutetta, muuta selitystä kuin sen, että tov. Taimi on joutunut käsittelemään asiaa, lausumaan mielipiteensä ja antamaan opetuksensa ei "proletaarisen taistelun yleisen hyödyn vuoksi"

(käyttääkseni tov. Taimen omia sanoja), vaan joissakin muissa tarkoituksissa.

Miksi, tov. Taimi, ei esim. aika tsaarivallankumouksesta alkaen maaliskuun alkupuolella (uutta lukua) 1917 ollut otollinen aseistamistunnuksen heittämiseksi? Eikö hetki vielä silloinkaan ollut kypsä? Miksi "marxilaisen vallankumouksellisen puolueen" yleensä piti valmistaa aseellista kapinaa vielä tsaarivallankumouksen jälkeen, vaikka se (silloinen sos. dem. puolue — jos se olisi ollut vallankumouksellinen marxilainen puolue, kuten tov. Taimi sanoo) oli vallankumouksen Venäjällä tapahduttua tilaisuudessa viivyttelemättä ja ilman kapinaa, ilman miekan iskua ottamaan vallan käsiinsä maassa, asettamalla kukistuneen senaatin tilalle oman hallituksensa (työtätekeväin hallituksen) ja sitten laillisesti aseistamaan työläisjoukot, ottamaan vallan käsiinsä porvarillisen lakikäsitteen ja parlamenttiopin mukaan täysin laillista tietä? Vai eikö vallankumouksellisen marxilaisen puolueen olisi tullut noin menetellä? Oliko välttämätöntä valmistella vain kapinaa ja kieltäytyä vallan käsiinsä ottamisesta silloin kuin sen olisi voinut tehdä porvarien parlamenttitapojen mukaan laillista tietä, koska puolueella oli parlamentissa enemmistö? — Nämä kaikki ovat kysymyksiä, jotka tov. Taimi on kokonaan sivuuttanut, vaikka on lähtenyt opettamaan kuinka vallankumouksellisen marxilaisen puolueen olisi tullut menetellä Suomessa.

Allekirjoittaneen käsityksen mukaan olisi vallankumouksellisen marxilaisen puolueen tullut pyrkiä aseistamaan Suomen työläisiä jo ennen tsaarivallan kukistumista. Sen olisi tullut pyrkiä asein kukistamaan tsaarin valta niin pian kuin se kävi mahdolliseksi Suomen ja Venäjän vallankumouksellisen marxilaisen puolueen yhteistoiminnalla ja kaikkia taistelumuotoja hyväkseen käyttäen. Ja joitakin mahdollisuuksia puolue salaiseen aseistamistoimintaan epäilemättä olisi löytänyt — ainakin niin paljon, että työväen yleinen aseistaminen kohta tsaarivallan kukistuttua olisi käynyt nopeasti ja helposti. Siitä luonnollisesti ei voi olla kysymystäkään eikö olisi tullut kohta tsaarivallan kukistuttua ryhtyä mitä tarmokkaampiin toimenpiteisiin Suomen työväen aseistamiseksi, aseellisten taistelujoukkojen muodostamiseksi puolustamaan työväenluokan luokkaoikeuksia, pitämään vallan työtätekevän väestön käsissä, estämään porvariston pyrkimykset vastavallankumouksellisten asejoukkojen muodostamisessa toteuttamaan proletariaatin diktatuurin. Sillä erittäin otollinen hetki tähän oli jo silloin tullut. Sen antoi tsaarivallan kumous Venäjällä. Ja se aika Suomenkin työväestön aseistamiseen oli niin otollinen, että todennäköisesti ei milloinkaan enää tule toisen kerran niin otollista työväen aseistamisaikaa.

Toisaalta oli työväestön aseistamisen tarve ehdottoman välttämätön. Eikä vallankumouksellinen marxilainen puolue silloisissa oloissa olisi voinut hetkeäkään viivytellä aseistamisessa, työväen aseellisten taistelujoukkojen muodostamisessa kohta maaliskuun vallankumouksen jälkeen, jolloin siihen avautui oivallinen tilaisuus. Aivan samoin kuin tov. Lenin marxilaisen vallankumouksellisen puolueen johtajana tsaarivallan kukistuttua lakkaamatta painosti työväestön nopean aseistamisen välttämättömyyttä Venäjällä, samoin olisi marxilaisen vallankumouksellisen puolueen tullut menetellä myöskin Suomessa. Mutta nyt tulee tov. Taimi ja sanoo meille että vasta syys-lokakuun aikana 1917 tai sen jälkeen olisi Suomessa tullut otollinen aika aseellisen kapinan valmistamistunnuksen heittämiseen! Se on jo

kovin ihmeellistä vallankumouksellista marxilaisuutta eikä siinä ole jälkeäkään leniniläisyydestä.

Mainitsin kuinka työväen puolue Suomessa oli tilaisuudessa porvarillisten lakien ja parlamenttikäsitteiden mukaan laillisesti ottamaan vallan käsiinsä, koska sillä oli enemmistö parlamentissa. Mutta tästä huolimatta on selvää, ettei se olisi voinut toteuttaa työväen valtaa ja työväen diktatuuria laillisesti. Kyllä se olisi täytynyt toteuttaa laittomasti, porvarien laatimia lakeja, varsinkin perustuslakia murskaten. Ja siinä olisi välttämättä tarvittu aseellisia voimia, vaikka valta olikin muodollisesti saatu käsiin ilman taistelua — porvarillisesti laillista tietä. Ja siksi olisi työväestön aseistaminen ollut vallankumouksellisen marxilaisen puolueen asettaman hallituksen ensimäinen tehtävä keväällä 1917.

Jos asetetaan esille kysymys siitä, mitä vallankumouksellisen marxilaisen puolueen olisi tullut tehdä Suomessa v. 1917—18 (kuten tov. A. Taimi kirjoituksessaan on tehnyt), ja tältä näkökulmalta katsoen harkitaan takauksia, niin kysymys marraskuun suurlakosta ja siitä oliko silloin edullisempi alkaa vallankumoustaistelu kuin tammikuun lopulla 1918, jo itsestään katoaa näyttämöltä. Sillä vallankumouksellisen marxilaisen puolueen, jolla oli edustajaenemmistö eduskunnassa, tuli ottaa valta käsiinsä välittömästi maaliskuun vallankumouksen tapahduttua Venäjällä 1917 ja ryhtyä tarmolla aseistamaan työväestöä, luomaan punaista armeijaa valtansa tueksi. Kuinka tämä hallitus (joka silloin ei olisi voinut olla tokoilaismallinen sekasenaatti, vaan sellainen, jossa vallankumouksellisella marxilaisella puolueella olisi ollut täysi määräysvalta) olisi onnistunut politikoimaan ja järjestämään suhteensa porvarien Venäjällä asettamaan väliaikaiseen hallitukseen, sillä epäilemättä olisi paljon riippunut myöskin sisäisten tapausten kulku Suomessa. Mutta riidattomana voidaan pitää sitä, että sisäiset tapaukset Suomessa eivät silloin olisi kehittyneet samantapaisiksi kuin miksi ne v. 1917 kehittyivät, so. marraskuun suurlakkoa ei olisi ollut, eikä enää kysymystä vallanotosta työväen käsiin, vaan sen sijaan kysymys vallan lujittamisesta työtätekeville, työtätekeväin hallitukselle.

Eikä tällöin (jos olisi ollut johdossa vallankumouksellinen marxilainen puolue) olisi voinut olla puhetta siitä, että punakaarti vielä marraskuussa oli niin heikosti organisoitu ja aseistettu kuin se oli, sillä eihän sos. dem. puolue tehnyt mitään sen aseistamiseksi, sen järjestämiseksi aseelliseksi taisteluarmeijaksi. Sos. dem. puoluejohtohan päinvastoin olisi tahtonut pitää punakaartin kokonaan aseettomana järjestyskaartina, ja vain joukkojen painostuksesta ei katsonut terveelliseksi nousta jyrkästi vastustamaan punakaartin aseistamista. Näinhän asia oli, eikä sitä voi salata, vaikka tämän sanominen vierittää sanojan niskoille tov. Taimen syytteen, että "he yrittävät löytää syntipukin ja pitäen sinä kansalaissotaan osaaottanutta ylempää johtoa, suuntaavat tikarinsa iskun y k s i n o m a a n sen rintaan". (Puolueen johto ja vallankumouksen johto oli sulautunut yhteen.) Ja toisaalta, jos olisi ollut johdossa vallankumouksellinen marxilainen puolue, ei porvaristo Suomessa olisi voinut varustautua sotaan työväestöä vastaan muutoin kuin maanalaisesti, suurimmassa salaisuudessa ja sellaisissa olosuhteissa, joissa sen varustukset eivät olisi suurta merkinneet. Vallankumouksellinen marxilainen puolue olisi pitänyt huolta myöskin siitä, että porvari ei olisi niin vaan saanut asevoimanaan käyttääkseen Saksaan lähetettyjä jääkäreitä, joiden lähettämiseen sos. dem. puolueen johdossa olevatkin olivat yksityisesti ottaneet osaa, mutta eivät pitäneet kuitenkaan mitään huolta sii-

tä, että jääkärit olisivat päässeet taistelemaan työväen puolella porvaristoa vastaan. Kaiken tuon huomioon ottaen on itsestään selvää, että tapaukset Suomessa 1917—18 olisivat muuttuneet aivan toisiksi, jos työväestöä olisi ollut johtamassa vallankumouksellinen marxilainen puolue. Silloin olisi työväestö epäilemättä saanut vallan käsiinsä muodollis-laillisesti, sen ei olisi tarvinnut salaisesti aseistautua, se olisi voinut tehdä sen julkisesti, käyttäen apunaan käsiinsä saamaansa valtiovaltaa.

Mutta kun meillä ei ollut vallankumouksellista marxilaista puoluetta, vaan sen sijaan oli pikkuporvarillistunut sos. dem. puolue, niin kaikki hyvät tilaisuudet, kaikki otteet antoi tuo puolue luisua porvarin käsiin. Ja niin jouduttiin vihdoin siihen, että työväestö menetti kaiken vallan, hallituksen ja eduskuntaenemmistönsä porvarin käsiin, ja joutui sitten "laitonta" kapinatietä yrittelemään saada vallan käsiinsä, ilman että puolue edes tällöin olisi tämän vallan valtaamiseksi järjestänyt tarmokkaan toiminnan, tekemällä mitä tehdä olisi voinut työväestön aseistamiseksi ja taisteluun varustamiseksi.

Tosiasia on, että sos. dem. puolueen johto ei johtanut työläisjoukkoja aseelliseen vallanottotaisteluun. Työläisjoukot menivät siihen oman vallankumouksellisen luokkavaistonsa vetäminä ja laahustivat mukanaan myöskin sos. dem. puolueen johdon, jos ei koko johtoa niin ainakin huomattavan osan siitä. (On muistettava että m.m. Valpas, joka siitä huolimatta kuuluiko hän muodollisesti sos. dem. puolueen johtoon tai ei, oli puolueen tunnustettu johtaja, ei tullut laisinkaan mukaan aseelliseen vallankumoustaisteluun, vaan vetäytyi sivuun — jäi tavanmukaisen politiikkansa mukaan kireällä hetkellä odottamaan olisiko mahdollista poimia voiton hedelmiä jos köyhälistö voittaisi, taikka oliko ruvettava lyömään, so. antamaan ohjeita siitä, miten puolueen ja aseelliseen vallankumoukseen menneiden olisi tullut toimia ollakseen joutumatta taisteluun, joka päättyi häviöön.)

Tov. Taimi kyllä luettelee mitä kommunistinen, so. työväen vallankumouksellinen marxilainen puolue olisi Suomessa tehnyt, jos sellainen olisi ollut, ja mitä sos. dem. puolue ei tehnyt. Mutta kaikki se mitä tov. Taimi luettelee, ei ole pääasia siitä mitä vallankumouksellisen puolueen olisi pitänyt tehdä vallan valtaamisen suorittamiseksi. Sillä jos tuo puolue olisi laiminlyönyt vallan käsiinsä ottamisen välittömästi maaliskuun vallankumouksen tapahduttua v. 1917 ja työväestön nopean aseistamisen, niin se ei olisi oikealla tavalla täyttänyt vallankumouksellisen marxilaisen puolueen päätehtävää vallan valtaamisessa työtätekeväin käsiin eikä osoittautunut paljon vaativaa nimitystään vastaavaksi puolueeksi.

On ilmeistä, että tov. Lenin ei tov. A. Taimen tavoin edellyttänyt että vallankumouksellisen marxilaisen puolueen Suomessa olisi ollut edullista vasta syys-lokakuussa 1917 tai sen jälkeen heittää tunnus aseelliseen kapinaan valmistumisesta. Sillä vaikka tov. Lenin tietenkään ei voinut katsoa Suomen sos. dem. puoluetta vallankumoukselliseksi marxilaiseksi puolueeksi, niin arvosteli hän sen kyvyt kuitenkin niin korkeiksi, että katsoi sen voivan näyttää esimerkkiä Venäjän proletariaatille "sosialistisen tasavallan elimien esiin työntämisessä." Neljännessä kirjeessään "kaukaa", joka on päivätty Zürichissä (Sveitsissä) maalisk. 24 p:nä 1917, kirjoittaa tov. Lenin seuraavaa:

"Emme myöskään unohda, että Pietarin vieressä on yksi kaikkein etumaisimmista, tosiasiallisesti tasavaltalainen maa — Suomi, joka voudesta 1905 vuoteen 1917 on Venäjän vallankumoustaisteluiden turvissa verrattain rau-

hallisesti kehittänyt demokratiaa ja saanut kansan enemmistön sosialismin puolelle. Venäjän proletariaatti turvaa Suomen tasavallalle täyden vapauden aina vapaaseen eroamiseen asti (nyt tuskin yksikään sos. dem. horjuu tässä suhteessa, kun kadetti Roditshev niin kelvottomasti kävi Helsingissä kauppaa suurvenäläisten pienistä etuoikeuksista), — ja nimenomaan tällä saavutetaan uudelleen Suomen työväen luottamus ja toverillinen apu yleisvenäläiselle proletariaatin asialle. Vaikeassa ja suuressa tehtävässä ovat virheet kiertämättömiä, — niitä emme mekään voi välttää, — Suomen työläiset ovat parempia organisaattoreja, he auttavat meitä tällä alalla, he työntävät omalla tavallaan esiin sosialistisen tasavallan elimiä."

Näin kirjoittaessaan tov. Lenin epäilemättä edellytti, että työläiset Suomessa ottavat maaliskuun vallankumouksen jälkeen viivyttelemättä valtiovallan käsiinsä ja näyttävät Venäjän proletariaatille esimerkkiä siitä kuinka sosialistisen tasavallan elimet on muodostettava. Mutta tov. Taimi sanoo meille vielä v. 1926, että vasta syyslokakuun aikana tai sen jälkeen oli Suomessa otollinen aika heittää tunnus vallan valtaukseen valmistautumisesta.

Ei tov. Taimi, tuollaisiin neuvoihin emme voi uskoa. Ne ovat vääriä ja vahingollisia opetuksia.

3. Viisastelu vei mielikuvituksen rajattomaan avaruuteen

Sivuuttaen toiset tov. A. Taimen usein mainitussa kirjoituksessa esiintyvät perustelemattomat väitteet ja ristiriitaiset johtopäätelmät, kajoan vielä muutamalla sanalla hänen syytökseensä minun "epäleniniläisestä kannastani".

Tov. Taimi on kompastunut "Kommunistin" tammikuun numerossa julkaistun kirjoitukseni: "Kuinka jouduimme luokkasotaan ja tappioon Suomessa" viimeiseen lauseeseen, jossa sanottiin:

"Proletariaatti pystyy suorittamaan voittoisan vallankumouksen, kukistamaan porvariston vallan vasta silloin, kun se on kyennyt järjestämään ja lujittamaan todellisen kommunistisen puolueen luokkavoimansa keskittäjäksi ja johtajaksi."

Tuon johdosta on tov. Taimi alkanut viisastella ja mahtipontisesti selvittää kuinka proletariaatti ei kokonaisuudessaan — siis luokkana järjestä kommunistista puoluetta. Ja saadakseen tukea viisastelulleen, siteeraa Taimi tov. Leninin kirjoituksista pari otetta, joissa sanotaan 1) että "Meidän puolueemme (komm. puolue) on työväenluokan vapautuksen puolesta kamppailevien tietoisten, etumaisten taistelijain liitto" ja 2) että "olisi manilovilaisuutta ja 'hännässä laahustamista' ('hvostismia') ajatella, että jolloinkin melkein koko luokka tahi koko luokka kykenee kapitalismin vallitessa kohoamaan etumaisen joukkonsa, sosialidemokraattisen (kommunistisen A. T.) puolueen tietoisuuden ja aktiivisuuden tasolle."

Noilla siteerauksillaan koettaa tov. Taimi osoittaa minun "epäleniniläisyyteni". Mutta tosiasia on, että minä en koskaan ole väittänyt näitä tov. Leninin esittämiä totuuksia vastaan. En ole milloinkaan sanonut ettei kommunistinen puolue olisi työväenluokan vapautuksen puolesta kamppailevien tietoisten, etumaisten taistelijain liitto. En ole koskaan sanonut että koko luokka kykenee kapitalismin vallitessa kohoamaan etumaisen joukkonsa, kommunistisen puolueen tietoisuuden ja aktivisuuden tasolle. Sitä ei tov. Taimi ole voinut eikä voi osoittaa. Sillä olematonta ei kukaan voi tehdä olevaksi.

Totta kyllä, että en aakkosista alkaen selittänyt kuinka kommunistinen puolue voidaan perustaa: että sen perustamisen tarpeellisuudesta lausuu ensimäisen ajatuksen ensin yksi tietoi-

simmista tovereista, siihen yhtyy toinen, kolmas j.n.e. ja lopuksi ryhmä samoin ajattelevia kokoontuu, päättää perustaa kommunistisen puolueen, ja sen jälkeen ryhtyy puolueen järjestämiseen ja lujittamiseen. Syy miksi näitä poliittisia aakkosia en esittänyt kirjoituksessani: "Kuinka jouduimme luokkasotaan ja tappioon Suomessa", on 1) siinä, että oletin tämäntapaisten aakkosten olevan selvillä kaikille "Kommunistin" lukijoille, ja 2) siinä, että en ylimalkaan puhunut mitään kommunistisen puolueen perustamisesta, vaan sen järjestämisestä ja lujittamisesta. Ja tosiasia on (sitä ei mikään tov. Leninin lausunto kumoa), että vain proletariaatti voi lopullisesti lujittaa kommunistisen puolueen sellaiseksi, että se kykenee suorittamaan voittoisan vallankumouksen. Sillä jos proletariaatti (luonnollisesti ei viisastelumielessä käsitetty proletariaatti luokkana aina viimeiseen mieheen saakka, vaan proletariaatin valtava enemmistö) ei anna kommunistiselle puolueelle tukeaan ja kannatustaan, niin ei kommunistinen puolue pysty suorittamaan voittoisaa vallankumousta. Mikään muu luokka kuin proletariaatti ei kykene järjestämään ja lujittamaan kommunistista puoluetta. Luonnollisesti suorittaa kommunistisen puolueen järjestämis- ja lujittamistyön proletariaatin tietoisin ja tarmokkain osa, joka liittyy puolueen jäsenyyteen. Tämä etumaisin osa voi lukumäärältään vähäisenäkin suorittaa tuon tehtävän, jos sitä tukee proletariaatin valtava enemmistö, mutta ilman proletariaatin valtavan enemmistön kannatusta ei ole mahdollista kommunistisen puolueen järjestäminen ja lujittaminen niin voimakkaaksi, että se kykenee viemään proletaarisen vallankumouksen voittoisaan loppuun.

Kerran mielikuvitustensa tielle eksyttyään, ei tov. Taimen harhailuilla ole rajoja. Ja niin hän haaveilee tuossa kirjoituksestani siteeraamassaan lauseessa esiintyvän sellaisen ajatuksen, "että proletariaatin on järjestettävä sellainen puolue, johon se kokonaisuudessaan kuuluu". Jokainen järkevä ihminen kuitenkin havaitsee ettei minun kirjoittamassani, kyseenalaisessa lauseessa ole vivahdustakaan tuollaiseen tov. Taimen esille vetämään järjettömään oletukseen. Sillä päinvastoin painostan tuossa lauseessa, että proletariaatin tulee pystyä järjestämään todellinen kommunistinen puolue, voidakseen suorittaa voittoisan vallankumouksen.

Mutta tov. Taimi ei näy käsittävän mitä merkitsee todellinen kommunistinen puolue. Samalla tov. Taimi kuvittelee tuohon kirjoituksestani siteeraamaansa lauseeseen sisältyneen nimenomaisen määritelmän juuri Suomen Kommunistisesta puolueesta, sen todellisuudesta tai epätodellisuudesta. Tosiasia kuitenkin on (ja sen jokainen kyseessä olevan lauseen lukenut tai lukeva saattaa niin helposti itselleen todeta), että minä en tuossa lauseessani enkä koko siinä kirjoituksessani, josta tuo lause on siteerattu, ole sanallakaan maininnut Suomen Kommunistisesta puolueesta. Kyseenalaiseen lauseeseen sisältyy vain yleinen määritelmä siitä millä edellytyksillä proletariaatti pystyy suorittamaan voittoisan vallankumouksen. Ja se pitää paikkansa kaikkiin maihin, kaikkien maitten proletariaattiin, kaikkien maitten kommunistisiin puolueihin nähden.

En ole puhunut mitään erikoisesti Suomen Kommunistisesta puolueesta, enkä nytkään lähde sitä tekemään. Tiedän, että eräät toverit (ainakin tov. Taimi, joka on todennut sen kyseenalaisessa kirjoituksessaan esittämissään mielikuvitteluissaan) haaveilee Suomen Kommunistisesta poulueesta puhuttavan silloinkin kuin siitä ei sanallakaan mainita (ikäänkuin pitäen yksinoikeutenaan siitä puhua). Se ei

houkuttele puhumaan Suomen Kommunistisesta puolueesta. Ja siksi olen siitä vaiennut, vaikka en sittekään ole voinut saada ainakaan tov. Taimea vakuutetuksi siitä, että en ole kirjoittanut erikoisesti Suomen Kommunistisesta puolueesta. Vaikka tov. Taimi ei ole voinut esittää pienintäkään todistusta, niin hän kuitenkin häikäilemättä väittää että minä sittenkin olen puhunut nimenomaan Suomen kommunistisesta puolueesta. Sellaista väittäjää vastaan ovat kaikki todisteet voimattomia.

En lähde myöskään tyydyttämään tov. Taimen vaatimusta siitä mitä yleensä tarkoitetaan todellisella kommunistisella puolueella. Mainitsen vain lyhyesti, että yhtenä Kominternin tärkeimpänä tunnuslauseena on kommunistipuolueitten bolshevisoiminen. Minulla on se käsitys, että vasta bolshevisoituneet, bolshevisoidut kommunistiset puolueet ovat todellisia kommunistisia puolueita. Mitä tuohon käsitteeseen konkreettisesti sisältyy, siitä voi saada lähemmän selvityksen tutustumalla Kominternin yleisten kokouksien ja IKKI:n päätöksiin y.m. Kominternin julkaisuihin.

K. M. Evä.

Territoriaalijärjestelmä S.S.S.R:n aseellisena voimana

Puolueemme XIV edustajakokouksen päätöslauselmassa sanotaan tästä seuraavasti: "1) taloudellista rakennustyötä on suoritettava sellaiselta näkökulmalta, että SSSR koneita ja varusteita ostavasta maasta muuttuisi koneita ja varusteita tuottavaksi maaksi, että kpitalistimaiden ympäröimä SSSR ei muuttuisi kapitalistisen maailmantalouden lisäkkeeksi, vaan että se esiintyisi itsenäisenä taloudellisena yksikkönä, jota rakennetaan sosialistisena ja joka kykenee — kiitos taloudellisen kasvun — olemaan voimakkaana välineenä kaikkien maiden työläisten, siirto- ja puolsiirtomaiden sorrettujen kansojen vallankumouksellistuttamisessa;

2) "kaikilta ja kaikenlaatuisilta sattumilta, niin sisäisiltä kuin ulkoisillakin markkinoilla, on mahdollisuuden mukaan — maan suojelustarkoituksessa — varattava niiltä suojelevia taloudellisia reservejä;"

d) "kaikki keinot on käytettävä Punaisen Armeijan ja Punaisen meri- ja ilmalaivaston voimakkuuden ja puolustuskykyisyyden lujittamiseen." — —

Tehtäväksemme jää vielä — esitelty ämme ylläolevassa eräitä armeijamme rakennuspolitiikan teoreettis-periaatteellisia puolia — lyhyen yhteenvedon teko.

Ne kansainväliset suhteet, jotka ovat kehittyneet barrikaadien kummallakin puolella, yhteinen kehityksen suunta, sisäisen kehityksemme yleinen tendenssi, rakennustyömme päämäärä, ovat muodostaneet sen historiallisen tilanteen, jolloin edessämme on sivuuttamattoman tärkeä tehtävä. Siihen sisältyy maan puolustuskuntoisuuden lujittaminen ja elämän järjestäminen rauhan aikana siten, että se nopeasti ja kivuttomasti saattaa siirtyä sotaraiteille. Toisaalta: heti voiton jälkeen puolueemme helpottaakseen sodan raskaita seurauksia, pienensi aparaattia ja vähensi armeijan lukumäärää niin, että se nyt on noin 500,000 miestä. Tämä ei kuitenkaan merkitse eikä tule merkitsemään sitä, että tehtävämme ei tulisi suoritetuksi. Sen ratkaisusuunta on kahden päälinjan mukainen käsittäen: 1) koko siviiliaparaatin sotilaallistuttamisen siten, että se ky-

kenee nopeasti ja kivuttomasti siirtymään sotatilanteeseen ja siinä täyttämään uuden tilanteen sille asettamat tehtävät, 2) territoriaalijärjestelmän S SSR:n aseellisena voimana siten, että siitä muodostuu aktiivinen työläisten ja työtätekevien talonpoikain sotakoulu, joka heistä — luokkatietoisuuteen heränneistä — muokkaa lujan, yhtenäisen aseistetun kansan. Takeena rakennustyömme onnistumiselle on se, että meitä kaikkia yhdistää työtätekevien vallankumouksellinen henki ja tarmo, ja sehän se on paras onnistumisemme ja voittomme takuu.

III. Käytännöllisiä tietoja sotapalveluksemme ja erikoisesti territoriaalipalveluksen sisällöstä.

Kaikkien edellä esitettyjen seikkojen tarkoituksena on ollut antaa lukijalle osia siitä näköpiiristä, joka on välttämätön tämän otsikon alla esiteltävien seikkojen objektiiviselle ymmärtämiselle. Niiden oikein ymmärtäminen ja niihin oikealla tavalla suhtaantuminen on tasavaltamme jokaisen kansalaisen kansalaisvelvollisuus varsinkin tällä ajan kohdalla, jolloin luomme aikakautemme meiltä vaatimia jatkuvan työmme menestymisen ehtona olevia aseellisten voimiemme uusia muotoja. Tasavaltamme suomenkieliset kansalaisetkin ovat voimassa olevien asevelvollisuusasetusten alaiset. Territoriaalijärjestelmässä he kuuluvat kuka mihinkin joukko-osastoon suorittaen palvelustaan mitä erilaisimmissa asemissa ollen. Silmällä pitäen sitä, että osa tästä joukosta ei taida venäjänkieltä eikä niin ollen ole selvillä sotapalvelusjärjestystä koskevien asetusten yleisistä ja tärkeimmistä kohdista esitämme seuraavassa ainoataan osia niistä, ei välittöminä lakikäännöksinä, vaan yleistajuisessa muodossa.*)

*) Lähteenä on käytetty 18/IX—25 hyväksyttyä sotapalvelusta koskevaa lakia.

SSSR:n työläis-talonpoikainen Puna-Armeija muodostuu maa-, meri- ja ilmailuvoimista. Siihen kuuluviksi luetaan myöskin Valtion poliittisen hallinnon sotajoukot ja SSSR:n ratsuvartiosto.

Voimassa olevien asetusten mukaan on jokainen työtätekevä miespuolinen 19 vuotta täyttänyt kansalainen pakollisen asevelvollisuuspalveluksen alainen aina 40 vuoden ikään saakka.

Vakinaisen sotapalveluksen muodot käsittävät:

a) **ennen kutsuntaa tapahtuvan sotilasvalmistuksen.** Tämän alaisena on jokainen 19 vuotta täyttänyt työtätekevä miespuolinen kansalainen kahden vuoden ajan. Tämän kasvatuksen päämääränä on nuorison sotilaallisen, sotilaspoliittisen ja fyysillisen valmiuden kehittäminen. Määrätyn ikärajan täyttäneet kansalaiset viedään kirjoihin 1 p:nä tammikuuta sillä kutsunta-alueella, jolla asiallinen haluaa. Tässä tilaisuudessa täytyy asianomaisen olla varustettuna vastaavien elimien antamilla todistuksilla ja samalla hän saa rekisteröintikortin, johon ajan kuluessa merkitään suoritetut opetuskutsunnat.*) Viimemainitut käsittävät kaikkiaan 2 opetuskuukautta s.o. 1 kk. vuodessa. Tämän opetuksen suoritusmuodot ja ohjelma ovat sota- ja meriasiain kansankomisariaatin hyväksymät, kuten muutkin aseellisten voimien elämää ja opetusta koskevat asetukset. Opetus suoritetaan kutsuntalaisten asumapaikan piirissä. Ne kutsuntalaiset, jotka työlakien perusteella säilyttävät palkkaetunsa työlaitoksissaan, eivät kutsunta-aikana saa valtion ylläpitoa.

*) Suomenkielessä ei ole vielä omaksuttu vakinaisia sotilastermejä venäläisille termeille ”переменный состав”, ”учебный сбор” y.m., josta johtuen tässä käytetyt termit ovat hyvin ehdollisia toivossa, että kollektiivisesti löydämme vastaavat termit.

Korkeammissa oppilaitoksissa, työläistiedekunnissa (rabfakeissa), teknikumeissa, II asteen kouluissa ja niitä vastaavissa oppilaitoksissa suoritetaan ennen kutsuntaa tapahtuva sotilasvalmistus erikoisten ohjelmien mukaan.

Rautatieläisten ja vesiliikenteen palveluksessa olevien henkilöiden ennen kutsuntaa tapahtuva sotilasvalmistus suoritetaan erikoisohjeiden mukaan.

Yleensä ei mitään perhe- tai talousetuisuuksia myönnetä ennen kutsuntaa tapahtuvan valmistuksen aikana.

b) **Vakinainen sotapalvelus.** Kutsuntaikä on 21 vuotta ja palvelusajan pituus kaikkiaan 5 vuotta. Sen muodot ovat: 1) palvelus Punaisen Armeijan kaaderijoukoissa, 2) vakinainen palvelus territoriaalijoukkojen vaihtuvassa miehistössä ja 3) armeijan rivien ulkopuolella tapahtuva sotapalvelus.

1) **Kaaderijoukoissa palvelus.** Palvelusajan pituus vaihtelee 2—4 vuoteen riippuen aselajeista ja erikoisalasta. Tälle valinaista palvelusta suorittavalle kansalaiselle annetaan "punaarmeijalaisen palveluskirja". Yleinen kutsunta vakinaisen armeijan palvelukseen tapahtuu joka vuoden lokak. 15 p:vän ja marraskuun 1 p:vän välisenä aikana.

Sota- ja meriasiain Komissariaatin erikoisluettelossa mainittujen oppilaitosten oppilaat ovat vapautetut kutsunnasta opiskelunsa päättymiseen saakka. Ulkomailla opiskelevat vapautuvat ainoastaan siinä tapauksessa, jos he ovat valtio- tai ammattiliittojärjestöjen sinne komentamat.

Emigrantit ja immigrantit ja väestyttämisen alaisten perheiden jäsenet ovat 3 vuoden ajan sijoittautumisensa jälkeen vapaat kutsunnasta.

Henkilöt, jotka ovat päättäneet korkeamman teknillisen tai maatalousoppilaitoksen tai toisten korkeakoulujen niitä vaativan fakulteetin voivat 2 kk. erikoisjoukko osastoissa suoritetun rivimiespalveluksen jälkeen suorittaa sotapalveluksensa S,—M, K.K. määräämässä erikoisjärjestyksessä.

Henkilöt, jotka ovat päättäneet korkeamman lääkintä tai eläinlääkintä oppilaitoksen suorittavat sotapalveluksen SMKK erikoismääräyksen mukaan sen jälkeen kun ovat olleet 2 kk. rivimiehinä.

Henkilöt jotka ovat päättäneet muun ylemmän oppilaitoksen, työläisfakulteetin, teknikumin, II asteen koulun tai niihin verrattavan koulun, joutuvat palvelemaan vuoden armeijassa tai kaksi vuotta laivastossa. Sen jälkeen heidän on vastaavassa sotilasoppilaitoksessa suoritettava lyhennetyn armeijan reservissä olevan keskipäällystön ohjelman mukainen sotilasaineiden tutkinto. Ne, jotka läpäisevät Työläistalonpoikain Punaisen Armeijan päällikkönimen antavan tutkinnon asetetaan territoriaalijoukon vaihtuvan päällystön luetteloihin sillä paikkakunnalla, jonka he ovat valinneet asuinpaikakseen. Niillä paikkakunnilla, joissa näitä joukkoja ei ole, tutkinnon läpäisseet vapautetaan 4 vuodeksi (laivastossa 3 v.). Heidät kiinnitetään paikallisiin sotilas-hallintoelimiin, rivistön ulkopuolella ja ennen kutsuntaa tapahtuvan sotilasopetuksen instruktorihenkilökuntaan.

Molempien ylläolevain kategoriain päällikkökunnalle pitää piirin sotajoukkojen päällikkö 2 tai 3 viikkoisen opetuskutsunnan ei kuitenkaan useampaa kuin yhden kerran heidän vakinaisella palvelusajallaan. Jos he haluavat voidaan heidät komentaa sotakouluihin heidän tietojaan vastaaville kursseille.

Ne henkilöt, jotka eivät tutkintoa läpäise, saavat 2 kk. valmistusajan. Ellei uudessa tutkinnossa läpäise täytyy tavallinen sotilaspalvelus suorittaa täydelleen.

Rauhan aikana voivat työtätekevät 18—34 ikäiset sitä haluavat naiset liittyä Punaisen Armeijan riveihin vapaa-

ehtoisina. Tällöin on palvelusaikavelvollisuus vähintäin 1 vuosi. Samoin on asia tätä haluaviin työtätekeviin mieshenkilöihin nähden. Esteinä saattavat olla: 1) Jos miehen kutsuntaan on jäänyt aikaa vain 6 kk. 2) jos asianomainen on syytetty tai tutkinnon alainen, 3) jos on vanki tai on menettänyt oikeutensa — niiden takaisin saamiseen asti; 4) huono trveys ja naisille raskauden tila.

2) **Vakinainen, vaihtuva-miehistöpalvelus territoriaalijoukoissa.** Näissä joukoissa suoritettava vakinainen sotapalvelus muodostuu opetuskutsunnoista, jotka kaiken kaikkiaan aselajista riippuen kestävät 8—12 kk. Ensimäisenä palvelusvuotena opetus käsittää kolmikuukautisen palveluksen terroriaalijoukoissa. Jälellä olevat 9 kk. ovat territoriaalisotilaiden lomakausia. Seuraavien neljän vuoden aikana tämän kategorian sotilaat, jalkaväki- ja tykistöterritoriaalijoukot kuin myös diviisin elimet ovat opetuskutsunnan alaisia. Palvelusaika käsittää kaikenkaikkiaan 5 kk., ei 2 kk. pitempää aikaa vuodessa. Ratsuväessä kaikkiaan 8 kk. ja erikoisjoukko-osastoissa 6 kk. Tämän lisäksi territoriaalijoukkojen kaikkien aselajien vaihtuva miehistö kootaan opetuskutsuntojen välillä asuntopaikkaperusteen mukaan yhdeksi viikoksi joka vuosi.

3) Vakinainen sotapalvelus henkilöille, jotka saavat sotilasopetuksen rivistön ulkopuolella.

Tässä kategoriassa opetus käsittää kaikkiaan 6 kk. ajan eikä 2 kk. pitempää aikaa vuodessa. Opetus suoritetaan mahdollisuuden mukaan opetettavien asuntopaikkakunnilla. Kaikki nämät henkilöt ovat joko kaaderijoukkojen tai paikallisten sotilashallintoelimien luettelossa. Tämän kategorian sotilaat eivät omaa niitä etuisuuksia, joita kaikkien muiden kategorioiden sotilaat nauttivat.

C. Puna-armeijan reservijoukot

Paikalliset sotilashallintoelimet suorittavat reserviin kuuluvien sotilasvelvollisuuksilla varustettujen reservisotilaiden luetteloinnin. Tämä luettelointi jakautuu:

1) ensimäisen luokan sotilasvelvollisuuksilla varustettujen sotilaiden yleiseen luetteloon;

2) toisen luokan yksinkertaistettuun luetteloon, s.o. luetteloon johon ei merkitä väliaikaisia, vakinaiselta asuntoalueelta siirtymisiä;

3) Sotilasvelvollisuuksilla varustettujen erikoisluetteloon s.o. luetteloon johon viedään kaikki ne henkilöt, jotka ammatistaan johtuen ovat saaneet palvelusvapautuksen mobilisointiin saakka;

4) Rautateiden, vesiliikenteen, yhteyspalvelusta suoritettavien laitosten, valtion poliittisen hallinnon ja miliisin palveluksessa olevien sotilasvelvollisuuksilla varustettujen henkilöiden luetteloon.

Kaikille näihin kategorioihin kuuluville annetaan "reserviin kuuluvan henkilön kirja".

Kaikki reserviin kuuluvat sotilasvelvollisuuksilla varustetut henkilöt ovat velvolliset heti vakinaisesta palveluksesta vapauduttuaan rekisteröimään itsensä asunto-alueensa sotilashallintoelimissä. Sinne täytyy myöskin ilmoittaa kaikki asunto- ja olinpaikkamuutokset sekä velvoittautua saapumaan tarkastus-rekisteröintiin.

Sotilastietojen kertaamisen ja syventämisen saavutus-tarkoituksessa kootaan kaikki sotilasvelvollisuudella varustetut reserviin kuuluvat sotilaat tarkastus-kutsuntaan kaikkiaan 3 kk. ajaksi koko reserviin kuulumisaikana. Tämä aika jakaantuu seuraavasti: 1) vakinaisesti sotapalveluksesta vapautumisen ikävuodesta 34:ään ikävuoteen saakka, 2) ja siitä edelleen 40 ikävuoteen.

Kaikki armeijassa palvelevat sotilaat ja sotilasvelvollisuuden omaavat reserviin kuuluvat kansalaiset jakaantuvat rivimiehiin ja päällikkökuntaan, joista jälkimäinen taasen jakaantuu alempaan-, keski-, vanhempaan- ja ylempään päällystöön.

Selkäpuolijoukot. Niistä kansalaisista joilla perustuslakimme mukaan ei ole oikeutta valita Neuvoston jäseniä eikä oikeutta tulla itse valituksi muodostetaan aseellisten voimiemme selkäpuolijoukot. Näihin joukkoihin luetaan myöskin ne jotka oikeuden tuomion kautta ovat menettäneet oikeutensa kuin myös hallinnollista tietä karkoitetut kansalaiset. Kuitenkin ikä on 19—40 vuoteen ja kutsunta aika sama kuin toimivassakin armeijassa.

Tällä kerralla voimmekin jo päättää esityksemme tähän siksi, että se muodostaa nyt enemmän tai vähemmän kokonaisen kuvan territoriaalijoukkojemme luomisen perusteista. Asiaa harrastava lukija — ja kukapa sitä ei näin tärkeässä asiassa olisi — tuntee ettei ole saanut tarpeeksi sen vuoksi että emme ole vastanneet kysymyksiin miten territoriaaliarmeijan sisällä suoritetaan työtä, kuka sitä suorittaa ja mitä muotoja sillä milläkin asteella on. Jo näin pintapuolinenkin kysymyksen raapiminen osoittaa nuo seikat ovat siinä määrin monipuoliset että ne eivät mahdu edellisen esityksen puitteisiin. Toivomme, että piakkoin saamme tilaisuuden niiden esittämiseen.

— A. T-la.

Ensimäisestä vallankumousetapista toiseen

Proletariaatin aseistaminen

Saatuaan ensimäisiä tietoja helmikuun vallankumouksesta Venäjällä, kirjoitti tov. Lenin Sveitsistä, jossa silloin asui, viipymättä ohjekirjeensä. Jo ensimäisessä kirjeessään osotti tov. Lenin kuinka tapahtunut helmikuun vallankumous oli vain vallankumouksen ensimäinen etappi, joka oli antanut vallan Miljukovien ja Gutshkovien käsiin, kuinka Miljukovit ja Gutshkovit tahtoivat jatkaa imperialistista sotaa eivätkä suinkaan halunneet jättää työläisille ja työtätekeville talonpojille määräysvaltaa maan hallintoon.

Tov. Lenin kirjoitti ensimäisessä kirjeessään m.m. seuraavat rivit:

„Tsaarin monarkia on—säretty, mutta ei ole lyöty lopullisesti.

Lokakuulais-kadettilainen porvarillinen hallitus, joka haluaa käydä imperialistista sotaa „loppuun asti", on asiallisesti finanssifirman „Englanti ja Ranska" käskyläinen, ja on se pakoitettu lupaamaan kansalle suurimman määrän vapautta ja almuja, säilyttääkseen valtansa kansan yli ja saadakseen mahdollisuuden jatkaa imperialistista sotaa.

Työläisten ja Sotilaitten Neuvostojen Edustajat, työväen hallituksen itu, ovat köyhemmän kansajoukon etujen, se rauhaa, leipää, vapautta vaativan kansan 9/10 osan edustajia.

Näiden kolmen voiman määrää nyt muodostuneen ja ylimenokautena ensimäisestä toiseen vallankumousetappiin esiintyvän tilanteen.

Todellinen taistelu tsaarin monarkiaa vastaan, vapauksien todellinen turvaaminen, ei vain sanoissa, ei liberalismin kaunopuheisissa lupauksissa, se edellyttää että työläisten ei tule tukea uutta hallitusta, mutta tuon hallituksen tulee „tukea" työlaisiä! Sillä ainoana **takeena** vapauksista ja tsarismin loppuun asti tuhoamisesta on **aseistettu proletariaatti**, Työläisten ja Sotilaitten Edustajain Neuvoston voiman lujittaminen, laajentaminen, tehtävän ja merkityksen kehittäminen.

Kaikki muut fraasit ja valheet ovat liberaalisen ja radikaalisen leirin politikoitsijain itsepetosta.

Auttakaa työläisiä aseistautumaan tai älkää ainakaan estäkö tätä asiaa—niin vapaus Venäjällä tulee olemaan voittamaton, monarkia takaisin palauttamaton, tasavalta turvattu."

Taistelu asutuskeskuksista

Johdannoksi

— „Sotataktiikka on riippuvainen sotatekniikan kehitysasteesta — tämän tosiasian pureskeli ja marxilaisten suuhun asetti Engels. Sotatekniikka ei enää ole sitä mitä se oli XIX vuosisadan puolivälissä. Toimia tykistöä vastaan laumalla ja puolustaa barrikaadeja revolvereilla olisi tyhmyyttä. Ja oikeassa oli Kautsky kirjottaessaan että on jo aika Moskovan jälkeen (vallankumouksellinen kapina Moskovassa 1905) tarkastaa Engelsin johtopäätöksiä, sillä Moskova toi esille uuden barrikaaditaktiikan. Se taktiikka oli parttisaanisodan taktiikkaa. Tämän taktiikan asettamana organisatsio-ehtona olivat liikuntakykyiset ja erittäin pienet joukkueet: kymmenet, kolmoset, jopa kakkosetkin. Meillä saattaa useasti tavata sosialidemokraatteja, jotka hihittävät puhuessamme viitosista ja kolmosista. Hihittäminen on ainoastaan halpa tapa silmien sulkemiseksi, nykyisen sotatekniikan katutaistelussa esilletuominen uuden taktiikan ja organisatsion kysymyksissä."

Lenin elokuulla 1906.

Ylläolevat ajatukset esitti tov. Lenin Moskovan kapinan yhteydessä. Hän taisteli sitä sosialidemokraattien esittämää oppia vastaan joka opetti, että sotakehityksen nykyisellä asteella on proletariaatin toivotonta ryhtyä barrikaaditaisteluun sen vuoksi, että se tulee siinä heti tuhotuksi. Moskovan kapina, vuoden 1917 vallankumous, kansalaissota, Hamburgin kapina ja monet muut proletariaatin aseelliset taistelut ovat osoittaneet heidän oppinsa valheellisuuden. Katutaistelut ja parttisaanisota on osoittautunut yhdeksi proletariaatin kapinataidon tärkeimmistä peruskivistä.

Sotataidon teoreettisten kysymysten joukossa nämät seikat muodostavat itsenäisen kokonaisuuden. Ei ainoastaan meillä, mutta myöskin ulkomailla nämä kysymykset ovat vilkkaan pohdinnan alaisena sotilasteoreetikkojen kesken.

Ottaen huomioon kysymyksen tärkeyden, esitämme seuraavassa Kokurinin kirjasta, „Nykyajan tekniikka", käännetyt katutaisteluja ja parttisaanisotaa käsittelevät kohdat. Niissä esitetään näiden taistelumuototeorian peruskohtia. Sikäli kun tunnemme nykyistä kirjallisuutta tältä alalta, on Kakurinin esitys yksi parhaimmista. Huomioon on kuitenkin otettava, että sikäli kun hän esittää konkreettisen tilanteen toimintamuotoja niin ne muuttuvat tilanteen muuttuessa.

Kääntäjä.

1. Kaupunkitaisteluiden muodot

Taistelu kaupungista (taajaväkisestä yhdyskunnasta)on mahdollinen kenttäsodan olosuhteissa silloin kuin asutuskeskus sijaitsee toisen tai toiesn taistelujoukkueen rintamalinjalla tai sitä lähellä (Verden, Reims, Peremyisl mailman sodassa; Volkovyisk y.m. kaupungit kansalaissodassa). Tällöin taistellaan esikaupunkialueen tai sen edustalla olevan taistelulinjan hallitsemisesta. Tämänlainen taistelumuoto omaa vähemmän sellaisia erikoisuuksia, tyypillisiä erikoismuotoja, jotka eroittaisivat sen maastoesinetaistelusta kenttäsodassa.

2. Taistelu kaupungista kenttäsodassa

a) **Puolustus.** Tässä tapauksessa puolustus käyttää kaupunkia läheisen selkäpuolensa peittämistarkoituksessa. Tärkeätä on, että kaupunkia ei ylikuormiteta tykistöllä ja varajoukoilla (kaupunkiin suunnatun keskitetyn tulen vaara — tarpeettomat uhrit). Tykistö sijoitetaan kaupungin ulkopuolelle, sen sivustoille; sijoittaessa täytyy pyrkiä siihen, että kaupunkiin

johtavat tiet ja — etuala joutuvat sivustaristitulen alaisiksi. Joku määrä kaupungin rakennuksista (rautapetonirakennukset, vahvoilla kiviseinillä, — aitauksilla varustetut kirkot y.m.s.) täytyy sovelluttaa puolustuksen selkäpuolivarustuksen tukikohdiksi. On otettava huomioon, että taistelu kaupungin sisällä nopeasti heikentää sotilaiden taistelukuntoa (toinen vaara: kaupungissa taistelevat joukko-osastot ovat helposti saarrettavissa). Tämän vuoksi maailmansodan aikana useimmissa tapauksissa suuret kaupungit luovutettiin ilman ankaraa taistelua kaupungin sisällä.

Kaupungin puolustusta järjestettäessä täytyy erittäin huolellisesti tutkia kaupungin asemakaavaa, etenkin niitä katuja, jotka taisteluasemista johtavat kaupungin lävitse. Jos osoittautuu välttämättömäksi ja on mahdollista, niin täytyy rakentaa ja korjata kaupungin läpi johtavia katuja. On otettava huomioon asujamiston vihamielinen osa ja järjestettävä niiden vakoilu (on otettava huomioon signaaliyhteysmahdollisuus vihollisen kanssa ja tästä johtuen on järjestettävä tornien, kellotapulien, tehtaiden savupiippujen silmälläpito); välitön esikaupunkialueen puolustus saavutetaan järjestämällä kuularuiskutuli.

Tulipaloja vastaan on käytettävä kaikkia mahdollisia keinoja (evakuointi, tulenarkojen aineiden hävitys tai vartiointi).

Jos on mahdollista niin siviiliasukkaat on evakuoitava (Reims v. 1917 ja Verden 1916).

b) **Hyökkäys.** Taistelumuotojen erilaisuus riippuu siitä ovatko vihollisen asemat esikaupunkialueen edessä tai esikaupunkialueella.

Ensimäisessä tapauksessa vihollinen toimii kenttäsodan sääntöjen mukaisesti. Toisessa, — on välttämätöntä erikoisen huolellinen tiedustelu (määriteltävä paikallisten tukikohtien paikka ja muoto, esikaupunkialueen kuularuiskupuolustuksen luonne, kuularuiskujen sijoitus, lähestymispaikkojen luonne ja niiden tulialttius). Tykistön kanssa on mitä kiintein yhteys välttämätön. On otettava huomioon, että koko kaupunkialueen ammunta on, ottamatta huomioon moraalista vaikutusta, vähemmän tarpeellista. Sellainen pommitus aiheuttaa aina suuren ammuskulutuksen (Jaroslavin kaupungin pommitus v. 1918 maksoi 75,000 ammusta). Kokemus osoittaa että suurikaliberinen tykistökään ei täydelleen murskaa rakennuksia; alimmat kerrokset ja kellarikerrosten huoneet säilyvät. Hyökkäyksessä on pyrittävä valtaamaan kaupunki saartamalla se. Jos jostakin syystä tämänlaatuista liikettä ei saada suoritetuksi, niin hallitsemalla esikaupunkialueen ulko-osaa on syvemmälle eteneminen suoritettava käyttämällä huolellista tiedustelua.

Tällöin ehdottomasti jalkaväkeä seuraa panssariautot (katujen ja kujien puhdistus), tankit (taistelu barrikaadeja vastaan), insinöörijoukot (odottamattomuuksien välttämiseksi kaupungin sisällä, esim. hävitettyjen siltojen korjaus, käyttökelvottomiksi tehtyjen varustusten korjaus, apu hyökkäyksen aikana, erikoisten taistelutukikohtien rakentaminen y.m.).

Toimintamuodot, liikehtiessä kaupungin sisällä ovat likipitäen samanlaiset kuin siinä tapauksessa, jolloin taistelu on syttynyt ja päättyy kaupungin sisällä.

c) **Kaupunkitaistelu, — itsenäisenä taistelumuotona.** Kaupunkitaistelu yleisen kenttäoperatsiooniyhteyden ulkopuolella saattaa olla lähtökohtana alkavalle kansalaissodalle. (Parisi 1848, 1871: Petrograd lokakuun päivinä 1917; Moskova 1905, 1917).

d) **Hyökkäyksen ja puolustuksen keskinäinen suhde katutaistelussa nykyisen tekniikan olosuhteissa.** XIX vuosisadan puoliväliin saakka, sen ai-

kaisten aseiden ja taktiikan (heikko tykistö, pienitulietäisyys, kiväärillä 300 ask.), tiheä ja yhteen ahdettu sotajoukkojen järjestys ja myös tilanteen muodostamat olosuhteet (vanhojen kaupunkien kapeat ja mutkikkaat kadut) asettivat jopa järjestämättömänkin puolustuksen erikosien edullisoen asemaan hyökkääjään nähden. Se tuotti puolustukselle joko hyökkäykseen johtavan täyden menestyksen tai epäonnistuessa, hyökkääjä joutui verihinnoin ostamaan voiton (proletariaatin ensimäinen, silloin vielä porvariston kera tehty hyökkäys heinäkuulla 1830 Parisissa johti voittoon; proletariaatin omintakeiset hyökkäykset Lyonissa ja Parisissa v. 1848 johtivat epäonnistumiseen, mutta kalliisti maksoi voittaja).

Tekniikan kehitys (rihlatut aseet ja kauaskantoinen tykistö) muuttaa näitä suhteita. Kaupunkien asemakaavojen täydellistäminen (suorien ja leveiden katujen, boulevardien rakentaminen) helpoittaa rihla-aseen ja kauaskantoisen tykistön käyttöä. Merkillepantavaa on, että Napoleon III:n päämääränä, hänen muuttaessaan Parisin asemakaavaa, oli vaikeuttaa proletariaatin tulevia aseellisia hyökkäyksiä.

Engels ensimäiseksi huomasi näiden uusien ja hyvien taisteluolosuhteiden etuisuuden hyökkääjälle. Hän selvitti proletariaatille hallitsevaa luokkaa vastaan tähdätyn aseellisen taistelun huolellisen valmistuksen välttämättömyyden.

Tekniikan edelleen kehittyminen yhä suuremmassa määrin suurentaa katutaisteluiden hyökkäys- ja puolustustilanteen epäsuhdetta ensimäisen eduksi; epäkiitollisin tilanne puolustajalle muodostuu tankkien, panssariautojen, kaaritulta käyttävän tykistön ja ilmalaivaston ilmestyessä.

e) **Puolustus katutaistelussa.** Jotta tietäisimme, miten hyökkääjän täytyy katutaistelussa toimia on välttämätöntä, että tutustumme kaupungin puolustuksen päämääriin ja sen organisatioon.

On kaksi mahdollisuutta: 1) Puolustaja hallitsee kaupungin täydelleen ja odottaa hyökkäystä s e n u l k o p u o l e l t a. 2) Puolustaja hallitsee ainoastaan o s a a kaupungista ja taistelu sen alusta loppuun saakka käydään kaupungin sisällä. Kolmas mahdollisuus: kaupungin sisällä hyökkääjä on työntänyt puolustajan ulkomaiselta puolustuslinjalta ja taistelu käydään sen sisällä. Tällöin taistelu j a t k u u j a k e h i t t y y kaupungin sisällä. Tämä kolmas mahdollisuus on muunnos kahdesta ensimäisestä.

1. P u o l u s t u k s e n e n s i m ä i n e n m a h d o l l i s u u s. Käytettävissä olevasta ajasta riippuva a l u s t a v a o r g a n i s a t s i o n i t y ö:.

a) aseellisten voimien luettelointi ja organiseeraus; b) vihamielisen asujamiston neutralisointi (epäilyttävien vangitseminen, liikaväen evakuointi, panttivangit. Parisin kommunardien virhe v. 1871, — pehmeys vihamieliseen asujamistoon); c) elintarvejakelun järjestäminen sotamiehille ja asukkaille; d) ampumatarvemuonituksen järjestäminen, haavoittuneiden ja sairaiden huolto.

Puolustussuunnitelma. On laadittava luonnos ensimäisen puolustuslinjan järjestämiseksi esikaupunkialueelle tai sen ulkopuolelle, mutta yhteydessä sen kanssa.

Puolustuksen täytyy kehittyä voimakkaimmaksi todennäköisillä vihollisen ilmaantumissuunnilla.

Puolustuksen painopisteet siirretään kaupungin s i s ä ä n. On laadittava j o h d o n m u k a i s e t perusteet puolustukselle. Lopuksi on puolustukselle valittava sen keskustukikohta ja merkittävä siihen liittyvät rakennukset, aitaukset, radat leikkauksineen yms.

Ensimäisen puolustuslinjan täytyy muodostua keskenään tuliyhteydessä olevista katkonaisista taisteluasemista.

Niitä avustaa se osa tykistöä, joka on sijoitettu kaupungin sisään; toinen osa on peitetysti sijoitettava varsinaisille asemille. Omien asemien varmistamiseksi ja tukemiseksi täytyy laajasti käyttää teknillisiä välineitä (piikkilankaesteet, blindaasit, valonheittäjät, ja huolehtia siitä, että panssariautot ja -junat tukevat niitä (toimivat ympäröivillä kiertoteillä).

Ensimäisen puolustuslinjan, — voittomahdollisuuden esilläollessa — (puolustuksen menestys on elävän voiman tasasuhtaisuudessa), päämäärä: ei päästää vihollista kaupungin sisään; päinvastaisessa tapauksessa, — (voittomahdollisuudet eivät ole esillä): vastarinta, pakoittaa vihollinen levittäytymään, ja ellei kaupungin sisällä olla valmiita puolustukseen: voittaa aikaa.

Puolustuksen järjestäminen kaupungin sisällä. Edellytys: kaupunki jaettava vihollliseen suunnattuihin sektereihin*); kadut, jotka johtavat vaaranalaisimmille esikaupunkialueille, vahvistetaan ja aseistetaan vähemmän vaaranalaisia voimakkaammiksi.

Jokaiseen sektoriin määrätään vastuunalainen päällikkö. Hänen velvollisuuksiinsa kuuluu sektorin varustustöiden menestyksen ja kuntoisuuden valvonta, hän laatii sektorinsa joukkoosastojen taisteluaikajärjestyksen (mitkä joukko-osastot ja milloin ottavat haltuunsa asemat ja erilliset puolustuskohdat), toimittaa tarkastushälyytykset, harjoittaa joukko-osastot palvelukseen ja opettaa heitä tuntemaan piirinsä.

Jokaisessa sektorissa täytyy löytyä myöskin puolustuksen keskustukikohta. Sen piiriin päällikkö sijoittaa johtoelimensä ja reservinsä.

*) S.o. puolustustukikohtiin, jotka asemakaavan asettamien olosuhteiden mukaan sijoitetaan säteettäin puolustuksen keskustukikohdasta siten, että alue muodostaa ympyrän, lohkon. — Kääntäjän huomautus.

Puolustustöiden luonne kaupungin sisällä. Kadut suljetaan barrikaadeilla (tarpeellista on 1) kivityksen repiminen, 2) kaivaa kuopat ampujille), — niiden eteen rakennetaan esteitä kaadetuista puista ym. käsilläolevista aineista. Jos on mahdollista, niin asetetaan piikklankaesteet. Ulospääsyn barrikaadeista täytyy olla vapaan.

Täytyy pyrkiä saamaan barrikaadeille johtavat lähestymispaikat sivustatulen alaisiksi läheisiltä kaduilta ja ristitulen alaisiksi läheisten talojen katoilta (esim. Hamburg v. 1923). Tankkeja vastaan täytyy barrikaadin eteen kaivaa 6 m. leveät ja 3 m. syvät haudat, jotka maskeerataan, niihin voi asettaa fugassit sähkösytytyksellä. Tankkeja vastaan auttavat rakennuksista heitetyt käsipommit. Samanlaisia menettelytapoja käytetään panssariautoja vastaan.

Itse barrikaadi miehitetään heikosti. Vastuksen päävoima on rakennuksissa, erikoisesti barrikaadin lähellä olevissa kulmarakennuksissa, se toimii avaamalla tulen katoilta, akkunoista ja vinteiltä. Toivottavaa on, että barrikaadeja lähellä olevissa taloissa järjestetään sisäinen yhteys (seiniin murrettujen aukkojen kautta).

Barrikaadia lähellä olevat talot sovellutetaan puolustukseen. Kuularuiskut sijoitetaan sellaisten talojen katoille, jotka antavat laajan, kaukaisen näkö- ja ampumapiirin.

Kuularuisku näyttelee pääosaa katutaisteluissa, sillä on pyrittävä katujen anfileeraukseen (ammunta katujen pituussuuntaan. — Kääntäjän huomautus).

Puolustuksen keskustukikohdan valintaohjeena on, että kaupungissa löytyvien toisten tukikohtien menetys ei saa estää keskustukikohdan puolustusta viimeiseen asti. Keskustukikohtaan

(sen piiriin) sijoitetaan: puolustuksen staabi, yhteyskeskus, tarveaineiden varasto, yleisen reservin keskus ja kaupungin komendantti-hallintoelimet.**)

Keskustukikohtaa valitessa on otettava huomioon nykyisen tulen voima, — ei saa turvautua yhden, suurenkaan rakennuksen varaan; kortteli (kvartaali) tai rakennusryhmä ovat tarkoituksenmukaiset. Viimeisimmässä tapauksessa on toivottavaa, että sen ympärille luodaan ampuma-ala; ellei ole muuta mahdollisuutta siihen, täytyy estävät rakennukset hävittää.

Kaupunkitaistelujen kaikkien muotojen aikana täytyy yhteyspalvelukseen kiinnittää erikoista huomiota. Kaupunkitaisteluiden luonne (hajallaan olevat puolustusryhmät) mitä suurimmassa määrässä vaikeuttaa taistelua, vaikkapa itse taistelualue ei olisikaan suuri. Tästä johtuen on puhelinkeskusaseman hallussa pitäminen erittäin tärkeä. Jos se kaupungin puolustussuunnitelmasta johtuen ei sisälly puolustuksen keskustukikohtaan, on sen puolustukseen määrättävä erillinen joukko-osasto. Yhteyttä varten on ennen kaikkea käytettävä kaupungin puhelinverkkoa (yksityispuhelimet katkaistava). On otettava huomioon, että sen yksinomaisen käytön vaarana on ei ainoastaan rikkomisvaara, vaan myös "varastamis"- ja vihollliselle yhdistämisvaara. Heti ensi tilassa täytyy yhteys kaksinkertaistuttaa. Parhaimmat keinot ovat polkupyörä- ja moottoriyhteysmiesten käytössä. Kansalaissodan aikana (Lokaak. vallankumous) lähetettiin tietoja vihollislinjan taakse poikasten ja naisten välityksellä; he opettelivat ulkoa sen, mitä heidän piti tiedoittaa (heitä voidaan käyttää myös yksinkertaisempaan tiedusteluun). Muita, kenttäsodassa käytettyjä yhteyskeinoja on myös syytä käyttää.

**) Alkuperäisessä kirjoituksessa, siviilielimet.

Eräät piirit suosittelevat myös radion ja heliografin käyttöä. Niiden käyttö on vähemmän menestyksellistä sen vuoksi, että salakirjaimiston laadinta ilman sitä eivät sotasalaisuudet säily — ja sen avaaminen vaativat paljon aikaa. Tämän lisäksi heliografi vaatii vielä soutuisia ilmastosuhteita.

Tiedustelu on kaupunkitaistelussa yhtä välttämätöntä kuin muissakin. Yhtäältä: se on helpompaa; toisaalta: on olosuhteita, jotka sitä vaikeuttavat. Viimeisiin lukeutuu: laajojen näköalojen puute, hyvän suuntautumisen välttämättömyys, vihollisvoimien suuruuden määräämisen vaikeus. Helpoittaviin puoliin lukeutuu: tuntien hyvin kaupungin asemakaavan ja sen salaisuudet on helppo, tulematta itse huomatuksi, pitää vihollista silmällä, on mahdollista vastaavan asujamiston avulla järjestää laaja salainen tiedustelu. Samalla on ehdottomasti muistettava, että vihollisella on samanlaiset mahdollisuudet. Tästä johtuen täytyy huolellisesti järjestää vastatiedustelu, joka taistelee vihollisen salaista tiedustelua vastaan. Erikoista huomiota on kiinnitettävä pienten, salaisten radio-vastaanotto ja -lähetysasemien paljastamiseen. Tiedustelua täydennetään järjestämällä katkeamaton tähystys, korkeiden rakennusten katot, kellotapulit yms.

Tarpeellista on, että taistelutarpeita keskitetään sektoreittain. Varastot täytyy suojella vihollisen tulelta sekä peittää sivullisten silmälläpidolta. Ja puolustukseen valmistauduttaessa on välttämätöntä, että elintarvekysymys järjestetään .elintarpeiden luettelointi. sotilaiden ja väestön muonituksen järjestäminen, korttijärjestelmä). Täytyy myös huolehtia vesijohtolaitoksen ja tulensammutusvälineiden kuntoisuudesta sekä toimintasuunnitelmasta tulipalojen suhteen.

Sisäisen järjestyksen säilyminen riippuu komendanttilaitoksen energiasta, sen täytyy olla kiinteässä yh-

teydessä sotajohdon kanssa. Jos perspektiivissä näkyy pitkäaikainen puolustus, niin on välttämätöntä, että teollisuuslaitokset ja tehtaat militarisoidaan.

Sotilaallisten ja hallinnollisluontaisten toimenpiteiden rinnalla täytyy ehdottomasti väestön ja sotilaiden keskuudessa suorittaa poliittista työtä (sanomalehdet, broshyyrit, julistukset, tunnuslauseet).

Toiminnan kulku puolustuksessa. Pyrittäessä mahdollisimman kauan pidättämään vihollista ensimäisellä linjalla täytyy, välttäen kaupungin ulkopuolelle ulottuvia vaikeita manöövereitä, käyttää *aktiivipuolustusta* (lyhyet vastahyökkäykset).

Puolustuksen painopisteet ovat puolustussektoreissa; niissä täytyy taistelun olla *sitkeätä* ja on sitä käytävä täysin jännitetyillä voimilla. Sektorin reservejä on käytettävä, ei aukkojen täydennykseen, vaan aktiivisiin iskuihin yleisen tilan parantamiseksi. Kun käydään sitkeitä taisteluita erillisissä kaupunginosissa ja rakennuksista *täytyy useammalla suunnalla suorittaa erillisiä, mutta yhtaikaisia tarmokkaita hyökkäyksiä.*

Puolustuksen yleinen reservi näyttelee samaa osaa kuin sektorienkin reservit sillä eroituksella, että edellinen rien tuho ja vihollisen puolustuksen kaikkiin sektoreihin nähden Sektokeskustukikohtaan lähentyminen merkitsee taistelun lopun alkua. Jos tämän saattaa nähdä etukäteen on tärkeää, ellei kaupunki ole ympäröity kaikilta tahoilta, että puolustaja turvaa perääntymistien. Äärimmäisessä tapauksessa täytyy puolustajan murtaa rengas tai — tuhoutua puolustuksen keskustukikohdassa.

2. Hyökkääjäin toiminta. Niiden sotajoukkojen, jotka ovat määrätyt jotain kaupunkia hallussaan pitämään vihollista vastaan taisteluun, täytyy lukumäärältään olla sellaiset, että ne kaikissa olosuhteissa takaavat ratkaisevan menestyksen.

Ideaalisena päämääränä on pidettävä sitä, että niiden lukumäärä takaa kaupungin täydellisen saarron ja samanaikaisen energisen hyökkäyksen.

Tiedustelu on tämänlaatuisessa taistelussa yhtä tärkeä hyökkääjälle kuin puolustajallekin. Sen kaikkien muotojen yhdistämisellä (ilma-, kenttä-, salainen tiedustelu) täytyy saada seuraavia tietoja:

a) vihollisten aseellisen voiman lukumäärä ja kokoonpano; b) ase-, ampuma- ja elintarvevarastojen tila; c) vihollisjoukkojen ja asujamiston mieliala; d) johdon organisatsio ja sitä johtavat henkilöt; e) kaupungin puolustuksen luonne ja vihollisen etumaisin taistelualue; f) puolustusvarusteiden laatu ja luonne; g) tykistön ja kuularuiskujen sijotus sekä muita välttämättömiä tietoja erilaatuisia taisteluita varten.

Kaupungin asemakaava *suuressa mittakaavassa* täytyy ehdottomasti hankkia.

Erikoistiedot toimintasuunnitelman laatimista varten: a) kaupungin tärkeimpien rakennusten asema; b) muut tärkeät varusteet; c) kaupungin yhteysvälineverkko (raitiotiet, sinne johtavat päätiet, kiertotiet); d) yksityiskohtaiset tiedot vesijohtolaitoksista, sähkö- ja puhelinverkosta, e) kaupungin rakennustavan luonne, katujen leveys.

Saatujen tietojen perusteella sodanjohto valitsee *toimintamuodon* ja pääiskun *suunnan*.

Löytyy kolme tyypillistä toimintamuotoa, joita voi käyttää yhdistettyinä tai erikseen: 1) saarto, 2) pommitus, 3) energinen hyökkäys.

Nykyaikaiset hyökkäysvälineet pakoittavat antamaan etusijan viimeiselle muodolle.

Saarto vaatii suurimääräisen sotajoukon, jos kaupungissa on paljon

elintarpeita, saavutetaan päämäärä sangen hitaasti. Subjektiivista ja erimielisyyksien hajottamaa vihollista vastaan on pommitus yksi parhaimmista keinoista (suuri ammusten kulutus, vähemmän tuhoa jollakin linjan osalla ja suuret yltympäriinsä).

Yllämainittujen kolmen toimintamuodon yhdistäminen siirtäen painopisteen ratkaisevaan hyökkäykseen — siinä parhain takuu menestykselle. Hyökkäystä valmistettaessa on ankarasti rajoitettava; jokainen ylimääräinen päivä on suora voitto puolustajalle (organisation, varusteiden parantaminen ja voimien kokoaminen).

Hyökkäysmuodot: valittua aluetta lähestytään säteettäin, vihollinen on jatkuvan kierto- ja saartovaaran alainen. On pidettävä mielessä puolustuksen mukainen johtamisen vaikeus. Kaupungin sisällä taistelu jakautuu erillisiksi ryhmätaisteluiksi, valloitettu piiri varustetaan viimeisen hyökkäyksen lähtökohdaksi, vallattu rakennusryhmä on kaikilta puolin sovellutettava puolustukseen, rakennetaan vastabarrikaadeja, kolonnaan liitetyt tulivälineet: panssariautot, tankit, tykistö siirretään esiin ja hyökkääjän resservi ottaa valloitetun piirin haltuunsa.

Seuraavat kaupunkipiirit valloitetaan saman menetelmän mukaan. Vihollisen moraalisen painostuksen ja voimien hajoituksen saavuttamiseksi on välttämätöntä, että päähyökkäys sektorin sivusta-alueilla voimakkaasti demonstreerataan.

Jos kaupungin sisällä suoritettavan päähyökkäyksen suunta antaa edellytyksiä, niin on pyrittävä puhelinkeskusaseman valloittamiseen (puolustajan johdon hajoitus), sama seikka toisiin keskuksiin nähden (sähköasemat, vesisäiliöt). Ellei voimien puutteessa voida tätä suorittaa, täytyy koettaa vallata ne lentohyökkäyksillä (panssariautot, miehitetyt kuorma-autot).

Eri aselajien merkitys. Jalkaväki hallitsee alueita, se vahvistaa niitä, se hävittää paikallisia vastus-nystyröitä. Tätä varten se, ottamatta lukuun siihen kuuluvia tulitaisteluvälineitä (rykmentin tykistö, kuularuiskut), on varustettu tykistöllä jalkaväen välitöntä tukemista varten (sellaisella määrällä, että ei voi vapaasti liikkua kaupungin kaduilla), tankeilla, miinanheittäjillä (yksi parhaimmista välineistä barrikaadeja tuhotessa) ja panssariautoilla. Lukumäärä esim.: kaksi tykkiä tai panssariauto tai tankki kutakin hyökkäävää pataljoonaa kohden. On välttämätöntä, että sapöörit liitetään jalkaväkeen talojen välisten kulkuaukkojen puhkaisemis-, räjäyttämis-, tienrakentamis- ja piikkilankaesteiden hävittämistöitä varten. On huolehdittava luotettavien luotsien hankkimisesta. Joukko-osastot on varustettava mahdollisimman suurella kartta- ja kaupungin asemakaavamäärällä.

Ratsuväkeä käytetään kaupungin sisällä pienissä määrin yhteyspalvelukseen. Parempi on sitä käyttää kaupungin ulkopuolella saarron toimeenpanijana tai perääntymisteiden valtaukseen ja perääntyjän takaa ajamiseen.

Tykistö, lukuunottamatta kaupungin sisällä jalkaväen välitöntä tukemista varten toimivaa tykistöä (ampuu etusijassa suoralla tähtäimellä) on tarpeellista, että osa siitä on kaupungin ulkopuolella, erikoisesti kaaritulitykistö (haupitsit). Se on tarpeen siksi, että kaupungin sisällä selville saadut maalit saataisiin tuhotuiksi. Katutaistelussa tykistön ja jalkaväen keskeinen yhteys totetutetaan jalkaväen etujoukon mukana seuraavien, puhelimella varustettujen tykistötähystäjien avulla.

Ilmalaivasto saa katutaisteluissa laajan käytön. Sen tehtävänä on tykistötulen ohjaus, omintakeinen erikoisten puolustustuki- ja puolustuskeskustukikohtien pommitus.

Teknilliset joukot. Tankkeja voidaan käyttää taisteluissa barrikaadeja vastaan, panssariautot katujen lopulliseen puhdistukseen, hyökkäävien joukko-osastojen sivustojen suojelukseen ja tiedusteluun. Panssarijunia, jos radan rakennustapa ja -suunta sallii liittää ne hyökkäykseen, käytetään kuten liikkuvia pattereja.

Taistelu kaduista. Hyökkäävän kolonnian liike turvataan asianomaisen kadun suunnassa haltuunotettujen talojen katolle asetettujen liikkumattomien postien avulla. Elleivät barrikaadit ole tuhottu tykkitulella, ellei hyökkääjän käytettävänä ole tankkeja ja tykistöjä jalkaväen välitöntä tukemista varten, täytyy barrikaadit naapurikatujen ja -talojen kautta, seinät murtaen, kiertämällä vallata (sapöörit ja erikoiskomennuskunnat murtavat seiniä). Tämän ohessa taloissa olevat barrikaadien puolustajat pakoitetaan perääntymään.

Huomautus. Katutaisteluissa itäisissä kaupungeissa, joissa kadut ovat kapeita ja mutkikkaita, epämuodollisia labyrintteja, täytyy aina edetä seinämurtajain kautta tai tasaisilla kaduilla yhdistäen ne silloilla. Näin menetellen vältetään suuria tuhoja ja sekaannuksia (esim. Mingreniläinen rykmentti v. 1912 Taurisen kaupungissa; tatarilainen jalkaväen brikaadi Buharaan hyökätessä v. 1920).

Valloitetut barrikaadit joko hävitetään tai sovellutetaan puolustukseen.

Liikuntajärjestys kaduilla — tiedustelijat ja ampujat etenevät jalkakäytävää myöten suojalta suojalle. He ovat valmiit avaamaan tulen vastapuoleisten rakennusten akkunoihin; 80—100 askeleen päässä heistä etenee kärkiplutoona, sen jälkeen -kolonnan muut voimat vastaavassa rivistössä.

Joukot etenevät asteettain, suojalta suojalle (juoksusiirrot yksitellen, osastottain).

Hyökkäys täytyy suorittaa leveässä rintamassa parallellikatuja myöten.

Kiinteä yhteys hyökkäävien kolonnain kanssa, delegaattiyhteys, ordinaarit, lähetit, polku- ja moottoripyöräilijät.

Tankkien, panssariautojen paikka on heti tiedustelijain jälessä, jotka tarkastavat tien liikuntokelpoisuuden (täyyty varoa maskeerattuja hautoja ja käsigranaattiyllätyksiä).

Välitön tankkien suojelus, — jalkaväkiplutoonat.

Taistelun väliajoilla (yöllä) on välttämätöntä että vallatut kvarttaalit varustetaan. Niihin täytyy jättää erikoisgarnisooni. Valonheittäjiä on laajasti käytettävä vihollisten lähestymispaikkojen valaistukseen, niitä voi myös käyttää vihollisen sokaisemisvälineenä. Lähestyessä puolustuksen keskustukikohtaa on hyökkäyksen koko voima keskitettävä siihen, toisarvoiset alueet saa toistaiseksi jättää vähemmälle huomiolle. Jos hyökkäyksen alaisen kaupungin läpi virtaa joki, täytyy ehdottomasti hallita siltoja ja parantaa yhteyttä kaupungin eri piirien välillä.

Puolustuskeskustukikohtaan hyökkäyksellä täytyy olla saartava luonne (ristitulen kaikkia muotoja on laajasti käytettävä). Lentokonetaistelueskadroonan osanotto on välttämätön. Puolustuskeskustukikohdan valtauksen jälkeen täytyy koko kaupungissa nopeasti edetä ja likvideerata erillinen vastus.

2) Puolustuksen toinen tapaus. Ainoa syy, joka yhden vastapuolista asettaa aseellisen taisteun syttyessä kaupungin sisällä puolustukseen, on selvä voimien epäsuhde.

Tässä tapauksessa on puolustuksen tila äärimmäisen vaikea, etenkin jos aseisiin on tartuttava luonnonvoimaisesti, ilman edelläkäypää organisatiota ja valmistusta. Kuitenkin omaksi pelastukseksi sen täytyy tässäkin olla aktiivista. Tärkeiden keskuksien

ja kaupungin varusteiden järjestetyssä valtauksessa sen täytyy olla aikaisemmin suunniteltu ja muodollisesti suoritettukin; luonnonvoimaisessa täytyy pyrkiä esiintymisillä sitomaan tärkeät puolustuskeskukset, kokonaisuudeksi, halliten niitä piirejä ja punkteja, jotka tähän ovat välttämättömiä, saadaan luonnonvoimaisesti syntyneestä yhtenäinen systeemi; organisatiosuhteessa täytyy hajanaiset initsiatiiviryhmien esiintymiset ohjata yleiseen uomaan. Jos tämä saavutetaan, voi puolustus laskea voittaneensa aikaa, mutta ei voittoa, — sen ehtona on ulkopuolisten taisteluehtojen perinpohjainen muutos.

Puolustuksen johdon on tästä edelleen jatkuvissa vaiheissa pyrittävä noudattamaan ensimäisessä tapauksessa annettuja puolustusohjeita.

H y ö k k ä y s. Ajan voittaminen — ensimäinen ehto nopealla menestyksellä. Viholliselta on riistettävä kaupungn tärkeät liikekeskukset (erikoisesti posti- ja lennätinlaitokset, sähköasemat, vesijohtolaitos).

Edelleen toiminta yhtäläistyy ensimäisessä tapauksessa annettujen ohjeiden mukaiseksi.

K o l m a s t a p a u s. Hyökkääjän täytyy ennen kuin se on myöhäistä, jännittää kaikki energiansa puolustuksen murskaamiseen. Erikoisen tärkeätä on tehdä se siinä tapauksessa, jos puolustaja odottaa ulkopuolelta tulevaa apua.

Katu- ja kaupunktaisteluiden viimeisimmät suunnat länsi-europalaisessa tilanteessa

Vallankumouksellinen liike Saksassa v. 1923 syksyllä osoitti, mikäli on kysymys katutaisteluiden ehdoista, että yhtenäistetty teoria, taistelun siirroista barrikaadeilta läheisten rakennusten katoille on elinvoimainen.

Yhtä Hamburgin työläiskorttelia puolusti 300 kapinallista. He rakensivat barrikaadeja yksinomaan pidättääkseen hallituksen panssariautoja, barrikaadeilla oli ainoastaan tähystäjiä, mutta barrikaadit olivat rakennetut siten, että ne joutuivat ristitulen alaisiksi läheisten talojen katoilta.

Kapinalliset sovelluttivat katot, yhdistäen ne irtosilloilla ja portailla, ei ainoastaan puolustukseen vaan myös hyökkäystarkoitukseen.

Puolustuksen luonne oli erittäin aktiivinen. Barrikaadeja lähestyneet panssariautot eivät kyenneet niitä hallitsemaan, kun autohenkilökunta, hajoittaakseen barrikaadin, poistui autoista, niin kapinalliset kattoja myöten juoksivat heidän selkäpuolelleen, avasivat tulen ja aiheuttivat viholliselle sangen raskaita tappioita.

Länsi-europalaisen tilanteen mukaan voimme merkitä suuntalinjan, jonka mukaan hyökkääjä pyrkii ratkaisemaan kysymyksen suurten asutuskeskusten hallussapitämisestä, ei taistellen sen sisällä vaan sulkien sen lujaan saartoon. Kysymyksessä lähdetään siltä pohjalta, että suuria elintarvevarastoja ei suurten kaupunkien hallussa ole, vaan ovat ne täysin riippuvia säännöllisestä elintarvekuljetuksesta (esim. jos katkaistaan elintarpeiden kuljetus Berliniin, niin omat elintarvevaarstot riittävät 5 päiväksi).

Lujan saarron päämäärä on pakoittaa puolustaja loppujen lopuksi lähtemään kaupungista ja ryhtymään taisteluun a v o i m e l l a k e n t ä l l ä.

Uutta suomenkielistä kirjallisuutta

NKP:n XIV puoluekokouksen päätöslauselmat ja niiden yhteydessä tärkeimmät XIV puoluekonferenssin päätökset ovat suomenkielisessä asussa saatavana Osuuskunta „Kirjalta".Sivuja 95 ,hinta 75 kop. XIV puoluekokouksen päätöksillä Ammattiliittojen työstä, Nuorisoliiton työstä KKK:n ja TTT:n työstä sekä Keskuskomitean selostuksen johdosta on varsin tärkeä ja kauvaskantoinen merkitys. Nuo päätökset antavat selviä ohjeita Ammattiliittojen ja Nuorisoliiton vastaiselle toiminnalle yleensä ja erikoisesti työläisten ja talonpoikain hallitseman maan nykyisissä oloissa. Neuvostoliiton rakennustyön kehityksen nykyistä vaihetta kuvaa päätös KKK:n ja TTT:n työstä, ja myöskin sillä on historiallinen merkitys. Mutta erikoisen suuriarvoinen on puoluekokouksen päätös Keskuskomitean selostuksen johdosta, siilä siitä selviää Neuvostoliiton sekä taloudellinen että poliittinen asema, suhde ulkomaiseen imperialismiin, vastaiset pyrkimykset ja ne puolueen sisäiset ryhmittymisyritykset, jotka paljastuivat XIV puoluekokouksessa. Erittäin tärkeämerkitykselliset ovat myöskin kirjaan otetut XIV puoluekonferenssin päätökset osuustoiminnasta, puolueen rakennustyöstä, neuvostojen, osuustoiminnan ammattiliitojen ja proletaaristen yhteiskuntajärjestöjen toiminnasta sekä proletaarisen johtamisen tehtävästä ja NKP:n ja Kominternin tehtävistä kansainvälisessä mitassa. Jokaisen NKP:n jäsenen ja jokaisen aikaansa seuraavan kansalaisen tulee hankkia kirja ja tutustua noihin päätöksiin.

Punainen Valistustyö-niminen Neuvostoliiton valistustyötä, erikoisesti suomenkielistä työtä käsittelevän aikakauskirjan ensimäinen numero (kevätnumero) on opettava ja valaiseva ei ainoastaan Neuvostoliitossa valistustyötä tekeville, vaan valistustyön alalla toimiville muissakin maissa sekä yleensä kaikille valistusta harrastaville kansalaisille. Sen toimittajina ovat olleet: J. Kohonen, Leo Laukki, M. Airola, J. Paavilainen. Se sisältää 48 suurikokoista sivua ja maksaa 50 kop. Siihen kannattaa tutustua.

Luonnonoppi II:n osa, kasvioppi, työkouluja varten, kirjoittanut Kapelkin ja Singer, sivuja 72 ja hinta 84 kop. Kirja on laadittu työkouluja varten ja poistaa kipeän puutteen tällä alalla. Myöskin vanhemman väestön on syytä siihen tutustua, sillä se antaa maanviljelijöillekin eräitä tarpeellisia tietoja kasveista.

Montako uskontoa on maailmassa ja mikä niistä on oikea, on maailman monien eri uskonnoiden ominaisuuksia selvittelevä kirjanen, sivuja 22 ja hinta 16 kop. Kirjoittanut A. Suhow. Kirjasessa esitetään mielyttävästi keskustelun muodossa kuinka eri uskonnot suhtautuvat toisiinsa, missä ja miten eroavat toisistaan ja minkä verran ovat oikeita kukin erikseen ja kaikki yhteensä. Siihen ansaitsee jokaisen tutustua.

SSSR:n kulutusosuuskunnat ennen ja nyt, sivuja 48 hinta 35 kop. Kirjassa tutustutetaan kulutusosuuskuntien historiaan, osuustoimintaliikkeen tärkeimpiin vaiheisiin, kerrotaan kuinka työläiset ja talonpojat ovat eläneet Venäjällä, kuinka on suhtautunut osuustoimintaan valtio tsaarivallan ajalla ja neuvostovalta Lokakuun vallankumouksen jälkeen ja millainen oli maan yleinen tila, sekä edelleen mitkä tehtävät on osuustoiminnalla nykyään sen työskennellessä valtion kanssa maan talouden kohottamiseksi. Kirjan on kirjoittanut N. J. Makarova. Hankkikaa kirja ja tutustukaa siihen!

Nuorisokirjallisuutta on ilmestynyt tov. Sinovjevin kirjoittama: Mikä on Kommunistinen Nuorisoliitto ja mikä sen tulee olla. Kirjassa on sivuja 46 ja maksaa 27 kop. Kirja selostelee jarjestön kokoonpanoa, sen suhdetta Kommunistiseen puolueeseen, Nuorisoliiton maaseudulla harjoittavaa työtä, minkälainen on todellinen proletaarinen vallankumouksellinen, ketä on otettava nuorisoliittoon, Leninin esittämiä ajatuksia, taistelua alkohoolia vastaan, uskonnonvastaista propagandaa, opiskelua, Kommunistista Internatsionaalea, minkälaisen tulee olla uuden ihmisen j.n.e. Jokaisen nuorisoliittolaisen ja yhteiskuntaelämää seuraavan kansalaisen on syytä hankkia kirja ja tutkia sen sisältöä.

Pioneeri- ja lastenkirjallisuutta on ilmestynyt P. Aljoshin kirjoittama — Nuoren pioneerin lepo, sivuja 32 ja hinta 22 kop. Kirjassa annetaan kuvin ja selostuksin monia ohjeita sekä huvittavista että hyödyllisistä asioista, esitetään tehtäviä, joita pioneerit lomaaikoinaan voivat suorittaa sekä aikansa kuluksi että opiksi. Kirja terästää kekseliäisyyttä ja harkintakykyä. Nuoren väen on siihen tutustuttava.

Karl Liebknecht ja lapset on toinen lapsille omistettu kirja, kirjoittanut S. I Lilina, sivuja 45 ja hinta 28 kop. Siinä annetaan lyhyt kuvaus Liebknecht-vainajan elämästä, vankilassa olosta, hänen suhteestaan perheeseensä ja lapsiin. Se on hyvin opettava ja sen vuoksi nuorten tulee siihen tutustua.

Näytelmäkappaleita on "Kirjan" kustannuksella monistettu seuraavat: 1) Pois rikkaruohot tarhasta, venäjänkielestä suomennettu ja maaseudun oloja, kylän kulakkie-

ja kooperatiivin välistä taistelua kuvaileva kolminäytöksinen kappale, 2) Turhaa touhua kirj. H. Laukkanen — kaksinäytöksinen kappale, joka hyvin terävästi kuvailee maaseudun eräitä elämänilmiöitä. 3) Oikeudessa — samakontkan keiton ja juoppouden turmiollisuutta kuvaileva kappale oikeuden tutkinnosta. Sekin otettu maaseudun oloista ja venäjänkielestä suomennettu, 4) Kaupunkilainen kosija — venäjänkielestä suomennettu huvinäytelmä kolmessa näytök essä, kuvailee kaupunkilaisen kosijan esiintymistä maaseudulla. Näin on täyttynyt taas huomattava aukko näytelmien sarjassa, joten työtätekeväin näyttämöt maaseudulla saavat parempia toimintamahdollisuuksia. — K. M. E.

Oikaisu

Numerossa 5 (17) on sivulla 215 paha painovirhe. Kappaleessa, joka alkaa: "Muodollinen logiikka ..", on lause: "Toiseksi dialektinen logiikka vaatii että esine kunnossaan" (niinkun Hegel joskus sanoi), muutoksessaan ..." Pitää olla: "Toiseksi dialektinen logiikka vaatii että esine on otettava kehityksessään, "itseliikunnossaan" (niinkuin Hegel joskus sanoi), muutoksessaan ..."

Редакционная Коллегия: Юрий Сирола, Лаури Летонмяки, В. Оянен, К. М. Эвя, И. А. Кому.

Петрозаводск, 1926. Типография им. П. Ф. Анохина
Карлит № 4277 Тираж 1500 экз.

KOMMUNISTI

on kuukauslehti, jota julkaisee Neuvostoliiton Kommunistisen Puolueen Keskuskomitean Luoteisbyroon Suomalainen sektsija, Leningrad, ja Neuvostoliiton Kommunistisen Puolueen Karjalan Aluepuoluekomitea, Petroskoi. (Коммунист, ежемесячный журнал, издаваемый финской секцией Сев. Зап. Бюро Ц.К. В.К П. (б) и Карельским Областным Комитетом В.К.П.(б).).

„Kommunistin" tarkoituksena on valaista suomenkielisille työläisille ja talonpojille Sosialististen Neuvosto-Tasavaltain Liiton alueella, erikoisesti Karjalan Neuvostotasavallassa ja Inkerissä, sekä Suomessa ja Amerikassa Venäjän vallankumouksen sekä työväen ja talonpoikain kansainvälisen vallankumousliikkeen kysymyksiä.

„Kommunistin" toimittajina ovat toverit Yrjö Sirola, K. M. Evä, Lauri Letonmäki J. A. Komu ja V. Ojanen. Lehdessä selostavat puoluetoimintaa NKP:n KK:n Luoteisbyroon Suomalaisen sektsijan ja NKP:n Karjalan Aluepuoluekomitean toimitsijat. Kommunistisen Internatsionaalen ja sen osastojen, mailman kommunistipuolueiden, toiminnasta kirjottavat niissä toimivat toverit. Suomen Kommunistisen Puolueen Keskuskomitean avulla seurataan Suomen asioita. Lehteen tulevat kirjottamaan toverit: O. V. Kuusinen, Edv. Gylling, Santeri Nuorteva, Kullervo Manner, A. Shottman, Leo Laukki, Otto Vilmi, Hanna Malm, A. Taimi, Eino Rahja, J. A. Komu, J. E. Järvisalo, T. Alavirta, A. Mantere, J. Kohonen, J. K. Lehtinen, Pekka Paasonen, Santeri Mäkelä, Jaakko Mäki, Kustaa Rovio, Toivo Antikainen, Ture Lehén, V. Forstén, Heino Rautio, T. Pottojev, A. Usenius, I. Lassy, F. Klemola y. m.

Lehden levittämisestä huolehtii Kustannusosuuskunta Kirja, osote: Издательство „Кирья" Ленинград, Набережная Жореса, д. № 4. Se on myöskin lehden toimituksen osote. Toimitussihteeri on tov. K. M. Evä Karjalassa edustaa toimitusta tov. Lauri Letonmäki, os. Каргосиздат, Петрозаводск, Пушкинская № 7.

TILAUSHINNAT:

1/1 vuosikerta . .	Rpl. 6:—	Ulkomailla:	
1/2 „ . .	„ 3:—	1/1 vuosikerta . .	4 dollaria.
1 kuukausi . .	„ —:50	1/2 „ . .	2 „

ILMOITUSHINNAT:

1/1 sivu Rpl. 150:—, 1/2 sivua Rpl. 75:—, 1/4 sivua Rpl. 40:—

Toverit! Näyttäkää «Kommunistia» työläis- ja talonpoikaistovereillenne. Kerätkää tilaajia ja levittäkää yksityisnumeroita!

Työväenjärjestöjä, varsinkin puolueosastoja, kehotetaan kaikkialla asettamaan asiamiehiä ja „Kommunistin" komiteoita kokoamaan tilaajia ja levittämään lehteä. Missä ei ole järjestöjä, voivat yksityiset toverit ilmoittautua asiamiehiksi.

KIRJA